

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
OSMANİYE VALİLİĞİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
İL MÜDÜRLÜĞÜ**

**OSMANİYE İLİ 2024 YILI ÇEVRE
DURUM RAPORU**

**ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ
ÇED ve Çevre İzinleri Şube Müdürlüğü**

OSMANİYE-2025

İÇİNDEKİLER

Sayfa

GİRİŞ	1
A. HAVA	4
A.1. HAVA KALİTESİ	4
A.2. HAVA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİ EDEN KİRLİTİCİLER	8
A.3. HAVA KALİTESİNİN KONTROLÜ KONUSUNDAKİ ÇALIŞMALAR	11
A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları	11
A.4. ÖLÇÜM İSTASYONLARI	12
A.5. ÇEVRESEL GÜRÜLTÜ	17
A.6. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR	17
A.7. ULAŞIM VE HAREKETLİLİK	18
A.8 SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	19
B. SU VE SU KAYNAKLARI	20
B.1. İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ	20
B.1.1. Yüzeysel Sular	20
B.1.1.1. Akarsular	20
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar	24
B.1.2. Yeraltı Suları	29
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri	30
B.2. SU KAYNAKLARININ KALİTESİ	31
B.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİK DURUMU	33
B.3.1. Noktasal kaynaklar	33
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar	33
B.3.1.2. Evsel Kaynaklar	34
B.3.2. Yayılı Kaynaklar	36
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar	36
B.3.2.2. Diğer	37
B.4. DENİZLER	37
B.5. SEKTÖREL SU KULLANIMLARI VE YAPILAN SU TAHSİSLERİ	38
B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu	38
B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	38
B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	39
B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	39
B.5.2. Sulama	39
B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	40
B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	40
B.5.3. Endüstriyel Su Temini	41
B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı	41
B.5.5. Rekreasyonel Su Kullanımı	42
B.6. ÇEVRESEL ALTYAPI	42
B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri	42
B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri	44
B.6.3. Düzenli Depolama Tesislerinde Oluşan Sızıntı Sularının Yönetimi	45
B.6.4. Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanılması veya Bertarafı	45
B.7. TOPRAK KİRLİLİĞİ VE KONTROLÜ	45
B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar	45
B.7.2. Arıtma Çamurlarının Yönetimi	46
B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar	46

<i>B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği</i>	47
B.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	48
C. ATIK	49
C.1. BELEDİYE ATIKLARI	49
C.2. HAFRİYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI	51
C.3. SIFIR ATIK YÖNETİMİ	51
C.3.1. Eğitimler	53
C.3.2. Atık Getirme Merkezleri	53
C.3.3. Temel seviye Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı	54
C.4. AMBALAJ ATIKLARI	55
C.5. TEHLİKELİ ATIKLAR	56
C.6. ATIK YAĞLAR	57
C.7. ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER	57
C.8. BİTKİSEL ATIK YAĞLAR	58
C.9. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER	58
C.10. ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR	59
C.11. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ ARAÇLAR	60
C.12. TEHLİKESİZ ATIKLAR	61
C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları	61
C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül	62
C.12.3 Atıksu Arıtma Çamurları	62
C.13. TIBBİ ATIKLAR	62
C.14. MADEN ATIKLARI	62
C.15. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	63
Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI	64
Ç.1. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALAR	64
Ç.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	64
D. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ ÇALIŞMALARI	65
D.1. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ (PGD)	65
D.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	65
E. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK	66
E.1. FLORA	66
E.2. FAUNA	74
E.3. ORMANLAR, MİLLİ PARKLAR VE TABİAT PARKLARI	81
E.3.1. Ormanlar	81
E.3.2. Milli Parklar	81
E.3.3. Tabiat Parkları	82
E.4. ÇAYIR VE MERA	82
E.5. SULAK ALANLAR	84
E.6. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ÇALIŞMALARI	84
E.6.1. Tabiat Anıtları	84
E.6.2. Tabiatı Koruma Alanları	84
E.6.3. Anıt Ağaçlar	84
E.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri	84
E.6.5. Doğal Sit Alanları	84
E.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	90
F. ARAZİ KULLANIMI	91

F.1. ARAZİ KULLANIM VERİLERİ	91
F.2. MEKÂNSAL PLANLAMA.....	91
<i>F.2.1. Çevre Düzeni Planı.....</i>	<i>91</i>
F.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	91
G. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	92
G.1. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ İŞLEMLERİ.....	92
G.2. ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	93
G.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	95
H. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI	96
H.1. ÇEVRE DENETİMLERİ	96
H.2. ŞİKÂyetLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	97
H.3. İDARİ YAPTIRIMLAR.....	97
H.4. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI.....	99
H.5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	99
I. KİRLETİCİ SALIM VE TAŞIMA KAYDI UYGULAMALARI	100
İ. ÇEVRE EĞİTİMLERİ	101

ÇİZELGELER DİZİNİ

Sayfa

Çizelge 1 – Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri ve uyarı eşikleri...	6
Çizelge 2 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları.....	7
Çizelge 3 - Ulusal hava kalitesi indeksi	7
Çizelge 4 –2024 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri	8
Çizelge 5 –2024 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları.....	11
Çizelge 6 -2024 yılında hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler	13
Çizelge 7 –2024 yılı Kadirli hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3).....	14
Çizelge 8- 2024 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı.....	18
Çizelge 9 – Tamamlanan Bisiklet Yolları	18
Çizelge 10 – Tamamlanan Yeşil Yürüyüş Yolları	18
Çizelge 11 – Tamamlanan Çevre Dostu Sokak	18
Çizelge 12 - Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar	24
Çizelge 13 – Yeraltı suyu potansiyeli.....	30
Çizelge 14 -2024 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları	31
Çizelge 15- Osmaniye İlının Endüstriyel Atıksu Arıtma Tesisi Durumu	33
Çizelge 16–Osmaniye İlının Evsel/Kentsel Kaynaklı Atıksu Arıtma Tesisi Durumu	35
Çizelge 17-İl/İlçede tarım yapılan alanlar, yapılan tarımın türü (kuru veya sulu tarım) ile ilgili bilgiler.	36
Çizelge 18 - İldeki Tarım Yapılan Arazi Varlığının Durumu	36
Çizelge 19–2024 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu	43
Çizelge 20 –2024 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu	44
Çizelge 21 –2024 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı.....	45
Çizelge 22 – 2024 yılı itibariyle yeniden kullanılan veya bertaraf edilen arıtılmış atıksu durumu (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü-2025) (TUIK, 2025)	45
Çizelge 23– 2024 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi.....	46
Çizelge 24 –2024 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları.....	47
Çizelge 25 -2024 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)	47
Çizelge 26 -.....yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları.....	48
Çizelge 27 -2022 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri.....	50
Çizelge 28– 2022 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi	51
Çizelge 29-2024 Yılı İtibarıyla Osmaniye Sıfır Atık Raporu.....	51
Çizelge 30–2023 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri/ Mobil Atık Getirme Merkezleri	53
Çizelge 31–2023 yılı itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina/yerleşkelerin sayısı.....	54
Çizelge 32 –2022 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları	55

Çizelge 33 - Kayıtlı ekonomik işletme sayısı*	55
Çizelge 34 -2022 yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı	56
Çizelge 35 - 2022 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı	56
Çizelge 36 -2022 yılında atık işleme yöntemine göre tehlikeli atık miktarları*	56
Çizelge 37 –2022 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları	57
Çizelge 38 – Yıllar itibariyle atık akü ve pil miktarı (kg)*	57
Çizelge 39 –2022 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler	58
Çizelge 40 – 2022 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler	58
Çizelge 41 – Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)	58
Çizelge 42–2022 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar	60
Çizelge 43 –2022 Yılı İlde yer alan ÖTA Tesis sayısı (Adet)	60
Çizelge 44– Yıllar itibariyle teslim alınan ÖTA miktarı (adet)	60
Çizelge 45 –2022 Yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili veriler	61
Çizelge 46 –.....yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri, cüruf ve bertaraf yöntemi*	61
Çizelge 47 –2022 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı	62
Çizelge 48 - Yıllara göre tıbbi atık miktarı	62
Çizelge 49 –2022 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı*	63
Çizelge 50 – 2024 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı	64
Çizelge 51 – 2024 yılında BEKRA denetimi yapılan kuruluş sayısı	64
Çizelge 52–2024 yılında Katı Yakıtlara Ait Piyasa Gözetimi ve Denetimi	65
Çizelge 53-Ormanlık Alanlar	67
Çizelge 54-Ağaç Türleri	68
Çizelge 55 – Osmaniye İli Memeli Fauna Türlerinin Bazı Temel Durum ve Nitelikleri	75
Çizelge 56– Osmaniye İli Kuş Türlerinin Bazı Temel Durum ve Nitelikleri	78
Çizelge 57–Sokak Hayvanlarını Kontrol Altına Alınması İçin Yapılan Çalışmalar	80
Çizelge 58 - Osmaniye Orman İşletme Müdürlüğü Ormanlık Alanlar Tablosu	81
Çizelge 59- Osmaniye ili Sınırları içinde bulunan Çayır ve Meraların, alan, vasıf ve kullanım durumu	83
Çizelge 60-Anıt Ağaçlar listesi	90
Çizelge 61 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2024 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı*	92
Çizelge 62 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2024 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı	93
Çizelge 63 – 2014-2024 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı	93
Çizelge 64–2024 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları	93
Çizelge 65- 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı*	96
Çizelge 66– 2024 yılında ÇŞİDİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları	97
Çizelge 67– 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı	97
Çizelge 68- İlde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Sektörel Dağılımı	100

GRAFİKLER DİZİNİ

	Sayfa
Grafik 1-2024 yılında Kadirli istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği*	13
Grafik 2- 2024 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı.....	17
Grafik 3- İl/İlçede genelinde sanayinin kullandığı suyun kaynaklara göre dağılımı.....	36
Grafik 4 -2022 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı	38
Grafik 5- Osmaniye İlinde 2022 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile Hizmet Verilen Belediye Nüfusu.....	38
Grafik 6– Yıllar bazında kanalizasyon şebekesi tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı	42
Grafik 7– Yıllar bazında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı	42
Grafik 8 -2024 yılında sanayiden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi.....	46
Grafik 9-2023 yılı itibariyle Belediye atık karakterizasyonu	49
Grafik 10- Osmaniye ilinde 2012-2022 yılları arasında toplanan atık miktarı.....	49
Grafik 11 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı	53
Grafik 12 – Yıllar itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan bina/yerleşke sayısı	55
Grafik 13 – 2022 yılı Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi*	56
Grafik 14 – Yıllar itibariyle ilinde atık madeni yağ miktarları &.....	57
Grafik 15 – Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl).....	59
Grafik 16 - Yıllar itibariyle beyan edilen atık elektrikli ve elektronik eşya miktarları (ton)	60
Grafik 17 – 2022 Yılı Atık Yönetim Uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikesiz atık yönetimi .	61
Grafik 18 –2024 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	92
Grafik 19 –2024 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı	94
Grafik 20– ÇŞİDİM tarafından 2024 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı.....	96
Grafik 21– 2024 yılında ÇŞİDİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı.....	97
Grafik 22– 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı.....	98
Grafik 23– 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı.....	98

HARİTALAR DİZİNİ

	Sayfa
Harita 1 - HEY Portalı Ulusal PM ₁₀ Emisyonları Dağılım Haritası; (ton/yıl).....	5
Harita 2 –Osmaniye ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri	12
Harita 3-Osmaniye İlinde Bulunan Rezervuarlar	25

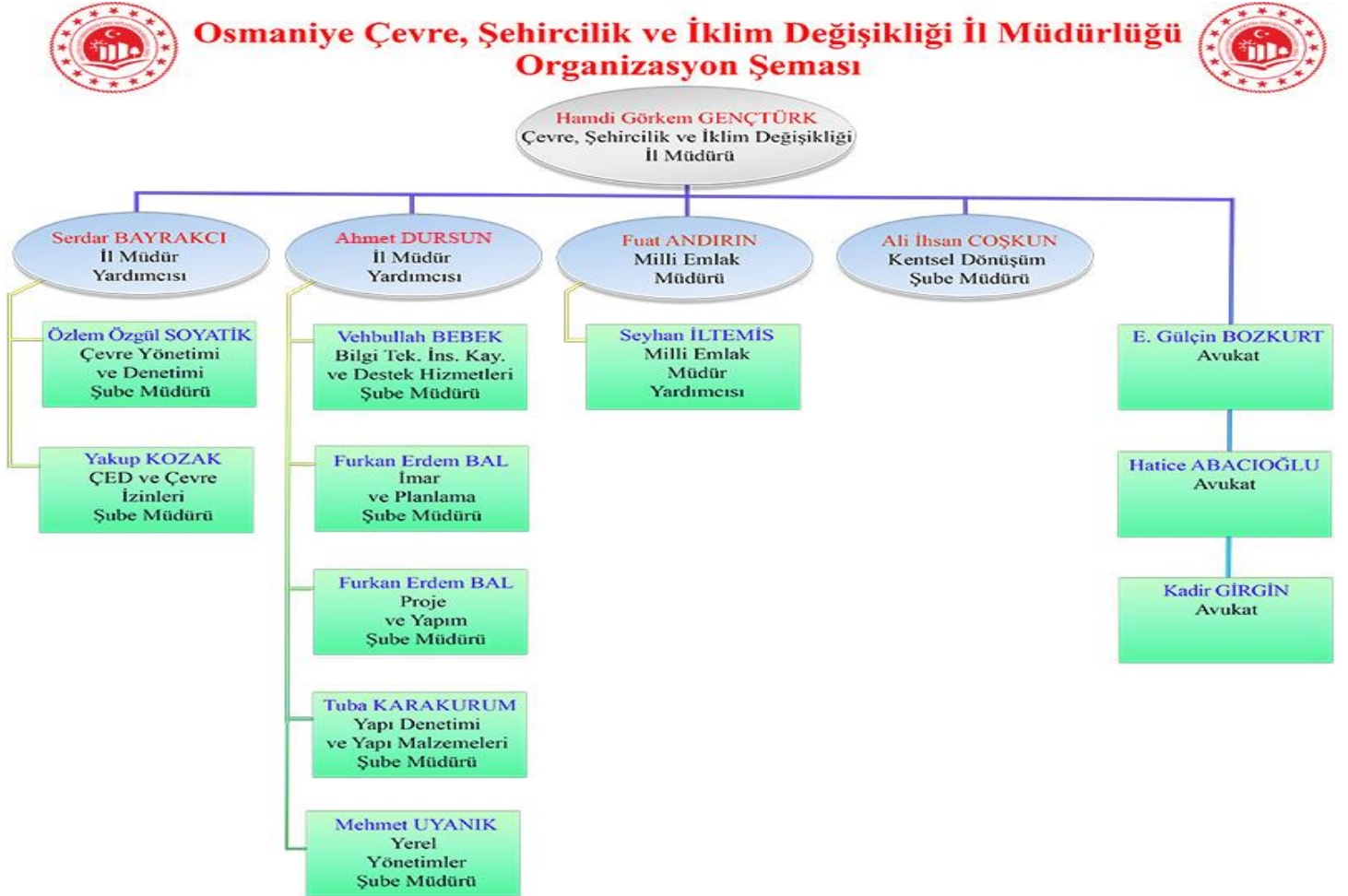
RESİMLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Resim 1-Amasya kumotu (<i>Arenaria kotschyana</i> subsp. <i>Stenophylla</i>).....	69
Resim 2-Anadolu galateli (<i>Galatella anatolica</i>)	69
Resim 3-Has filburnu (<i>Rhynchocorys elephas boissieri</i>)	70
Resim 4-Has kangal(<i>Carduus amarus</i>).....	70
Resim 5-Dirmil menekşesi (<i>Viola dirimliensis</i>)	71
Resim 6-Amoanos havacivaotu (<i>Alkanna amana</i>)	71
Resim 7-Adana çiğdemi(<i>Crocus adanensis</i>)	72
Resim 8-Ak navruz(<i>Iris stenophylla margaretiae</i>)	72
Resim 9- Pir tekesakalı (<i>Scorzonera yildirimlii</i>)	73
Resim 10-Zorkun tekesakalı(<i>Scorzonera zorkunensis</i>)	73
Resim 11-Yalçın nakıl (<i>Silene doganii</i>)	74
Resim 12- Harun Reşit Kalesi	84
Resim 13 - Harun Reşit Kalesi konumu	85
Resim 14- Haruniye Kaplıcası	86
Resim 15- Haruniye Kaplıcaları konumu.....	86
Resim 16 - Karatepe Aslantaş Sit Alan	87
Resim 17 - Aslantaş Sit Alanlarının konumu	88
Resim 18 - Şarлак Şelalesi.....	89
Resim 19 - Şarлак Şelalesinin konumu.....	89
Resim 20-2024 Yılı 5 Haziran Dünya Çevre Günü Etkinliklerinden Bir Kare.....	101
Resim 21-2024 Yılı 5 Haziran Dünya Çevre Günü Etkinliklerinden Bir Kare.....	101
Resim 22-2024 Yılı 5 Haziran Dünya Çevre Günü Etkinliklerinden Bir Kare.....	102
Resim 23-2024 Yılı 5 Haziran Dünya Çevre Günü Etkinliklerinden Bir Kare.....	102
Resim 24-2024 Yılı 5 Haziran Dünya Çevre Günü Etkinliklerinden Bir Kare.....	103

GİRİŞ

İL MÜDÜRLÜĞÜNE AİT BİLGİLER

Organizasyon Şeması

Çevre Yönetimi ve Denetimi Şube Müdürlüğü

Ö. Özgül SOYATIK
Şube Müdürü

Duygu
BİÇER
Çevre Müh.

Doğan
TOĞUZ
Çevre Müh.

Figen
ALİBEKİROĞLU
Ziraat Müh.

ÇED ve Çevre İzinleri Şube Müdürlüğü

Yakup KOZAK
Şube Müdürü

Hakan ALICI
Çevre Müh.

Zeynep
ÇELİK
Çevre Müh.

Arda ESMER
Harita Teknikeri

İL HAKKINDAKİ BİLGİLER

Osmaniye Türkiye'nin sekseninci (80) vilayetidir. Akdeniz Bölgesinin doğusunda Çukurova'nın bitim noktasında ve en önemlisi doğu ile batı arasında geçiş yolu üzerinde kurulmuş bir ildir. Osmaniye batıdan kuzeye doğru Orta Toroslar, doğu ve güneydoğu kesiminde Amanos Dağları ile çevrili olup, doğusunda Gaziantep, güneyinde Hatay, batısında Adana, kuzeyinde ise Kahramanmaraş illeri bulunmaktadır. Osmaniye; 35 52' - 36 42' Doğu Meridyenleri (boylamları) 36 57' - 37 45' Kuzey Paralelleri (enlemleri) arasında yer alır.

Osmaniye'de Merkez İlçe dahil 7 ilçe, 14 belediye bulunmaktadır. TÜİK verilerine göre 2021 yılı Osmaniye toplam nüfusu 553.012 kişidir.

Osmaniye'de halk geçimini öncelikle hayvancılık ve tarımdan sağlamaktadır. Tarım ürünlerinin başlıcaları ise yerfıstığı, portakal, pamuk ve bamyadır.

Osmaniye, Karatepe, Aslantaş Açık Hava Müzesi ve Antik kentleriyle önemli turizm Merkezidir. Osmaniye İline 15 km uzaklıktaki Kesmeburun Köyü sınırları içinde kalan Kastabala (Hieropolis) şehri, ilin 20 km kuzeybatısında Gökçedam Köyü sınırları içinde Romalılardan kalma Hemite Kalesi, Osmaniye'nin doğusunda Kaypak yolu üzerinde kaypak kalesi, Toprakkale İlçesinde Toprakkale Kalesi bulunmaktadır. Kadirli İlçesinin güneydoğusunda bulunan Karatepe'de son Hitit Çağından kalma taş kitabe ve heykeller bulunmaktadır.

İL VE İLÇELERE AİT BİLGİLER

İlin Yüzölçümü	: 3.767 km ²
Nüfus	: 553.012 kişi
Rakım	: 121 m
İlçe Sayısı	: 7
Belediye Sayı	: 14

Osmaniye yüzey şekillerinden birçoğunu bünyesinde toplamış ender yerlerden biridir. Arazi güneyden, kuzeye ve doğuya doğru gittikçe yükselir. Osmaniye İli'nin batı kesimlerinde Adana ovasının doğuya doğru olan düzlükleri uzanır. Güneyinde İskenderun körfezinden doğuya doğru uzanan Amanos dağları (Gavur dağları), kuzeybatı ve kuzeybatı yönünde Toros dağları, doğusunda Dumanlı, Düldül ve Tırtıl dağları mevcuttur. Dağlar ile ovalar arasında hafif engebeli araziler mevcuttur. Ovalık arazi en çok Merkez, Toprakkale, Kadirli ve Düziçi ilçelerinde bulunmaktadır. En yüksek dağları; Düldül dağı (2.400) metre, Turna dağı ise (2.285) metredir.

İlde iklim, dağlık ve ovalık alanlarda farklılık göstermekle birlikte, Akdeniz iklimi karakteristiğini taşımaktadır. Genel olarak yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlı geçmektedir. İl de Akdeniz bitkilerinin tamamı yetişmektedir. Orman ve fundalıklarda; kızılçam, Halep çamı, karaçam, meşe, servi, sakız ağacı, göknar, sedir, ardıç, kayın, karaağaç, kızılğaç gibi ağaçlar bulunmaktadır.

İlde, Toprakkale ve Kadirli İlçelerinde olmak üzere 2 adet Organize Sanayi Bölgesi ve 5 adet (Osmaniye 1.SS, Osmaniye 2. SS, Kadirli SS, Bahçe SS, Düziçi SS) küçük sanayi sitesi bulunmaktadır.

Osmaniye Organize Sanayi Bölgesi (OSB); İl Özel İdaresi, Ticaret ve Sanayi Odası ile Osmaniye Sanayici İş Adamları Derneği ortaklığı ile 1994 yılında, Toprakkale ilçesi Büyük Tüysüz Köyü

mevkiinde 100 hektarlık bir alana kurulmuştur.2004 yılında yayımlanan Teşvik Yasasının ardından, bölgede 1., 2. ve 3. etap alt yapı çalışmalarının ardından 525 hektarlık alan daha sanayicilerin hizmetine girmiştir. 2010-2011 yıllarında, 4. etap 41 hektar, 2010-2012 yıllarında 5. etap 33 hektar ile sanayicilerin hizmetine sunulmuştur. Bugün; 1994 yılından bu yana 5. etapa kadar genişleyen Osmaniye Organize Sanayi Bölgesi, toplamda 700 hektar alana sahip olup, genişleme faaliyetlerine ve çalışmalarına devam etmektedir. 141 parsellik alanda 117 adet faaliyette bulunan tesis bulunmaktadır.

Kadirli Organize Sanayi Bölgesi; Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Küçük Sanatlar ve Sanayi Bölgeleri ve Siteleri Genel Müdürlüğü ile oluşturulan yer seçimi komisyonu 26.11.1997 tarihinde toplanarak çalışmalara başlanmıştır.08.12.2000 tarihinde Kuruluş Protokolü onaylanarak Bakanlık OSB sicil defterinde 32 sicil numarasıyla kayıtlı Kadirli Organize Sanayi Bölgesi 4562 Sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir özel hukuk tüzel kişiliği vardır.

Kadirli Organize Sanayi Bölgesi 217,49 hektar üzerinde, 38 katılımcı ve 2025 Nisan ayı itibari ile toplam 3.404 işçi istihdam ederek ülke ekonomisine katkı sağlamaktadır. Toplam 46 parsel bulunmaktadır, 38 firma üretim göstermektedir.

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirletici konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd, 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır.

Ülkemizde dış ortam hava kalitesine ilişkin parametrelerin yönetimi Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, hava kalitesi limit değerlerine ilişkin bilgi Çizelge 1’de verilmektedir.

Hava kalitesi limit değerlerinin sağlanması amacıyla hava kalitesi yönetiminin bileşenleri; emisyon envanteri, hava kalitesi modelleme ve hava kalitesi ölçümleri olarak çalışılmaktadır. Son yıllarda gelişen bilgi teknolojileri hava yönetimi alanında kullanılmaya başlanmış web tabanlı coğrafi bilgi teknolojilerini kullanan “Hava Emisyon Yönetim (HEY) Portalı” Bakanlığımız sunucularında devreye alınmıştır. Bu portalda tüm kirletici kaynakların coğrafi lokasyonları ve bilgileri kayıt altına alınmakta ve hava kirliliğine katkıları ortaya konulmaktadır. Meteorolojik/topoğrafik etmenler ve sınır ötesi kirlilik taşınımı, şehirlerimizin kirliliğe katkıları bütüncül olarak değerlendirilmekte ve hava kalitesi haritaları hazırlanmaktadır. HEY Portalı aracılığıyla hava kalitesini iyileştirmek üzere Bakanlığımız önderliğinde yerel politikalar geliştirilmektedir.

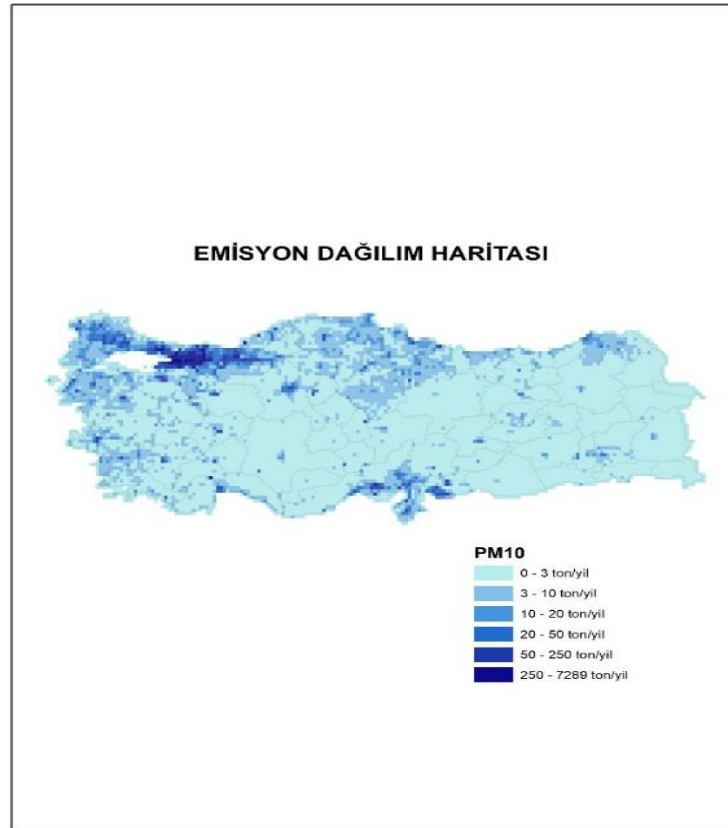
Ancak farklı kirleticilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirleticilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesi için iyi, orta, kötü, tehlikeli vb şeklinde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği sorunları ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır (Sharma vd, 2003a). Bir bölgedeki kirletici seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır (Kyrkilis vd, 2007).

Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirletici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uygun olarak oluşturulmuştur. 5 temel kirletici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM₁₀), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Hava kalitesi yönetimine esas değerlendirme ve politika üretme amaçlı çalışmalar için sadece ölçüm sonuçları yeterli olmamaktadır. Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde hava kalitesi modelleme araçları ile ulusal ölçekli bütüncül değerlendirmeye altlık oluşturacak hava kalitesi haritaları elde edilmektedir. HEY Portalı aracılığıyla hava yönetimi alanında bilgi işlem teknolojilerinin etkin olarak kullanımıyla, vatandaşlarımızın soludukları ve yarın soluyacakları hava kalitesi hakkında yüksek çözünürlüklü harita bilgisi edinebilmeleri amaçlanmaktadır.

Harita 1 - HEY Portalı Ulusal PM₁₀ Emisyonları Dağılım Haritası; (ton/yıl)

Hava kalitesi yönetimi bileşeni olan modelleme çalışmaları Bakanlığımızca hem ulusal/bölgesel /yerel ölçekte yürütülmekte; hem de geliştirilen yerli ve milli NEFES yazılımıyla sokak seviyesinde hava kalitesi değerlerinin 3 Boyutlu ortamda tespit edilmesi için kullanılmaktadır.

Çizelge 1 – Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri ve uyarı eşikleri

KİRLLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER	UYARI EŞİĞİ
		($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	
SO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	350	500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	125	
	yıllık ve kış dönemi (Ekosistemin korunması) -insan sağlığının korunması için-	20	
NO ₂	aatlik-insan sağlığının korunması için- (2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	220	400 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	yıllık -insan sağlığının korunması için-(2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	40	
NO _x	yıllık -vejetasyonun korunması için-	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	50	----
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	40	
Pb	yıllık -insan sağlığının korunması için-	0,5	----
Benzen	yıllık -insan sağlığının korunması için-	5	----
CO	maksimum günlük 8 saatlik ortalama (mg/m^3)-insan sağlığının korunması için-	10	----

Çizelge 2 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM10 [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160	51-100
Hassas	101 – 150	251-500	201-500	10.001-16.000 ^L	161-180 ^B	101-260
Sağlıksız	151 – 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181-240 ^U	261-400
Kötü	201 – 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700	401-520
Tehlikeli	301 – 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

Çizelge 3 - Ulusal hava kalitesi indeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..	..hava kalitesi koşulları..	..bu renkler ile sembolize edilir..	..ve renkler bu anlama gelir.
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi iyi seviyededir.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun olup, hava kirliliğine hassas gruplar orta düzeyde etkilenebilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel halkın etkilenmesi beklenmemektedir.
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Hassas gruplar ciddi sağlık sorunları yaşayabilir. Genel halkın bazı sağlık etkileri yaşaması muhtemeldir.
201 - 300	Kötü	Mor	Nüfusun tamamının hava kirliliğinden etkilenme olasılığı yüksek olup, hassas gruplar açık hava etkinliklerini kısıtlamalıdır.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Herkes, ciddi sağlık etkileri yaşayabilir. Açık hava etkinliklerinden kaçınılmalıdır.

Çizelge 4 –2024 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri

(www.sim.csb.gov.tr, 2025)

SEKTÖR	TESİS SAYISI	BACA SAYISI
Ağaç İşleme		
Atık Yakma		
Cam		
Çimento		
Enerji		
Gıda		
Gübre		
Kağıt		
Kimya		
Kireç	1	3
Lastik		
Maden		
Metalurji	1	1
Otomotiv		
Rafineri		
Şeker		
Tekstil	1	1
Jeotermal Enerji (JES)		
TOPLAM	3	5

Bu bilgiler Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerimiz tarafından ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü Laboratuvar, Ölçüm ve İzleme Dairesi Başkanlığı'nca oluşturulan Sürekli İzleme Merkezinden – (<https://sim.csb.gov.tr/>) elde edilebilir.

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Kirleticiler

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürtdioksit (SO₂), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı partiküller oluşturur. SO₂ ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO₂), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO₂' nin ozon veya radikallerle (OH veya HO₂ gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen

azot oksit türü olması itibari ile NO₂ kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO₂ derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO₂ derişimine uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağılı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM₁₀), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM'yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM₁₀ -10 µm'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 µm'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM₁₀ için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM₁₀ solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirebilir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkalıcı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM₁₀'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM₁₀ maruziyetine karşı hassastır. PM₁₀ yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler %100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerlere ulaşılmasının bir sebebi de enverziyon durumudur. CO'nın global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m³ arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

Enverziyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO'nın ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO'e maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışıın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç (Cu+Sn) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O₂ = O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO_x (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xilen (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.*

İlimizde, Sanayiden kaynaklanan toz ve gaz emisyonlarının önemli olacağından hava kalitesinin korunması için gerekli denetimleri yapılarak, 03.07.2009 tarih ve 27277 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde takip edilmektedir. Fabrika, atölye vb. bacalı tesisler kontrol altında tutulmaktadır.

İlimizin güneybatısında oldukça dik yükselen Amanoslar ısıyarak kent üzerinde sıcak bir hava tabakası oluşturmakta, baca ve egzozlardan çıkan gazlar bu sıcak tabakayı aşamadığı için kent üzerinde asılı kalarak inversiyon tabakası oluşturmaktadır. Kentimizde artan nüfus, gelişen sanayi, çoğalan taşıt sayısının yol açtığı hava kirliliği kış sezonunda görülmektedir.

İlimizde hava kirliliğinin sebepleri olarak; ısınmada kullanılan yakıtlar, meteorolojik faktörler, motorlu araçlar ve endüstriyel kirleticilerdir. Sanayiden kaynaklanan emisyonlar; CO Emisyonu, NO_x Emisyonu, Partikül Emisyonu, SO₂ Emisyonu şeklindedir.

Bakanlığımızın yürüttüğü Hava Kalitesi İzleme Ağı projesi kapsamında 04.12.2006 tarihinde İlimize hava kalitesi izleme istasyonu kurulmuştur. İstasyonda, Kükürtdioksit (SO₂), Partikül Madde (PM₁₀ ve PM_{2,5}), Azotoksitler (NO_x), Karbonmonoksit (CO), Ozon (O₃), Sıcaklık, Rüzgar Hızı ve Yönü, Basınç ve Bağıl Nem gibi parametreler ölçülmektedir.

İlimizde ısınma amacıyla, Mahalli Çevre Kurulu Kararına uygun olan kömür kullanılmaktadır. İlimiz, Merkez'de ve İlçelerde toplam 190 adet Katı Yakıt Satıcısı Kayıt Belgeli işyerleri bulunmaktadır. Bu satış yerleri, İl Müdürlüğümüz koordinasyonunda periyodik olarak denetlenmektedir.

İlimizde hava kirliliğinin önlenmesi için, trafikten kaynaklanan motorlu araçların egzoz emisyon ölçümlerini düzenli olarak yaptırmaları sağlanmaktadır. Bu ölçümler, Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü Yönetmeliği gereğince TS 13231 "Egzoz Gazı Emisyonu Ölçümü Yapan Yetkili İstasyonlar İçin Kurallar" standardını sağlayan ve Bakanlığımızdan egzoz gazı emisyon yetki belgesi alan firmalar tarafından yapılmaktadır.

Çizelge 5 –2024 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları
(Osmaniye Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2025)

		Katı Yakıt			Doğalgaz		Fuel Oil	
		Kullanım Yeri	Cinsi	Tüketim Miktarı (ton)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (sm ³)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (kg)
Sanayi								
						25.727.552,56		
		Tüketim Miktarı (ton)			Tüketim Miktarı (sm ³)		Tüketim Miktarı (m ³)	
Konut		21.988,80			84.623.749,27			

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

Bakanlığımızın yürüttüğü Hava Kalitesi İzleme Ağı projesi kapsamında 04.12.2006 tarihinde İlimize hava kalitesi izleme istasyonu kurulmuştur. İstasyonda, Kükürtdioksit (SO₂), Partikül Madde (PM₁₀ ve PM_{2.5}), Azotoksitler (NO_X), Karbonmonoksit (CO), Ozon (O₃), Sıcaklık, Rüzgar Hızı ve Yönü, Basınç ve Bağlı Nem gibi parametreler ölçülmektedir.

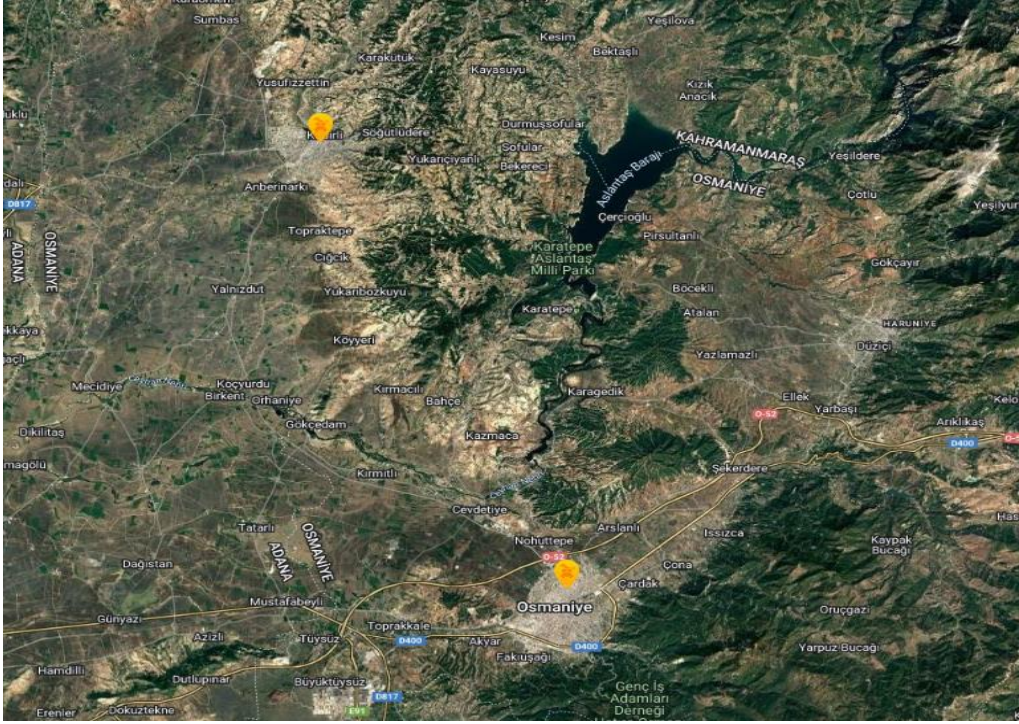
A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları

06/06/2008 tarihli ve 26898 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliğinde insan ve çevre sağlığı açısından önemli olan hava kalitesi limit değerlerinin azaltılarak AB standartlarına uyum sağlanması hedeflenmektedir.

Bu bağlamda, Bakanlığımız internet sitesinde yayımlanmış olan Ulusal Temiz Hava Eylem Planı (THEP) dikkate alınarak İl Müdürlüğümüzce hazırlanan Yönetmelikte belirtilen hava kalitesi limit değerlerini sağlamaya yönelik, il bazında hava kirliliğini önleyici olarak yapılan çalışmaları ve alınan tedbirleri içeren Temiz Hava Eylem Planı (2015-2019 yıllarını kapsayan) hazırlanmıştır. İl Müdürlüğümüzce hazırlanan Temiz Hava Eylem Planının süresi 2019 yılında bitmiş olup, revize edilen ve 2020-2024 yıllarını kapsayan ikinci beş yıllık THEP hazırlanmıştır. 3. Dönem Temiz Hava Eylem Planı (2025-2029 yıllarını kapsayan) hazırlık aşamasındadır.

Hali hazırda geçerli olan THEP’na bakıldığında zaman SO₂ parametresi ile ilgili saatlik ve 24 saatlik limit değerlerde gerekli önlemler alınınca sorun yaşanmadığı düşünülmektedir. PM₁₀ parametresi ile ilgili yapılan inceleme ve değerlendirmelerde ise, 24 saatlik ve yıllık limit değerlerin sağlanmasının mevcut şartlar devam ettiği sürece mümkün olmadığı, söz konusu limit değerlerin sağlanabilmesi için fosil yakıt kullanımının minimum düzeye indirilmesi, doğalgaz kullanımının teşvik edilmesi ve D-400 karayolu üzerindeki (merkez trafiği) trafik yoğunluğunun azaltılarak yeşil dalga uygulamasının etkin şekilde kullanılması başta olmak üzere, benzer şekilde sayısı arttırılabilecek önlemlerin alınması gerektiği düşünülmektedir.

A.4. Ölçüm İstasyonları

Harita 2 –Osmaniye ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri

İlimizde hava kirliliğine sebep olan kaynaklar; trafik emisyonları, ısınma amaçlı yakıtlar, sanayi kaynaklı emisyonlar ve çöl tozlarıdır. Bu kaynakları etkileyen en önemli unsur ise her yıl artan nüfus miktarıdır. Nüfus artışı, ısınma ve trafik kaynaklı emisyonları doğrudan etkilemektedir. Osmaniye Hava Kalitesi İzleme İstasyonunun yeri göz önüne alındığında daha çok ısınma ve trafik kaynaklı emisyonu temsil etmektedir.

Hava Kalitesi İzleme İstasyonları ile hava kirliliği ölçümleri saatlik olarak 7 gün 24 saat sürekli olarak ölçülmektedir. Söz konusu ölçüm sonuçları Bakanlığımıza ait olan www.havaizleme.gov.tr adresinden tüm vatandaşlarımıza açık bir şekilde sürekli olarak yayınlanmaktadır.

Osmaniye Hava Kalitesi İzleme İstasyonu mevcut yerinden (Orman İşletmesi Müdürlüğü) kaldırılmıştır. Merkez İlçesi Rızaiye Mahallesi 10052 sokak adresinde bulunan Osmaniye İlkokulu bahçesi adresine yeni istasyon kurulmuştur. Yeni kurulan istasyonda PM10, PM2,5 SO2, NO2, NOx, CO ve O3 parametreleri ölçüm yapmaya başlamıştır.

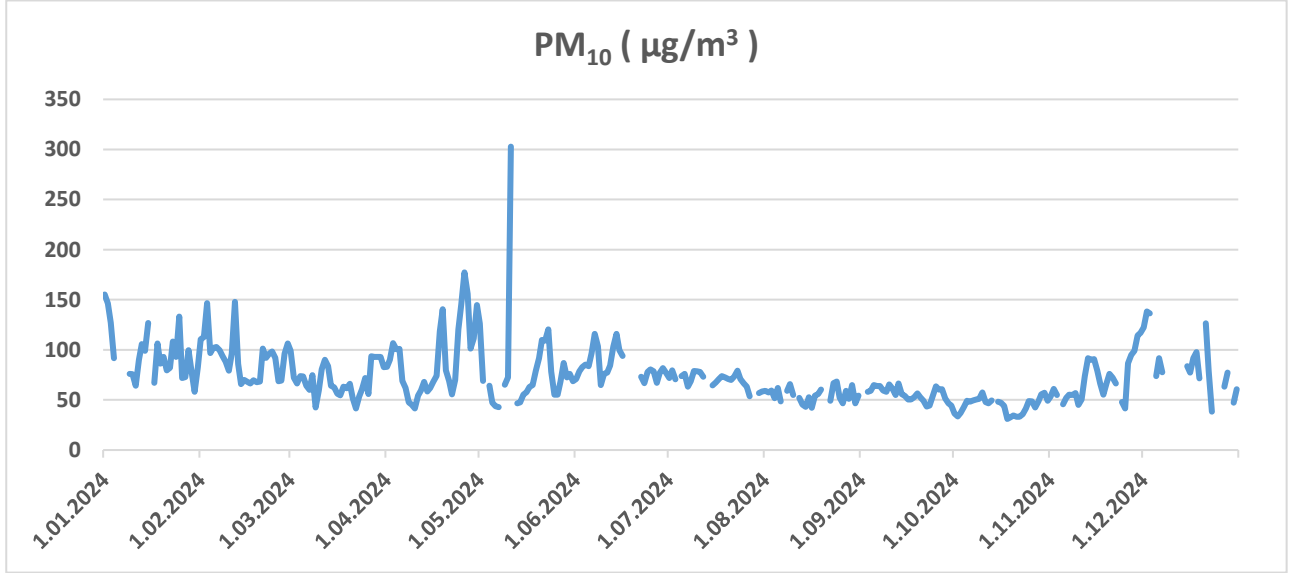
Osmaniye Orman İşletmesi Müdürlüğü içerisinde bulunan hava kalitesi izleme istasyonu yenilenerek Kadirli İlçesi, Kadirli Belediyesi Hizmet Binası arkası Mehmet Can Caddesi 2. Sokak / Bülbül Deresi kenarı adresine kurulmuş olup 03.03.2021 tarihi itibarı ile devreye alınmıştır. 22.06.2021 tarihinde Envidas Yazılımı kurularak istasyon verileri SİM'e gönderilmeye başlanmıştır. İstasyonda ölçülen parametreler: PM10, SO2, CO, NO2 ve NOx'dur.

Söz konusu ölçüm sonuçları Bakanlığımıza ait olan www.havaizleme.gov.tr web adresinden tüm vatandaşlarımıza açık bir şekilde 7/24 yayınlanmaktadır. Osmaniye Merkez ve Kadirli İlçelerinde bulunan Hava Kalitesi İzleme İstasyonlarından, yukarıda bahsedilen kirlletici parametrelerin 2024 yılına ait aylık ortalama ölçüm değerleri ve aşım gün sayıları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

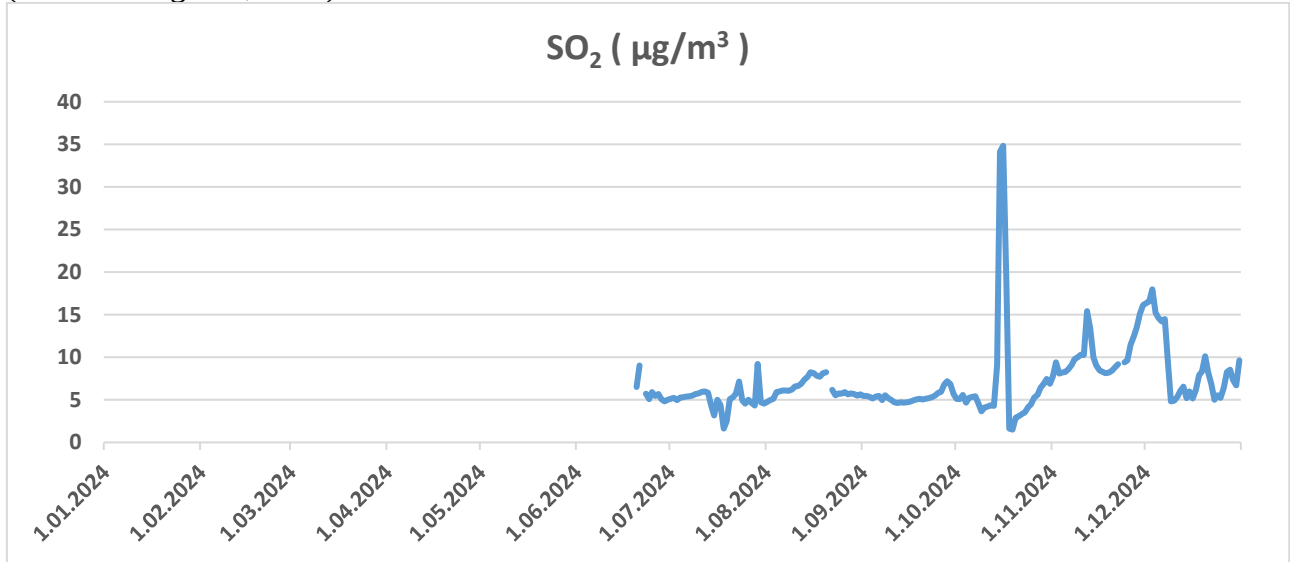
Çizelge 6 -2024 yılında hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler

İSTASYON YERLERİ	İSTASYON TÜRÜ (Isınma/Trafik/Sanayi)	HAVA KİRLETİCİLERİ					
		PM ₁₀	PM _{2.5}	SO ₂	CO	NO _x	O ₃
Kadirli	Isınma	+		+	+		
Osmaniye	Isınma	+	+	+		+	+

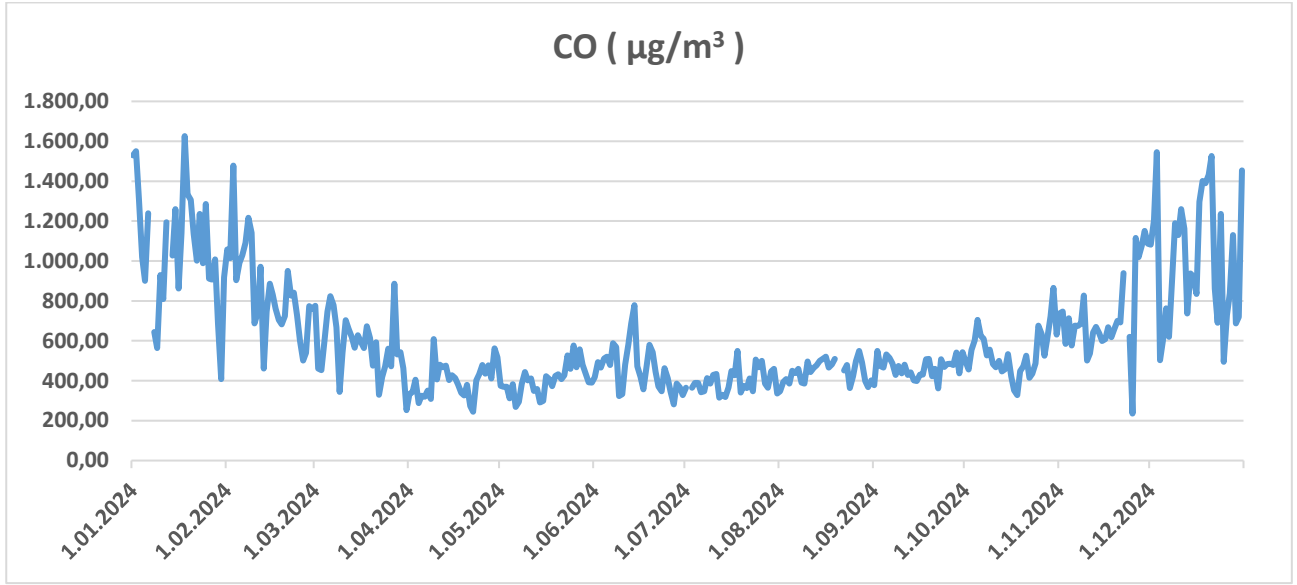
(havaizleme.gov.tr, 2025)

Grafik 1-2024 yılında Kadirli istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(havaizleme.gov.tr, 2025)

Grafik 2-2024 yılında Kadirli istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(havaizleme.gov.tr, 2025)

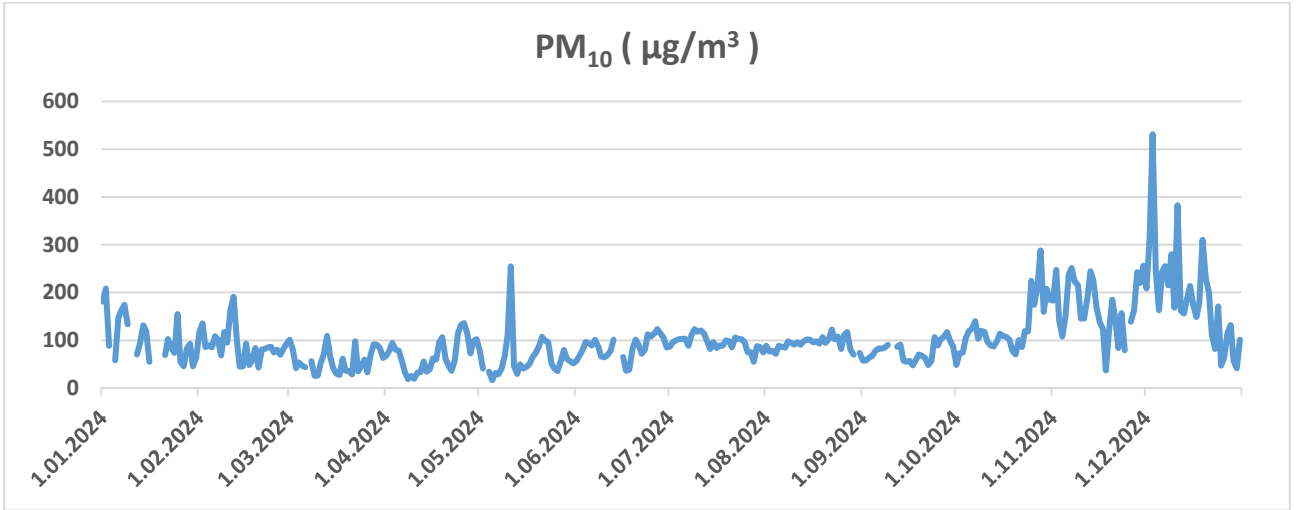

Grafik 3-2024 yılında Kadirli istasyonu CO parametresi günlük ortalama değeri*
(havaizleme.gov.tr, 2025)

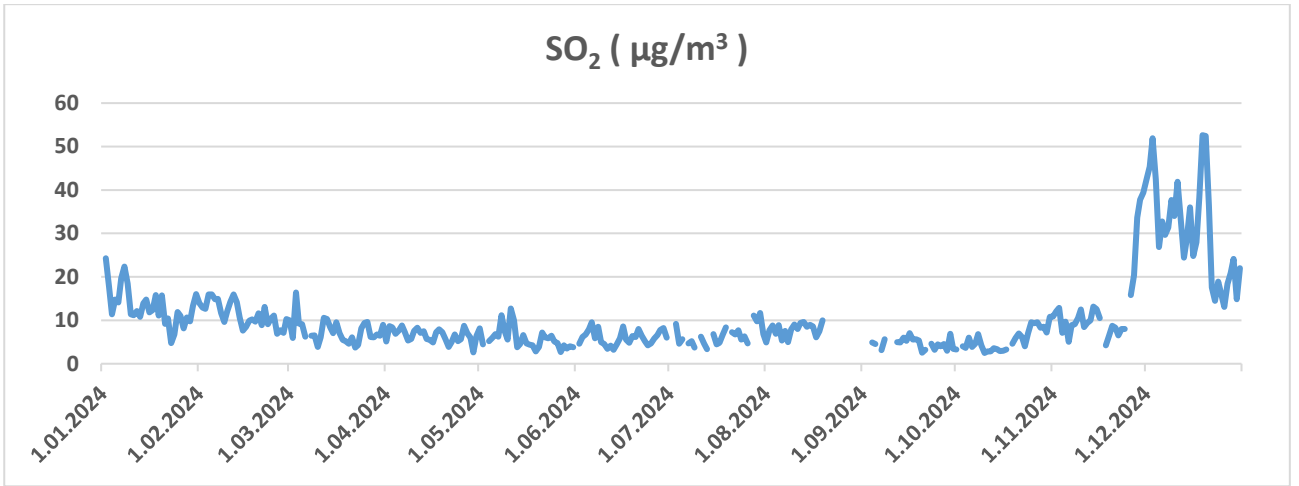
Çizelge 7 –2024 yılı Kadirli hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3)
(havaizleme.gov.tr, 2025)

Kadirli	PM ₁₀ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	AGS	SO ₂ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	AGS	CO ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	AGS
Ocak	95,04	26			1059,69	0
Şubat	91,68	29			849,77	0
Mart	69,63	29			574,19	0
Nisan	89,36	27			400,61	0
Mayıs	80,02	23			402,96	0
Haziran	84,45	25	5,83	0	460,49	0
Temmuz	70,18	26	5,08	0	397,24	0
Ağustos	54,93	20	6,40	0	446,60	0
Eylül	55,95	23	5,35	0	465,21	0
Ekim	44,39	5	7,14	0	534,83	0
Kasım	69,97	24	10,16	0	724,06	0
Aralık	86,34	16	8,81	0	1009,53	0

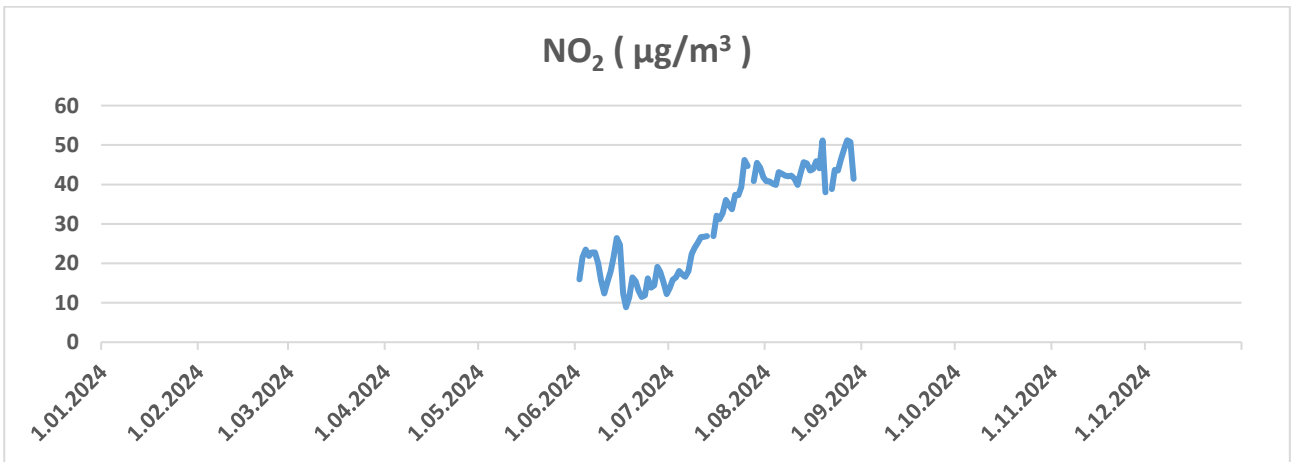
*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

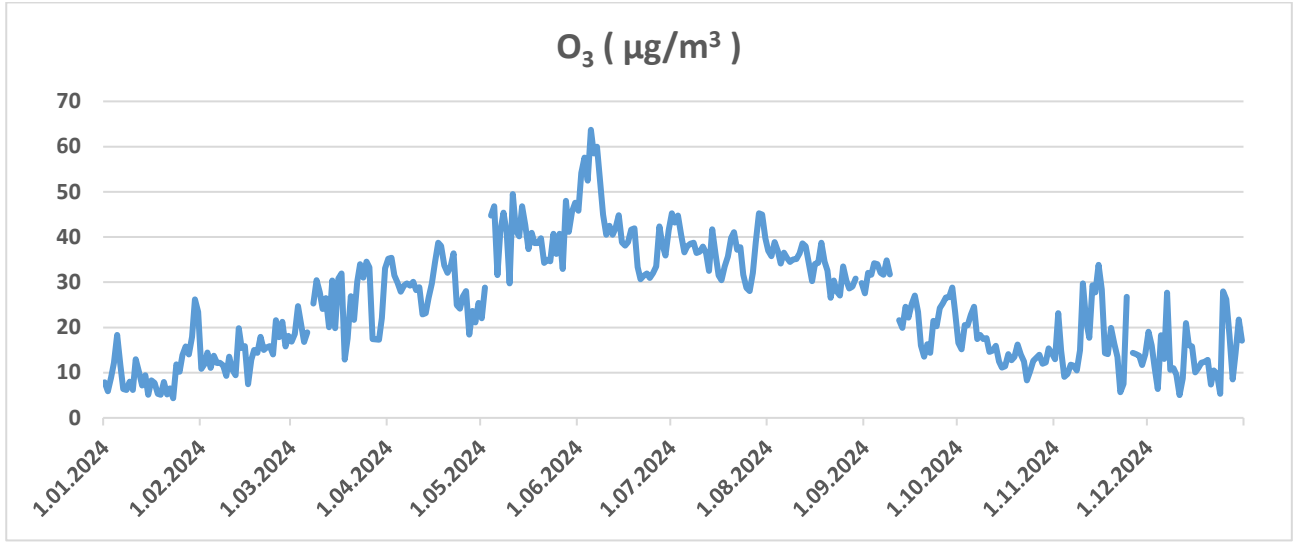
Grafik 4-2024 yılında Osmaniye Merkez istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değeri grafiği* (havaizleme.gov.tr, 2025)

Grafik 5-2024 yılında Osmaniye Merkez istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değeri grafiği* (havaizleme.gov.tr, 2025)

Grafik 6-2024 yılında Osmaniye NO₂ parametresi günlük ortalama değeri grafiği* (havaizleme.gov.tr, 2025)

Grafik 7-2024 yılında Osmaniye O₃ parametresi günlük ortalama değeri grafiği*
(havaizleme.gov.tr, 2025)

Çizelge 3 -2024 yılı İskenderun Merkez hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları

Osmaniye	PM ₁₀ (µg/m ³)	AGS	PM _{2,5} (µg/m ³)	AGS	SO ₂ (µg/m ³)	AGS	NO ₂ (µg/m ³)	AGS	NO _x (µg/m ³)	AGS	NO (µg/m ³)	AGS	O ₃ (µg/m ³)	AGS
Ocak	106,21	23	68,17	0	13,19	0							10,33	0
Şubat	89,81	25	47,87	0	11,44	0							14,29	0
Mart	56,78	16	23,12	0	7,45	0							24,44	0
Nisan	68,07	20			6,52	0							29,23	0
Mayıs	63,98	17			5,74	0							39,46	0
Haziran	84,84	26	27,83	0	6,01	0	16,96	0	21,63	0	4,66	0	42,69	0
Temmuz	94,94	31	14,69	0	6,50	0	30,08	0	34,78	0	4,70	0	37,41	0
Ağustos	93,23	30			7,26	0	43,60	0	49,49	0	5,89	0	33,49	0
Eylül	75,94	26			4,78	0							25,38	0
Ekim	123,97	30			5,47	0							15,05	0
Kasım	170,81	28			12,84	0							17,00	0
Aralık	190,02	29			30,70	0							14,02	0

A.5. Çevresel Gürültü

Grafik 2- 2024 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı
(Osmaniye Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2025)

İlimizde 2024 yılı içerisinde gürültü konusunda toplamda 47 adet denetim yapılmış olup, aşağıdaki grafikte görüleceği gibi 13 adet işyeri (oto yıkma, demir doğrama, imalathaneler vb.), 23 adet eğlence mekânına yapılan (düğün salonu, cafe, müzikhol vb.), 2 adet sanayi, 1 adet şantiye ve 8 adet te diğer gürültü konulu şikayetler İl Müdürlüğümüzce 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında değerlendirilmiştir.

A.6. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

İklim Değişikliği Eylem Planı'nda bulunan sektörel hedefler kapsamında ilde yapılan kısa, orta ve uzun vadeli çalışmalara değinilecektir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından elde edilecek bilgilerin kapsamı; Bakanlığımızın Stratejik Planıyla ve Planda belirtilen iklim değişikliği ile ilişkili Üst politika belgeleriyle uyumlu olma bazında değerlendirilerek; Eksen 1: Çevre başlığı altındaki “Hedef 1.2. Hava Kalitesi ve Gürültü Kontrolü, İklim Değişikliği ve Ozon Tabakasının Korunması” na paralel unsurlar içermelidir.

Bakanlığımız 2020-2023 Stratejik Planı kapsamında, 30 Büyükşehir Belediyesinde Yerel İklim Değişikliği Eylem Planının (YİDEP) hazırlanabilmesi için mevzuat çalışmaları yapılacağı belirtilmiştir.

Bu doğrultuda; yerel yönetimlerce Yerel İklim Değişikliği eylem planlarının hazırlanmasına dönük mevzuat ve Teknik Kılavuz hazırlama çalışmaları başlatılmıştır. Son yıllarda ülkemizde yaşanan iklim ile ilişkili afetlerin sayı, sıklık ve şiddetindeki artışa koşut olarak bölgesel düzeyde de iklim değişikliğine karşı direncin artırılması amacıyla bölge ve şehir ölçeğinde ele alınması gereken eylem ihtiyaçlarının tespit edilerek çözüm önerilerinin belirlenmesi doğrultusunda Bölgesel İklim Değişikliği Eylem Planlarının hazırlanması çalışmaları da devam etmektedir.

Türkiye İklim Değişikliği Eylem Planı'nda bulunan sektörel hedefler kapsamında illerde yapılan iklim değişikliğiyle ilgili çalışmaların Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından yerel yönetimlerden temin edilerek İl Çevre Durum Raporlarında yer verilmesi büyük önem arz etmektedir.

Bu minvalde, Bakanlığımız Stratejik Planında da yukarıdaki hedefleri gerçekleştirmek doğrultusunda işbirliği yapılacak olan birimler arasında ifade edilen İl Çevre Müdürlüklerince yerel yönetimlerden varsa "Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları" başta olmak üzere; kentin iklim değişikliğiyle mücadelede uluslararası kent birliklerine üye olup olmadığı; sera gazı azaltımı ve uyum faaliyetleri ile ilgili uygulamaların; proje ve politikalarına dair bilgilerin bu başlık altına yer alması gerekmektedir.

A.7. Ulaşım ve Hareketlilik

İlde Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Düzenlenen Firma Sayısı, toplam araç sayısı, egzoz gazı emisyon ölçümü yaptıran araçlar ile tamamlanan bisiklet yollarına ilişkin bilgiler verilmelidir.

Çizelge 8- 2024 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı

(Kaynak, Yıl)

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Düzenlenen Firma Sayısı	İldeki Toplam Araç Sayısı	Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı
13	229.225	62.500

Çizelge 9 – Tamamlanan Bisiklet Yolları

(Kaynak, Yıl)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)

Çizelge 10 – Tamamlanan Yeşil Yürüyüş Yolları

(Kaynak, Yıl)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)

Çizelge 11 – Tamamlanan Çevre Dostu Sokak

(Kaynak, Yıl)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)

A.8 Sonuç ve Değerlendirme

İlimize 2 adet hava kalitesi izleme istasyonu kurulmuştur. İstasyonda, Kükürtdioksit (SO₂), Partikül Madde (PM₁₀ ve PM_{2,5}), Azotoksitler (NO_X), Karbonmonoksit (CO), Ozon (O₃), Sıcaklık, Rüzgar Hızı ve Yönü, Basınç ve Bağıl Nem gibi parametreler ölçülmektedir. 2024 yılında 47 adet gürültü şikayeti İl Müdürlüğümüzce 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında değerlendirilmiştir.

İlimizde ısınma amacıyla, Mahalli Çevre Kurulu Kararına uygun olan kömür kullanılmaktadır. İlimiz, Merkez’de ve İlçelerde toplam 190 adet Katı Yakıt Satıcısı Kayıt Belgeli işyerleri bulunmaktadır. Bu satış yerleri, İl Müdürlüğümüz koordinasyonunda periyodik olarak denetlenmektedir.

İlimizde hava kirliliğinin önlenmesi için, trafikten kaynaklanan motorlu araçların egzoz emisyon ölçümlerini düzenli olarak yaptırmaları sağlanmaktadır. Sanayiden kaynaklanan toz ve gaz emisyonlarının önemli olacağından hava kalitesinin korunması için gerekli denetimleri yapılarak, 03.07.2009 tarih ve 27277 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde takip edilmektedir.

Kaynaklar

e-denetim sistemi

- havaizleme.gov.tr
- Osmaniye Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
- Akdeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü
- AKSAGAZ
- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı -OSB Müdürlükleri

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

İlde bulunan akarsular hakkında kısa bilgi verilerek aşağıda yer alan çizelge doldurulmalıdır. İlgili kurumdan (Devlet Su İşleri-DSİ'den) alınan çizelge formatı farklı ise, format ilgili kurumun verdiği şekilde değiştirilebilir.

(DSİ 6. Bölge Müdürlüğü, 2025)

Akarsu Adı	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Debisi (m ³ /s)	Kolu Olduğu Akarsu	Kullanım Amacı
Ceyhan Nehri	510	75	220	Anakol	Enerji Üretimi, İçme suyu Temini, Sulama, Sanayi
Kalecik Deresi	25	25	1,54	Hamis Çayı	Sulama
Karaçay	70	42	2,39	Ceyhan Nehri	Enerji Üretimi, İçme suyu Temini, Sulama,
Savrun Çayı	83	65	7,95	Ceyhan Nehri	Enerji Üretimi, İçme suyu Temini, Sulama,
Kesiksuyu Deresi	23	23	3,75	Ceyhan Nehri	Enerji Üretimi
Sabunsuyu Çayı	43	23	5,24	Ceyhan Nehri	Enerji Üretimi, Sulama
Yarpuz Çayı	30	30	1,66	Hamis Çayı	Enerji Üretimi, İçme suyu Temini
Horu (Hamis) Çayı	55	55	3,17	Ceyhan Nehri	Enerji Üretimi, Sanayi
Keşiş Çayı	60	47	10,3	Ceyhan Nehri	Enerji Üretimi, İçme suyu Temini, Sulama

NEHİR VE ÇAYLAR İLE İLGİLİ BİLGİLER AŞAĞIDA VERİLMEKTEDİR.

Ceyhan Nehri:

Ceyhan Nehri Elbistan ilçe merkezinin 3 km güneydoğusundaki Pınarbaşı Mevkii'ndeki karstik kaynaklardan doğar. Batıya doğru akan Ceyhan Nehri'ne Elbistan'ın kuzeydoğusundan Söğütlü Çayı, kuzeyinden Sarsap Deresi ile Hurman Çayı güneybatıdan Göksun Çayı katılır. Göksun Çayı katılımından sonra Ceyhan Nehri önce güneye daha sonra doğuya doğru akar ve Yukarı Ceyhan

Havzası'nı teşkil eder. Kandilköy yerleşiminden sonra sol sahilden gelen Nergele Çayı Ceyhan Nehri'ne katılır.

Bu katılımdan sonra Koç Dağı ve Berit Dağı arasındaki dar vadide akımına devam eder. Sol sahilden gelen Dutlupınar Deresi'nden sonra Menzelet Barajı Gölü'ne dökülür. Menzelet Barajı'na kuzeyden Çemrengeç ve Okkayası, batıdan Fırnız ve Tekir dereleri, doğudan Bertiz Çayı katılır. Ceyhan Nehri vadisinde Menzelet Barajı'ndan sonra Kılavuzlu, Sır, Berke ve Aslantaş Barajları inşa edilmiştir. Sır Baraj Gölü'ne batıdan Körsulu Deresi, doğudan Aksu Çayı dökülür. Aslantaş Baraj Gölü'ne de batıdan Andırın Çayı ve Keşiş Suyu, doğudan Sabunsuyu dökülür. Aslantaş Barajı'nın akışaşağısında yer alan Oşkan ve Berkman nehir santrallerinden geçtikten sonra Cevdetiye Regülatör yerinden sonra batıya doğru akar. Cevdetiye regülatör yerinde sol sahilden Hamis Çayı Ceyhan Nehri'ne katılır. Regülatörün akışaşağısında Savrun ve Sumbas çayları katıldıktan sonra güneye doğru akışına devam eden Ceyhan Nehri İskenderun Körfezi'nde Akdeniz'e dökülür. Ceyhan Nehri'nin toplam uzunluğu 509 km'dir. Akdeniz'e döküldüğü yerde yağış alanı 21 391 km²'dir. Osmaniye İli içerisindeki uzunluğu 75 km'dir.

Osmaniye İli Sarpınağazı köyü ile Misis Bucak merkezi yakınındaki sedde başlangıcına kadar olan kısımda yatak ekseninden itibaren sağlı sollu 125'er m olmak üzere toplam 250 m ve bu noktadan denize kadar ise sağlı sollu 150'şer m olmak üzere toplam 300 m genişliğe haiz saha 4373 sayılı "Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Koruma Kanunu" kapsamına girmektedir.

Ceyhan Nehri'nin önemli kolları da aşağıda açıklanmıştır.

Kalecik Deresi:

Ceyhan Havzası'nı Fırat Havzası'ndan ayıran Islahiye ilçe merkezinin batı ve kuzeybatısında yer alan Küregeği Tepe, Güzel Tepe, İnelcik Tepe, Yelibelen Tepe, Kızılkaya Tepe, Kocaalç Tepe eteklerindeki pınar ve dereciklerden oluşan bu dere genellikle kuzeybatı istikametinde akar. Yanıkkışla Dere ile Kalkan Dere'nin Yanıkkışla Köyü kuzeyinde birleşiminden sonra Kalecik Dere adını alan dere Kalecik Barajı gölüne ulaşır. Baraj yerinde yağış alanı 145 km²'dir. Barajdan sonraki yatağı çok dar ve dik boğazdadır Serinova Köyü yolunda Hamis Çayı'na birleşir. Birleşme yerinde yağış alanı 176 km²'dir. Tamamı il sınırları içerisinde olup uzunluğu 25 km'dir.

Karaçay Deresi:

Karaçay Ceyhan Havzası ile Asi Havzası'nı ayıran dağ ve tepelerin kuzey yamaçlarından çıkan pınarlar ile Güngörmez ve Gördüğün isimli derelerin birleşmesiyle oluşur. Önce kuzeybatı yönünde dar ve dik bir vadiden akan çay Osmaniye ovasına girdikten sonra batıya doğru geniş ve sığ bir yatakta akımına devam eder. Bu bölümde çay seddeler arasına alınarak Osmaniye ve civarındaki yerleşimlerin taşkınları önlenmiştir. Osmaniye'den sonra seddeler arasında batıya doğru akımına devam eden çay Günyazı köyünün doğusunda kuzeye doğru döner ve Altıgöç Çayı ile birleşir. Buradan itibaren Mercan Çayı adını alan çay önce kuzeye sonra doğuya doğru akımına devam eder ve Ceyhan ilçesinin 3 km kuzeyinde Ceyhan Nehri'ne birleşir. Çayın güzergâhı bu bölümlerde seddeler içine alınmıştır. 70 km'lik bir akıştan sonra Ceyhan Nehrine katılır. İl sınırları içindeki uzunluğu 42 km'dir.

Osmaniye İli mevcut un fabrikası mevkiinden Ceyhan nehrine kavuştuğu noktaya kadar olan kısımda yatak ekseninden itibaren sağlı sollu 300 m olmak üzere toplam 600 m genişliğe haiz saha "Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun" kapsamında olup su baskınına ve afetine maruz bölge, ayrıca 4373 sayılı sayılı "Taşkın Sulara ve Su

Baskınlarına Karşı Koruma Kanunu” kapsamında olup Osmaniye İlçesinden Ceyhan Nehrine Döküldüğü yere kadar, yatak mihrinden itibaren sağlı sollu ellişer metre olmak üzere yüz metre genişliğe haiz şeritvari saha taşkın sahası olarak ilan edilmiştir.

Sumbas Çayı:

Sumbas Çayı Adana-Kozan-Acarmantaş Köyü’nün yaklaşık 15 km kuzeybatısında Sağanaklı Tepe Acaryayla sırtlarında doğar. Güneye doğru Meletmez Çayı adı altında akımına devam eder. Acarmantaş Köyü’nün doğusunda yer alan Göl Mahallesi civarından çıkan kaynaklar Sumbas Çayı’nın kapasitesini büyük ölçüde artırır ve çayda daimi su olmasını sağlarlar. Güneye doğru akıma devam eden Sumbas Çayı’na sol sahilden Deliçay katılır. Sumbas Çayı katılım yerinin yaklaşık 2,0 km kadar kuzeyinden başlayarak Ceyhan Nehri birleşim noktasına kadar sedde içine alınmıştır.

Savrun Çayı:

Çiçekyurdu Mahallesi civarında Köpekligüney Tepe ile Mazgacıdağı Tepe eteklerinden doğar. Güneye doğru akışına devam ederek Beyoluğu Mahallesi civarında Korubucağı Dere ile birleşir. Önce güneybatı sonra güneye doğru akarken çok sayıda yan dereler ana kola katılırlar. Sayungeç Tepe civarından itibaren yaklaşık 20 km uzunluğunda dar bir vadide akımına devam eder. Deveboynu Sırtı’ndan itibaren Savrun Deresi’nin vadisi genişlemekte ve vadiye yerleşimler ile halk sulamaları yer almaktadır. Karacaaliler Mahallesi’nde kuzeyden gelen Balıklıağ Deresi ile birleşmektedir. Birleşim yerinin yaklaşık 500 m akışaşağısında yapılmış regülatörle sağ ve sol sahil ana kanallarına verilen sularla Kadirli ilçe merkezinin kuzey ve güney batısında sulama yapılmaktadır. Kadirli ilçe merkezinin içinden geçen Savrun Deresi güneybatıya doğru akımına devam eder ve Ceyhan Bekirli Köyü yakınında Ceyhan Nehri’ne birleşir. Daha önceleri Sumbas Çayı’yla birleşen Savrun Çayı, Kadirli Eskiköprü Mevkii’nden Ceyhan Nehri’ne kadar olan kısımda açılan yeni güzergahında ıslah edilmiş yatakta akmaktadır. Toplam uzunluğu 83 km, il sınırları içerisinde 65 km’dir.

Savrun (Sarıpa) Çayı, Sonbas Çayı, Sarısıs ve Çepelce Çaylarının Kadirli, Kozan, Üçhudut, Mahmut Efendi Çiftliği hattını kestiği yerlerden Ceyhan Nehrine Kadar olan kısımlarında yatak mihrinden itibaren sağlı sollu 50 şer metre olmak üzere yüz metre genişliğe haiz şeritvari sahalar, suların taşması ile su altında kalan veya su baskınlarına uğrayabilecek saha olarak tespit ve ilan edilmiştir.

Ayrıca Savrun Çayı 7269 sayılı “Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun” kapsamında olup Kadirli ilçe Merkezinden Eskiköprü mevkiinden Ceyhan nehrine kadar olan kısımda yatak ekseninden itibaren sağlı sollu 300 m olmak üzere toplam 600 m genişliğe haiz sahanın taşkın sahası olarak ilan edilmiştir.

Kesiksuyu Deresi:

Kesiksuyu Deresi Ceyhan ve Seyhan havzalarını ayıran Çiçekli Dağı eteklerinden doğar. Başlangıçta Kogunçınar Deresi ismini alarak güney batıya doğru akar. Çiçeklidere köyünden sonra ise Çiçekli Dere adını alan Kesiksuyu Deresi, Turunçlu mahallesi civarında Kesiksuyu Barajı’na dökülür. Kesiksuyu Barajı’nın dipsavağından alınan su ile sağ sahildeki ana kanala çevrilir. Mehrati köyü civarındaki su alma yapısı ile sol sahil ana kanalına çevrilir. Kadirli ovasında güneybatıya doğru akan Kesiksuyu Deresi Naşidiye (Çukurköprü) köyü civarında Sumbas Çayı’na katılır. Katılım yerinden akışyukarıya doğru yaklaşık 6 km’lik bölümü sedde içine alınmıştır.

Ümbela ve Bozkoyak tepelerinden doğar, üzerinde Mehmetli Barajı inşa edilmiştir. Toplam uzunluğu 23 km’dir. Ceyhan Nehrine katılır.

Sabunsuyu Çayı:

İmal Köyü'nün güneybatısındaki Eşekçibeli Tepe (1302 m), Karkuyusu Tepe (1544 m) ve Adatepe (1643 m) yamaçlarından çıkan pınarlardan doğan ve Kızılca Dere adıyla başlayan dere güney ve kuzeyden gelen yan derelerin katılmasından sonra Sabunsuyu adını alır ve batıya doğru akar. Yeniforsalı Köyü'nün güneyinde kuzeyden gelen ve en büyük kolu olan Hodu Deresi Sabun Suyu'na katılır. Düziçi İlçe merkezinden 4 km kadar kuzeyinde Çatak Boğazı Mevkii'nde yapılmış regülatörle Düziçi ovasının bir bölümünün sulanması sağlanmaktadır. Bu bölümden sonra dar bir vadide akımına devam eden Sabunsuyu, Böcelli köyünden sonra kuzeye doğru yönelir ve Aslantaş Baraj Gölü'ne dökülür. Döküldüğü yerde yağış alanı 440 km² dir. Çakıroğlu mevkiinden doğar 43 km'lik bir uzunluğa sahiptir. İl sınırları içerisindeki uzunluğu 23 km'dir.

Yarpuz Çayı:

Yarpuz Çayı, Yarpuz beldesinin güney ve güneydoğusundaki Kösür Dağı (1702 m) Çakır Tepe (1850,40 m) Topbarnaz Tepe (2067,0 m) yamaçlarındaki pınarların birleşmesiyle Boşkalmaş Dere adı altında oluşur. Yarpuz beldesini geçtikten sonra doğudan İnce Dere kavuşur. Bu noktadan sonra dar ve çok eğimli bir vadiye giren Yarpuz Çayı sağdan ve soldan gelen birçok derecik ile beslenir. Kuzeybatı istikametinde yoluna devam eden çay Çona köyü civarında Osmaniye ovasına, Dervişli köyü civarında Hamis Çayı'na ulaşır. Bu noktada yağış alanı 100 km²'dir. 30 km akış uzunluğuna sahip olup tamamı il sınırları içindedir.

Horu (Hamis) Çayı:

Hamis Çayı, Ceyhan Havzası ile Fırat Havzası'nı ayıran Gökçedağ Tepe, Bakacak Tepe, Aşocağı Tepe, Aslanlıbel Tepe ve Sarı Tepe yamaçlarından çıkan dereciklerin ve pınarların birleşmesiyle oluşur. Batıya doğru Koca Dere adı altında akarken Bahçe ilçe merkezi civarında kuzeyden gelen Kor Dere ve Pekdemir Dere ile güneyden gelen Sulu Dere ve Üveyikli Dere'nin katılmasından sonra Horuçayı Deresi adı altında batıya doğru akımına devam eder. Arıklıkış köyü güneyinde üzerinde Arıklıkış Göleti'nin yapıldığı Buğdaycık Dere, Kalecik beldesinin kuzeybatısında üzerinde Kalecik Barajı'nın yapıldığı Kalecik Dere, Hamis Çayına katılır. Osmaniye ovasında geniş bir yatakla yoluna devam eden dereye Dervişli Köyü civarında güneyden gelen Yarpuz Çayı kavuşur ve Cevdetiye Regülatörü'nün akışyukarisinde Ceyhan Nehri'ne birleşir. Birleşim yerinde yağış alanı 692 km² olup 55 km akış uzunluğuna sahiptir.

Bahçe İlçesi civarında Kanlıgeçit mevkii ile Ceyhan nehrine döküldüğü yer arasında sağlı sollu 50'şer m. olmak üzere toplam 100 m. genişliğe haiz saha 4373 sayılı sayılı Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Koruma Kanunu kapsamına girmektedir.

Keşiş Çayı:

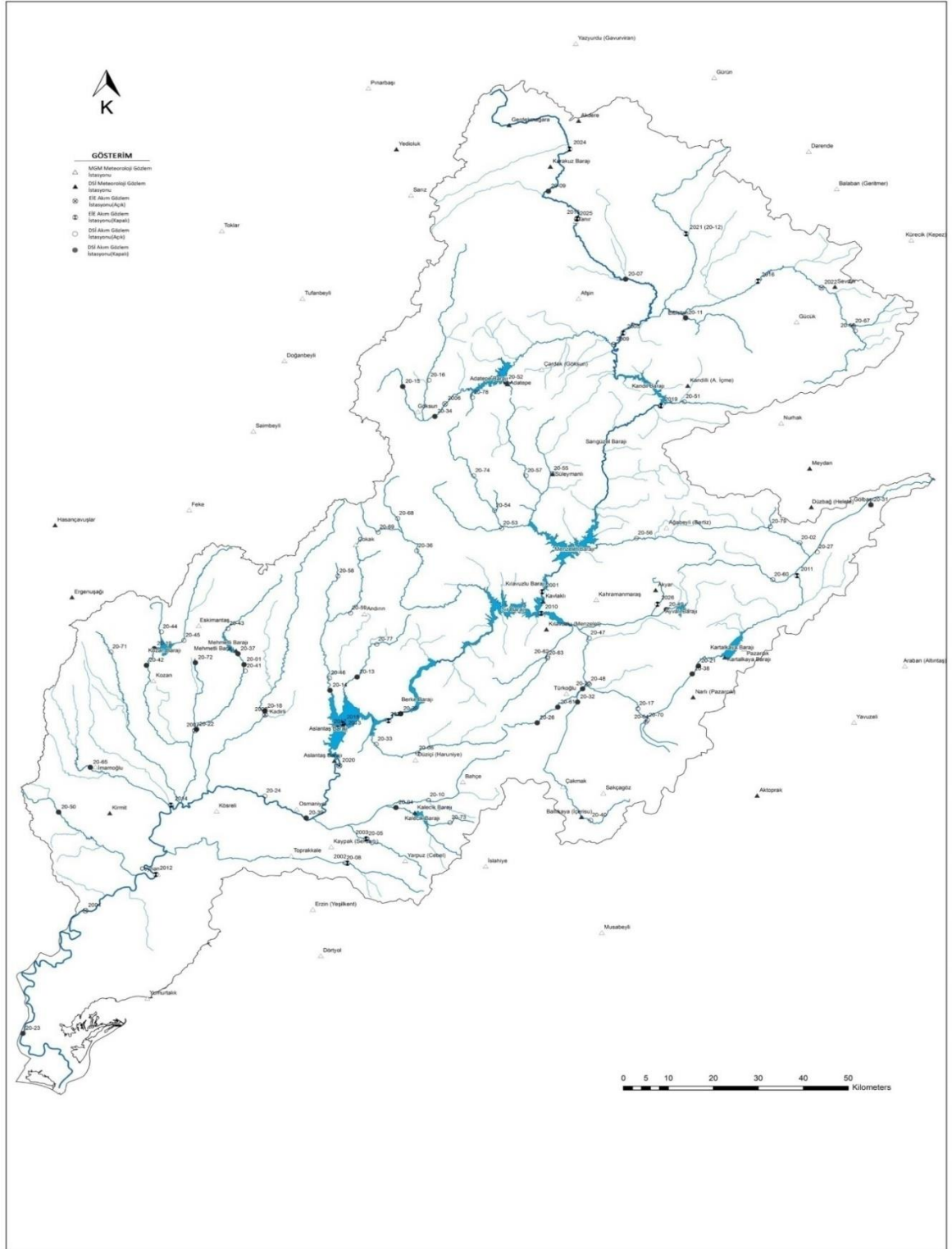
Çokak Beldesi'nin kuzeyinde yer alan Harmankaya Tepe, Çamlı Tepe ve Kabaca mevkilerinden doğan Keşiş Suyu güneye doğru akarak sağ sahilden Osmancık, sol sahilden Akifiye köyleri içinden geçer derelerin katılımı ile Karasu adını alır. Yanıkdeğirmen Mevkii'nde Kümbetir Dere ile birleşerek Kesiş Suyu adını alır. Önce güneybatıya daha sonra batıya doğru dar vadiler içinde akışına devam eder. Sağ sahilden Tahta Suyu'nun karışımından sonra güneye doğru akımına devam eder. Göztaş mevkisinde yapılan regülatörle sol sahile çevrilen su Aslantaş Baraj Gölü'nün kuzeyindeki bir kısım arazinin sulanmasında kullanılır. Başdoğan Deresi'nin kavuşmasından sonra Kesiş Suyu Aslantaş Baraj Gölü'ne dökülür. 60 km akış uzunluğuna sahip olup, İl sınırları içindeki uzunluğu 47 km'dir.

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

İlde bulunan doğal göllerden, göletlerden ve rezervuarlardan söz edilmelidir. Bunların yerini gösteren harita rapora eklenmelidir. Kullanım amaçlarından söz edilmelidir.

Çizelge 12 - Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar
(Devlet Su İşleri 6. Bölge Müdürlüğü, 2025)

Adı	Kullanım Amacı
Aslantaş Barajı	Sulama + Taşkın + Enerji + İçme suyu
Berke Barajı	Enerji
Kalecik Barajı	Sulama
Mehmetli Barajı	Sulama + Taşkın + Enerji
Arıklıkaş Göleti	Sulama
Bahçeköy Göleti	Sulama
Köyyeri Göleti	Sulama
Karacaören Göleti	Sulama

Harita 3-Osmaniye İlinde Bulunan Rezervuarlar

İlde bulunan sulama göletlerine ait bilgiler verilmeli ve aşağıdaki tablo doldurulmalıdır.

<u>ASLANTAŞ BARAJI</u> 	Barajın Yeri	Osmaniye
	Akarsuyu	Ceyhan
	Amacı	Sulama + Taşkın + Enerji
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	1975 - 1984
	Gövde dolgu tipi	Zonlu Toprak
	Gövde hacmi	8,30 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	78,00 m
	Maksimum göl hacmi	1.676,3 hm ³
	Minimum göl hacmi	530 hm ³
	Sulama alanı	97.798 ha
	Güç	138 MW
	Yıllık Üretim	569 GWh

<u>BERKE BARAJI</u> 	Barajın Yeri	Osmaniye
	Akarsuyu	Ceyhan
	Amacı	Enerji
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	1995 - 1999
	Gövde dolgu tipi	İnce Kemer
	Gövde hacmi	0,73 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	201,00 m
	Maksimum göl hacmi	427 hm ³
	Minimum göl hacmi	125 hm ³
	Sulama alanı	-
	Güç	510 MW
	Yıllık Üretim	1668 GWh

<u>KALECİK BARAJI</u> 	Barajın Yeri	Osmaniye
	Akarsuyu	Kalecik
	Amacı	Sulama + Taşkın
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	1984 - 1986
	Gövde dolgu tipi	Kaya Dolgu
	Gövde hacmi	0,730 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	80,00 m
	Maksimum göl hacmi	32,50 hm ³
	Minimum göl hacmi	1,30 hm ³
	Sulama alanı	5.750 ha
	Güç	- MW
	Yıllık Üretim	- GWh

<u>MEHMETLİ BARAJI</u> 	Barajın Yeri	Osmaniye
	Akarsuyu	Kesiksuyu
	Amacı	Sulama + Taşkın + Enerji
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	1968 - 1971 / 2012-2014
	Gövde dolgu tipi	Zonlu Toprak Dolgu
	Gövde hacmi	6,54 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	78 m
	Maksimum göl hacmi	106,2 hm ³
	Minimum göl hacmi	3,6 hm ³
	Sulama alanı	10.645 ha
	Güç	5,46 MW
	Yıllık Üretim	16,81 GWh

<u>ARIKLIKAŞ GÖLETİ</u> 	Göletin Yeri	Osmaniye
	Akarsuyu	Buğdaycık
	Amacı	Sulama
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	1994 - 1998
	Gövde dolgu tipi	Homojen Toprak Dolgu
	Gövde hacmi	0,590 hm ³
	Maksimum göl hacmi	2,2 hm ³
	Minimum göl hacmi	0,2 hm ³
	Yükseklik (talvegden)	24,00 m
	Yükseklik (temelden)	32,50 m
	Sulama Alanı	268 ha
	Proje rantabilitesi	1,96

<u>KÖYYERİ GÖLETİ</u> 	Göletin Yeri	Osmaniye
	Akarsuyu	Şahap ve Endel
	Amacı	Sulama
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	2013 – 2015
	Gövde dolgu tipi	Homojen Toprak Kil Çekirdekli
	Depolama hacmi	0,108 hm ³
	Aktif Hacim	0,056 hm ³
	Ölü Hacim	-
	Yükseklik (talvegden)	22,85 m
	Yükseklik (temelden)	24,85 m
	Sulama Alanı	106 ha
	Proje rantabilitesi	-

<u>BAHÇEKÖY GÖLETİ</u> 	Göletin Yeri	Osmaniye
	Akarsuyu	Kurşunlu
	Amacı	Sulama
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	2013 – 2015
	Gövde dolgu tipi	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu
	Depolama hacmi	0,455 hm ³
	Aktif Hacim	0,380 hm ³
	Ölü Hacim	-
	Yükseklik (talvegden)	20,00 m
	Yükseklik (temelden)	22,00 m
	Sulama Alanı	65 ha
	Proje rantabilitesi	-

<u>KARACAÖREN GÖLETİ</u> 	Göletin Yeri	Osmaniye
	Akarsuyu	Ağaçlı
	Amacı	Sulama
	İnşaatın (başlama-bitiş) yılı	2013 – 2016
	Gövde dolgu tipi	Kil Çekirdekli Yarı Geçirimli Dolgu
	Depolama hacmi	0,500 hm ³
	Aktif Hacim	0,454 hm ³
	Ölü Hacim	-
	Yükseklik (talvegden)	36,20 m
	Yükseklik (temelden)	39,20 m
	Sulama Alanı	71 ha
	Proje rantabilitesi	-

B.1.2. Yeraltı Suları

Yeraltısuyu Rezervi: 159,69 hm³/ yıl

Tahsis Edilen Su Miktarı: 139,133 hm³/ yıl

İlin yeraltı suyu potansiyeli aşağıda yer alan çizelge gibi verilmelidir. İlgili kurumdan (DSİ'den) alınan çizelge formatı farklı ise, format ilgili kurumun verdiği şekli ile kullanılabilir.

Çizelge 13 – Yeraltı suyu potansiyeli

(Devlet Su İşleri 6.Bölge Genel Müdürlüğü, 2025)

Osmaniye İli	Emniyetli Yas Rezervi (hm ³ / yıl)
Osmaniye Ovası	48,50
Düziçi-Bahçe	35,80
Kadirli Ovası	35,00
Bahçe Ovası	40,39
Toplam	159,69

Osmaniye İli içme ve kullanma suyu, sanayi ve sulamaya tahsisli kuyu adetleri ile tahsis miktarları

(Devlet Su İşleri 6.Bölge Genel Müdürlüğü, 2025)

	Kuyu Adedi	Tahsis (hm ³ / yıl)
İçme Suyu	174	75.65
Sanayi Suyu	81	10.77
Sulama Suyu	997	52,71
Toplam	1252	139,13

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

Osmaniye İli yeraltısuyu kullanım tablosu aşağıda verilmektedir.

(Devlet Su İşleri 6.Bölge Genel Müdürlüğü, 2025)

YERLEŞİM YERİ	YILLIK ÇEKİLEN SU MİKTARI (m ³ /yıl)	KULLANMA BELGELİ KUYU ADEDİ
Osmaniye-Merkez	85.273.030	468
Osmaniye-Haruniye (Düziçi)	26.325.030	303
Osmaniye-Bahçe	2.240.654	172
Osmaniye-Kadirli	21.399.796	246
Osmaniye-Toprakkale	3.895.090	63
TOPLAM	1389.133.600	1252

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Çizelge 14 -2024 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları
(Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 2025)

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/ Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun				
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları YSKY (Tablo-5)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları Enlem Boylam	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
Yüzey	Aslantaş Baraj Gölü	X	X	X		80-004			37,296827 36,246766	1,8750
Yüzey	Aslantaş Baraj Kayıkhanı	X	X	X		80-045			37,3035627 36,2541093	2,3500
Yüzey	Mehmetli Baraj Gölü		X	X		80-005			37,5100414 36,0221814	4,4250
Yüzey	Kalecik Baraj Gölü			X		80-006			37,149573 36,4621602	1,5500
Yüzey	Berke Baraj Gölü		X			80-007			37,370679 36,463779	2,7750
Yüzey	Cevdetiye Regülatörü			X		80-008			37,143659 36,19905	3,2500
Yüzey	Merkez Aslaniye Köyü Dervişkiye Mah.			X		80-010			37,126595 36,288646	14,9250
Yüzey	Kadirli Kümbet Köyü			X		80-047			37,3321156 36,0405532	6,4750
Yüzey	Kadirli Mecidiye Köyü			X		80-020			37,222909 35,944941	9,7500
Yüzey	Düziçi Gökçayır Köyü		X	X		80-046			37,2805246 36,4639586	5,3250
Yüzey	Düziçi Böcekli Beldesi		X	X		80-024			37,301368 36,367064	18,3500
Yüzey	Bahçe Arıklıkaş Köyü		X	X		80-025			37,177775 36,49321	6,8000
Yüzey	Toprakkale Sazlık Köyü			X		80-032			37,0614012 36,1127354	5,3250
Yüzey	Bahçe Bekdemir Köyü			X		80-031			37,2191863 36,5683871	6,6000

Yüzey	Merkez Gökçedam Köyü			X		80-034			37,195107 36,083485	5,6500
Yüzey	Kadirli Kesikkeli Köyü			X		80-035			37,2110739 35,9631222	8,3750
Yüzey	Kadirli Tozlu Köyü			X		80-019			37,2361259 35,9149567	14,3500
Yüzey	Kadirli Çukurköprü Köyü			X		80-042			37,339725 35,917341	12,4750
Yüzey	Merkez Şekerdere Köyü			X		80-033			37,1582691 36,3687885	9,9750
Yüzey	Sumbas Hardallık Köyü			X		80-043			37,370373 35,974821	10,7750
Yer altı	Reşadiye Köyü	X				80-001			37,405828 36,017411	21,8500
Yer altı	Yeni Mahalle Kadirli Yolu üzeri	X				80-003			37,095942 36,240766	10,7500
Yer altı	Böcekli Belediyesi Demirciler Mah.	X				80-012			37,276085 36,380603	4,0000
Yer altı	Yeniköy Köyü	X				80-014			37,149945 36,163378	8,5250
Yer altı	Tozlu Köyü	X				80-018			37,237167 36,163378	6,8000
Yer altı	Sazlık Köyü	X				80-026			37,0610552 35,92578	16,6750
Yer altı	Mecidiye Köyü	X				80-029			37,214498 36,1241129	7,8500
Yer altı	Karabacak Köyü	X				80-027			37,257937 35,949426	5,5500
Yer altı	Gümüş Köyü Pirsultanlı Mevki	X				80-028			37,322211 36,037428	16,6500
Yer altı	Sakarcalık Köyü	X				80-030			37,175377 36,329286	10,0750
Yer altı	Çukurköprü Köyü(Drenaj Kanalı)	X				80-036			37,345962 36,086337	14,7500
Yer altı	Endel Köyü(Drenaj Kanalı)	X				80-037			37,221293 35,942293	10,7000
Yer altı	Hardallık Köyü	X				80-038			37,369621 35,977116	12,0750
Yer altı	Kabayar Köyü	X				80-039			37,388066 36,00161	20,8000

Yer altı	Toprakkale Dağıstan Mah.	X				80-040			37,063163 36,13979	17,1000
Yer altı	Dervişye Köyü Mamure Mah.	X				80-041			37,136384 36,322413	12,7500
Yer altı	Bostanlar Köyü Merkez Mah.	X				80-044			37,2536473 36,4193025	20,9500

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

İlimizde faaliyet gösteren tüm beton santralleri, yıkama-eleme tesisleri, parke taşı üretim tesisleri ve bazı sanayi tesislerinde oluşan endüstriyel nitelikli atık sular deşarj edilmeyip çöktürme havuzunda dinlendirilip geri dönüşümlü olarak sistem içerisinde tekrar kullanılmaktadır. Bu amaçla, 2018/14 Sayılı Atıksu Arıtma Tesisi/Derin Deniz Deşarjı Proje Onayı Genelgesi kapsamında hazırlanan Teknik Raporlar, İl Müdürlüğümüze sunulmakta ve İl Müdürlüğümüzce değerlendirilerek görüş verilmektedir.

İlimizde yaklaşık 25 adet Zeytinyağı Üretim Tesisi bulunmakta olup, Ekim-Kasım-Aralık aylarını kapsayan üretim sezonunda zeytinyağı işletmelerinin sezona başlamadan önce lagün bakımlarını (çatlak onarımı, dip tortusu temizliği vb.) yapmaları, prina depolama alanının üstünün kapalı, tabanının geçirimsiz olması, kokuya karşı tedbirlerin alınması ve 2 (iki) fazlı zeytinyağı üretim sistemine geçilerek pirinin işleme tesislerine gönderilmesinin sağlanması gibi hususlar İl Müdürlüğümüzce resmi yazışma ve denetimlerle işletmecilere gerekli bilgilendirmeler yapılmaktadır.

Çizelge 15- Osmaniye İlının Endüstriyel Atıksu Arıtma Tesisi Durumu

(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü-2024)

Sıra No	Kurum/Kuruluş İşletme	Yeri/Mevkii	Kapasitesi M ³ /gün	Deşarj Yeri
1	ABC Deterjan San. Ve Tic. A.Ş.	Bahçe	216	Geri Dönüşüm
2	Dağlar Et Canlı Hayv.Nak.Besicili,k Dericilik	Cevdetiye	98 (revize)	Kuru Dere Yatağı
3	M.M.Tiftik Kardeşler Nak. İnş. Eml. Pet. Tar.Ürn.Paz.San.Tic.Ltd.Şti.	Toprakkale	66	Geri Dönüşümlü
4	Çimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Toprakkale	64	Geri Dönüşümlü
5	Düziçi Hazır Beton İnş. Taah. Mad. Gıd. Taş. Tem.Güv.Hiz.Tic. Ltd.Şti.	Düziçi	6	Geri Dönüşümlü
6	Kadirli Beton İnş.Mad. Nakl.İml.İth.İhr.Pz.San.Ve Tic.Ltd.Şti	Kadirli	13	Geri Dönüşümlü
7	Çimko Çimento Ve Beton Sanayi Tic. A.Ş.	Toprakkale	2176	Geri Dönüşümlü
8	Egehan Rendering Tesisi	Bahçe	26	Geri Dönüşümlü
9	Düziçi Plastik Hammadde İml.Tar.Ürn.San.Tic.Ltd.Şti	Düziçi	800	Geri Dönüşümlü

10	Barit Maden Türk A.Ş.	Bahçe	100m ³ /saat	Geri Dönüşümlü (Teknik Rapor sunuldu)
11	Ceyhan Hazır Beton İnş. Nak.Mad. Pet. Ür. Paz.San.ve Tic. Ltd. Şti.	Toprakkale	36	Geri Dönüşümlü (Teknik Rapor sunuldu)
12	Dem-Taş İnşaat San.Tic.Ltd.Şti.	Merkez	5	Geri Dönüşümlü (Teknik Rapor sunuldu)
13	Öncüler İnşaat Malz.Tic.ve San.A.Ş.	Merkez	3	Geri Dönüşümlü (Teknik Rapor sunuldu)
14	Dumanlar Kum-Çakıl Ocağı-Veli DUMAN	Merkez	285	Geri Dönüşümlü (Teknik Rapor sunuldu)
15	Oyak Beton San.ve Tic.A.Ş.	Merkez	52	Geri Dönüşümlü (Teknik Rapor sunuldu)
16	Türkmen Taş Parke San.Tic.Ltd.Şti	Merkez	7.68	Geri Dönüşümlü (Teknik Rapor sunuldu)
17	Çakıroğlu Fıstıkçılık Tarım Ür. Nak. İnş.. San. Tic. LTd. Şti.	Merkez	70	Geri Dönüşümlü
18	M.M.Tiftik Kardeşler Nak. İnş. Eml. Pet. Tar.Ürn.Paz.San.Tic.Ltd.Şti.	Bahçe	51	Geri Dönüşümlü
19	Kadirli Beton İnş. Mad. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Kadirli	11	Geri Dönüşümlü
20	Büyükaşık Mühendislik Müt.San. ve Tic.Ltd.Şti.	Toprakkale	3	Geri Dönüşümlü (Teknik Rapor sunuldu)
21	Seda İnşaat Pazarlama Taah. San. Tic.Ltd.Şti.	Merkez		Geri Dönüşümlü (Teknik Rapor sunuldu)
22	Karataşlar Madencilik Tar.İnşaat Taah. Tic. Ve San Ltd.Şti.	Merkez		Geri Dönüşümlü (Teknik Rapor sunuldu)
23	Kar Hazır Beton İnşaat Taahhüt San. Ve Tic.Ltd.Şti.	Düziçi	62.5	Geri Dönüşümlü (Teknik Rapor sunuldu)
24	JNR MENSUCAT TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET	Kadirli	1.400	Arıtıldıktan sonra Kadirli OSB Kanalizasyonuna deşarj
25	ŞEN PİLİÇ GIDA SAN. A.Ş. KADIRLI ŞUBESİ	Kadirli	6000	Kuru Dere Yatağı
26	ABC Deterjan San. Ve Tic. A.Ş.	Bahçe	21	Geri Dönüşümlü (Teknik Rapor ile uygun)
27	Osmaniye Organize Sanayi Bölgesi AAT	Toprakkale	7600	Kapalı boru hattı ile Erzin Sulama Tahliye Kanalına deşarj
28	Şanet Et Ürünleri İnş.İth.İhr.Sanayi ve Tic.Ltd.Şti	Toprakkale	200	Kuru Dere Yatağı

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

İl merkezinde kanalizasyon sistemi mevcut olup, evsel atıksular kanalizasyon sistemiyle toplanıp arıtma tesisinde arıtıldıktan sonra Hamus Çayına verilmektedir. Osmaniye İl genelinde Merkez, Bahçe, Düziçi ve Kadirli Belediyesi AAT işletmeye alınmıştır. Düziçi İlçesi Atalan, Ellek ve Yarbaşı Beldeleri ortak atıksu arıtma tesisi yapımına başlanmış olup, inşaat çalışması tamamlanarak faaliyet

aşamasına geçmiştir. Sumbas, Mehmetli ve Böcekli Belediyelerinin paket atıksu arıtma tesisleri kurulu olup, deneme aşamasına geçilmiştir. Diğer belediye ve beldelerimizin ise Atık su Arıtma Tesisi bulunmamaktadır.

Çizelge 16–Osmaniye İlinin Evsel/Kentsel Kaynaklı Atıksu Arıtma Tesisi Durumu
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü-2024)

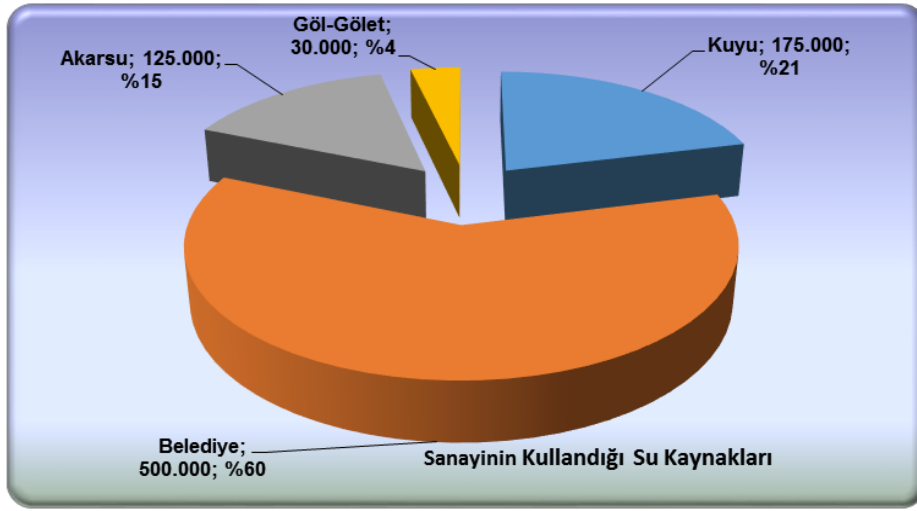
SIRA NO	KURULUŞ/ KİŞİ ADI	ADRES	AAT TÜRÜ	KAPASİTESİ
1	Osmaniye Belediyesi AAT	Nohuttepe Köyü mevkii OSMANİYE	Evsel	70.000m ³ /gün
2	Berke HES (100 KİŞİLİK)	Gökçayır Köyü mevkii Düziçi/OSMANİYE	Evsel	20 m ³ /gün
3	Berke HES (200 KİŞİLİK)	Gökçayır Köyü mevkii Düziçi/OSMANİYE	Evsel	40 m ³ /gün
4	Aslantaş HES (100 KİŞİLİK)	Karatepe Köyü mevkii Kadirli/OSMANİYE	Evsel	20 m ³ /gün
5	Aslantaş HES (400 KİŞİLİK)	Karatepe Köyü mevkii Kadirli/OSMANİYE	Evsel	80m ³ /gün
6	Düziçi Belediyesi AAT (Evsel)	Karacaoğlan Mh.3560 parsel	Evsel	7.700 m ³ /gün
7	Kadirli Belediyesi AAT (Evsel)	Şehit Kamil Şişman Mahallesi, Halitağalar Köyü, 189 parsel	Evsel	1.Kademe: 31.992 m ³ /gün (II.:43.008)
8	Bahçe Belediyesi AAT (Evsel)	Cumhuriyet Mh. D-400 Karayolu üzeri	Evsel	2.520 m ³ /gün
9	S.S. Çamlık Evler Yapı Kooperatifi (Evsel-1.280 kişi)	Kumarlı Mahallesi Fatih Bulvarı No:11 Toprakkale/OSMANİYE	Evsel	256 m ³ /gün
10	Osmaniye T Tipi Kapalı Cezaevi (T1) AAT (4.000 kişi)	Tüysüz Köyü Leçelik Mevkii Toprakkale/OSMANİYE	Evsel	800 m ³ /gün
11	Osmaniye 2 Nolu T Tipi Açık ve Kapalı Cezaevi (T2) AAT (2.000 kişi)	Tüysüz Köyü Leçelik Mevkii Toprakkale/OSMANİYE	Evsel	400 m ³ /gün
12	İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü (Evsel)	Osmaniye Konaklama Tesisi Cevdetiye /OSMANİYE	Evsel	2500m ³ /gün
13	Çamlıbel Sitesi AAT (500 kişi)	Çamlıkevler Mahallesi 1690 parsel/TOprakKALE	Evsel	140 m ³ /gün
14	Esatoğulları Turizm ve Otelcilik A.Ş (ROYAL Otel-600 kişi)	Tüysüz Beldesi, D-400 Karayolu üzeri Yolçatı Sazlık mevkii	Evsel	120 m ³ /gün
15	TUFAN TESİSLERİ KUZEY OSMANİYE ŞUBESİ AAT	Sakızgediği Alahanlı Köyü Merkez Mevkii No:135	Evsel	24 m ³ /gün
16	TUFAN TESİSLERİ GÜNEY OSMANİYE ŞUBESİ AAT	Sakızgediği Alahanlı Köyü Merkez Mevkii No:135/1	Evsel	24 m ³ /gün
17	Onur Taahüt Taşımacılık İnş.Tic.ve Sanayi Aş.	Düziçi Yazlamazlı Köyü , Ayseler Mevkii	Evsel	100 m ³ /gün

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

Çizelge 17-İl/İlçede tarım yapılan alanlar, yapılan tarımın türü (kuru veya sulu tarım) ile ilgili bilgiler.

	Arazi Dağılımı (da)	Oran (%)
Tarım Alanı	1.228.214	95
Mera	40.826	4
Nadas Alanı	6.528	1
Süs Bitkisi	9	0
Toplam	1.275.577	100

Grafik 3- İl/İlçede genelinde sanayinin kullandığı suyun kaynaklara göre dağılımı.

Çizelge 18 - İldeki Tarım Yapılan Arazi Varlığının Durumu (Osmaniye Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 2025)

Arazi Varlığı	Yüzölçümü (da)
Tarıma Elverişli Arazi	1.275.577
Mera Alanı	40.826
Sulanan Arazi	684.621
Sulanmaya Açılacak Arazi (Proje ve İnşaat Aşamasında Olanlar)	179.240
Sulanabilir Arazi	862.470
Sulama Programları Dışında Kalan Arazi	370.590

Böcek ve haşerelere karşı kullanılmakta olan İnsektisitler, Yabancı otlara karşı kullanılmakta olan Herbisitler , Mantarla karşı kullanılmakta olan Fungisitler, Kemirgen hayvanlara karşı kullanılmakta olan Rodentisitler ,Akarlara karşı kullanılmakta olan Akarisitler, Böcek ve haşerelere ile Akarlara karşı kullanılmakta olan Yazlık Yağlar ve İlaçların PH düzeylerini ayarlayarak bitkilere düzgün bir şekilde dağılmasını ve yapışmasını sağlayan PH Düşürücü Yayıcı Yapıştırıcılar olarak kullanılmaktadır.

B.3.2.2. Diğer

B.4. Denizler

İlimizin denize kıyısı bulunmamaktadır.

Balıkçılık

İlimizde balıkçılık baraj göllerinde avcılık, beton havuzlarda üretim olarak yapılmaktadır. Yılın Mart, Nisan, Mayıs aylarında üreme döneminde hareketlilik gözlenmektedir. Kalecik Barajında Kafeslerde Alabalık yetiştiriciliği, Sumbas İlçemizde Beton havuzlarda Alabalık yetiştiriciliği yapılmaktadır. (İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2023)

İlimizde Hasanbeyli ilçesine bağlı Kalecik köyünde kiralanan 4.300 m² baraj alanında kafes, Sumbas ilçesinde ise kiralanan 150 lt/sn nehir suyu ile Alabalık yetiştiriciliği yapılmaktadır. İlimizde bulunan işletmeler, üretim kapasiteleri ve Durumları çizelgede verilmiştir.

İşletme Adı	Üretim Kapasitesi (Ton)	Durumu
Taşlı Geçit Alabalık İşletmesi Bahçe/Osmaniye	6	Ekonomik Sebeple Pasif
Çukurova Su Ürn. İşletmesi (Ağ kafeslerde üretim) Kalecik Köyü Hasanbeyli/Osmaniye	150	Su Sıcaklıklarının Artması Nedeniyle Pasif
Haktan Su Ürünleri Mad. İnş. Ltd. Şti. Sumbas/Osmaniye	20	Aktif
Levent SAZLIDERE Alabalık Tesisi Sumbas/Osmaniye	20	Ön izin (İnşaat aşaması)

Ayrıca ilimizde SS. Karaguz ve Pirsultanlı köyleri su ürünleri kooperatifi kurulu olup, her iki kooperatifte Aslantaş baraj gölünde avcılık yapmaktadır.

(İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2023)

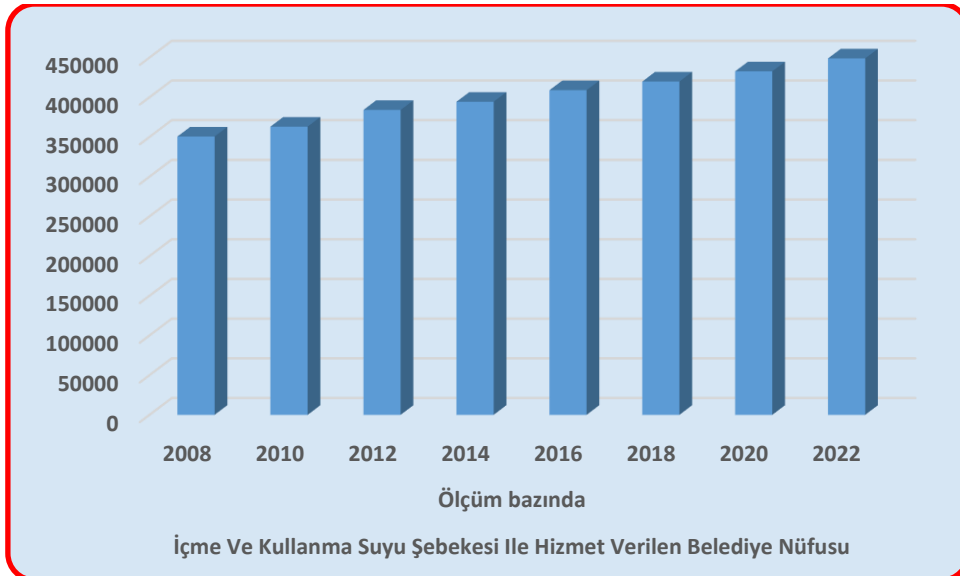
B.5. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu

B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Grafik 4 -2022 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı (TUİK, 2024)

Grafik 5- Osmaniye İlinde 2022 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile Hizmet Verilen Belediye Nüfusu (TUİK, 2024)

B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti

İlde İçme suyu arıtma tesisi bulunmamaktadır.

B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

Osmaniye il sınırları dahilinde içme ve kullanma suyu temin edilen, mevcut durumda işletmede olan Çağlayan- Zorkun Kaynaklarından ve YAS Kuyularından 23,72 hm³ içme suyu verilmektedir. Akyar İlçesi TOKİ Deprem Konutlarına ise 0,64 hm³ içme suyu verilmektedir. Ayrıca, yakın zamanda Aslantaş Barajından Osmaniye İline 24,79 hm³ içme suyu temin edilecektir. Bölge Müdürlüğümüzün Osmaniye İline herhangi bir içme suyu arıtma tesisi projesi bulunmamaktadır. Planlama ve proje aşamasında olan içme suyu projeleri aşağıda tablo halinde verilmiştir.

İÇME VE KULLANMA SUYU		
Planlama ve kesin projesi tamamlanan 1- ASLANTAŞ BARAJI İÇMESUYU	24,79	hm ³ /yıl
TOPLAM	24,79	hm³/yıl
İşletmede olan 1- ÇAĞLAYAN-ZORKUN KAYNAKLARI VE YAS KUYULARI 2- Osmaniye Akyar TOKİ Deprem Konutları Kuyuları	23,72 0,64	hm ³ /yıl
TOPLAM	24,36	hm³/yıl
İl toplamı	49,15	hm³/yıl

Osmaniye İli içme ve kullanma suyu, tahsisli kuyu adetleri ile tahsis miktarları

	Kuyu Adedi	Tahsis (hm ³ / yıl)
İçme Suyu	174	75.65

(DSİ 6.Bölge Müdürlüğü, 2025)

B.5.2. Sulama

İlimiz genelinde sulama, Kalecik, Mehmetli, Aslantaş (Cevdetiye Regülatörü), Arıklıkış göledinden sağlanan ve devlet tarafından yapılmış olan sulama tesisleri (baraj, regülatör, kanal, kanaletler vb.) ile yapılmaktadır. İlimiz genelinde tarla tarımı yapılan alanların sulaması salma sulama, meyve bahçelerinin bulunduğu üretim alanlarında ise damlama veya basınçlı sulama sistemleri de görülmektedir.

Adana DSİ 6. Bölge Müdürlüğü ile yapılan görüşmelerde ilimiz genelinde 2022 yılında sulama amaçlı 2.682.287.732 m³ sulama suyunun tesisleri aracılığı ile kullandırıldığı bildirilmiştir.

İlimizde Sağ ve Sol Sahil Sulama Birliği olmak üzere iki adet sulama birliği ile Nurdağı Toprak su sulama ve Toprakkale ilçe merkezi sulama kooperatifi olmak üzere iki adet sulama amaçlı kooperatifi bulunmaktadır.

(DSİ 6.Bölge Müdürlüğü, 2025)

TOPRAK KAYNAKLARI POTANSİYELİ VE ARAZİ KULLANIM ŞEKLİ				
Türkiye İstatistik Kurumu Etüt Sonuçlarına Göre				
Tarım yapılan arazi (a)	121 069	ha,	% 36	
Çayır-mera	10 834	ha,	% 3	
Orman-fundalık	158 635	ha,	% 48	
Diğer araziler	41 462	ha,	% 13	
Toplam	332 000	ha,	% 100	
DSİ Etüt Sonuçları				
Etüt edilen arazi	118 775	ha		
Sulamaya elverişli arazi (b)	98 943	ha	% 83,30 (b/a)	
Ekonomik olarak sulanabilir arazi (c)	86 247	ha	% 72,61 (c/a)	
İşletmeye açılan alan (d)	68 323	ha	% 79,22 (d/c)	

(DSİ 6.Bölge Müdürlüğü, 2025)

B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Salma sulama yapılan alanlardan ve bu alanlarda kullanılan su miktarından bahsedilmelidir. Sulama yapılan alanda birlik olup olmadığı sulama kooperatifleri ve sulamadan dönen suların drene edilip edilmediğın ve drene ediliyor ise drene edilen suyun nereye verildiğinden bahsedilmelidir. Bu bilgilerin il genelinde verilmesi gerekmektedir.

(Bu kısımda ilgili Kurumdan veri temin edilememiştir.)

B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarından bahsedilmelidir. Sulama yapılan alanda birlik olup olmadığı sulama kooperatifleri ve sulamadan dönen suların drene edilip edilmediğın ve drene ediliyor ise drene edilen suyun nereye verildiğinden bahsedilmelidir. Bu bilgilerin il genelinde verilmesi gerekmektedir.

(Bu kısımda ilgili Kurumdan veri temin edilememiştir.)

B.5.3. Endüstriyel Su Temini

İlimizde faaliyet gösteren tüm beton santralleri, parke taşı üretim tesisleri ve bazı sanayi tesislerinde oluşan endüstriyel nitelikli atık sular deşarj edilmeyip çöktürme havuzunda dinlendirilip geri dönüşümlü olarak sistem içerisinde tekrar kullanılmaktadır. Kullanılan suyun temin edildiği kaynağa ilişkin veri bulunmamaktadır.

B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

Osmaniye İli Hidroelektrik Enerji Potansiyeli

HİDROELEKTRİK ENERJİ POTANSİYELİ				
Projelerin Durumu	Adet	Kurulu Güç (MW)	Yıllık Üretim (GWh/yıl)	Oran (%)
İşletmede Olan	15	800	2 724	%94
İnşa Halinde Olan	1	4	13	%0,4
Planlama Aşaması	10	54	170	%5,6
Ön İnceleme Aşaması	-	-	-	-
TOPLAM GELİŞTİRİLEN POTANSİYEL	26	858	2 947	%100

İlin Hidroelektrik Enerji Potansiyeli HES Projelerinin Envanteri

			Akarsu Adı	Kurulu Güç (MW)	Toplam Enerji (GWh)	İşletme Açılış Yılı	Firma Kurum Adı
İŞLETMEDEKİ TESİSLER							
1	OSMANİYE-KARAÇAY HES	MERKEZ	KARAÇAY	0.40	1.50	1955	ABDULMECİT MODOĞLU İNŞAAT SANAYİ VE TİC. A.Ş.
2	ASLANTAŞ BRJ.ve HES	KADIRLI	CEYHAN N.	138.00	569.00	1984	KAMU
3	DEĞİRMENDERE HES	KADIRLI	KEŞİŞ SUYU	0.50	1.00	1987	ABDULMECİT MODOĞLU İNŞAAT SANAYİ VE TİC. A.Ş.
4	BERKE BARAJI VE HES	DÜZİÇİ	CEYHAN N.	510.00	1669.00	2002	KAMU
5	KALEALTI I HES	KADIRLI	SAVRUN Ç.	15.00	51.64	2006	TEKTUĞ ENERJİ
6	KALEALTI II HES	KADIRLI	SAVRUN Ç.	13.81	35.66	2014	TEKTUĞ ENERJİ
7	SABUNSUYU II HES	DÜZİÇİ	SABUNSUYU	7.35	25.00	2010	ANG ENERJİ
8	CEYHAN HES	MERKEZ	CEYHAN N.	61.70	250.00	2010	ENOVA ENERJİ ÜRTM A.Ş
9	YAMAÇ HES	SUMBAS	KESİK SUYU	5.46	16.81	2011	YAMAÇ ENERJİ
10	SAYAN HES	KADIRLI	SAVRUN Ç.	14.73	48.30	2011	KAREL ELEKTRİK
11	HORU HES	HASANBEYLİ	HORU Ç.	8.48	25.00	2012	MARAŞ ENERJİ
12	EREM HES	DÜZİÇİ	SABUNSUYU	3.05	12.50	2013	EFE ENERJİ
13	KÖROĞLU HES	KADIRLI	SAVRUN Ç.	9.06	26.13	2014	ETKEN ENERJİ
14	GÖKBOYUN HES	DÜZİÇİ	SABUNSUYU	5.00	17.40	2014	GÜFEN ENERJİ
15	AKÇAKOYUN HES	MERKEZ	HORU	6.79	15.55	2015	İLEN ENERJİ ÜRETİM A.Ş

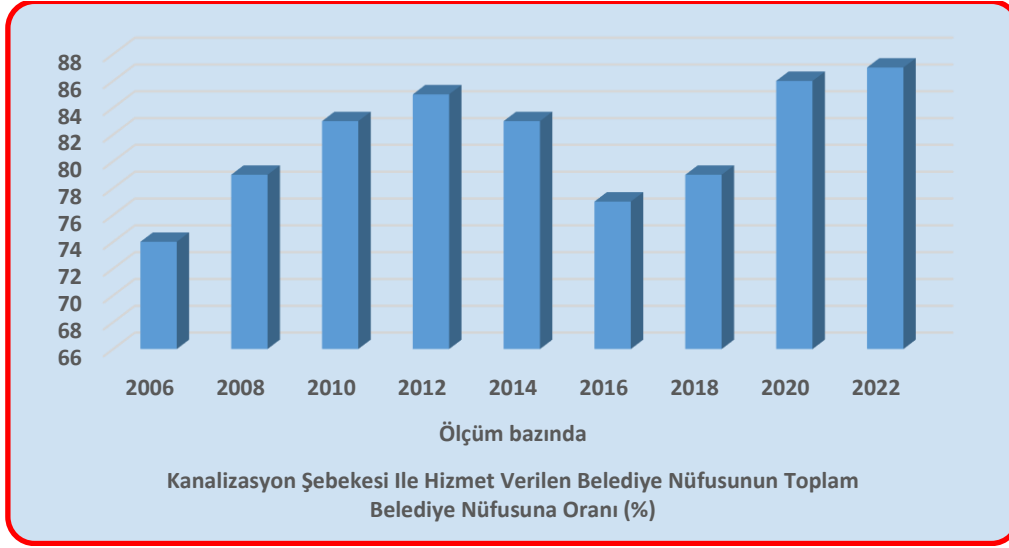
(Devlet Su İşleri 6.Bölge Müdürlüğü, 2025)

B.5.5. Rekreatyonal Su Kullanımı

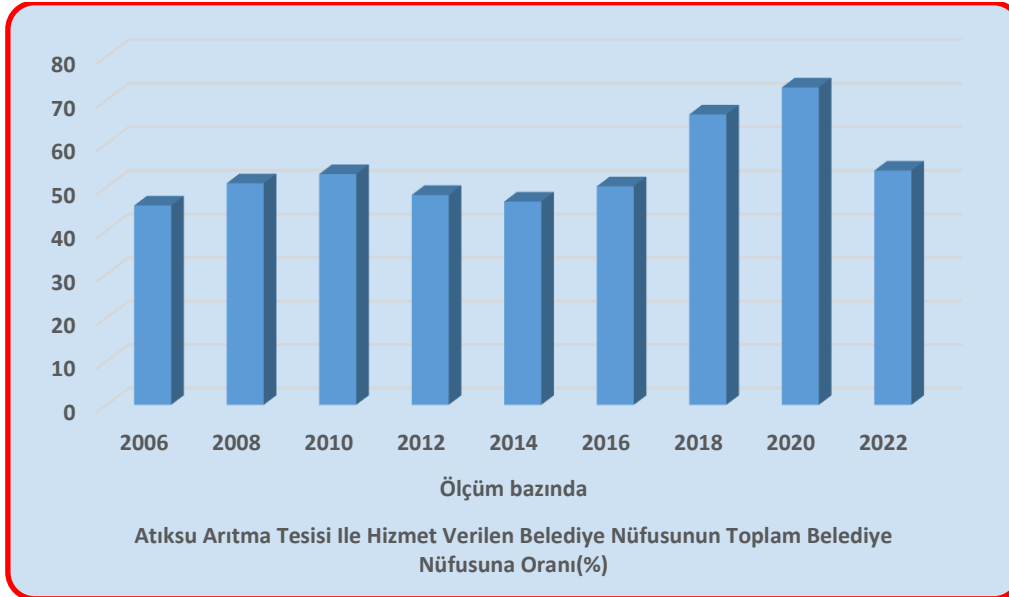
İl genelinde rekreatyonal (örneğin: park, bahçe sulaması, havuz suları vb) amaçlı kullanılan su miktarı ve mümkünse suyun kaynaklara göre dağılımından (grafik veya çizelge verilebilir) söz edilmelidir.

B.6. Çevresel Altyapı

B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri

Grafik 6– Yıllar bazında kanalizasyon şebekesi tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı (TUİK, 2025)

Grafik 7– Yıllar bazında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı (TUİK, 2025)

Çizelge 19–2024 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü-2025)

Yerleşim Yerinin Adı	Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /sn)	Deşarj Noktası	Deniz Deşarjı (var/yok)	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı (ton/gün)
	Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri							
İl Merkezi	OSMANİYE	X	İşletmede		X	X	70.000	Var *		Hamus Çayı	Yok	279.992	-
	CEVDETİYE	-	Plan aşaması	X	-	-	-	-			-	2.906	
İlçeler	BAHÇE	X	İşletmede		X	X	2.520	Yok		Bahçe Deresi	Yok	14.768	
	DÜZİÇİ	X	İşletmede	-	X	X	7.700	Yok		Sabun Çayı	Yok	55.559	
	DÜZİÇİ (ATALAN)	X	Faaliyette									1.654	
	DÜZİÇİ (ELLEK)	X	Faaliyette									6.352	
	DÜZİÇİ (YARBAŞI)	X	Faaliyette									3.577	
	DÜZİÇİ (BÖCEKLİ)		İnşaat									2.302	
	HASANBEYLİ			X								2.713	
	SUMBAS	X	Faaliyette									2.027	
	SUMBAS (MEHMETLİ)	X	Faaliyette									2.239	
	KADİRLİ	X	İşletmede		X	X	31.992	Var*		Savrun Çayı	Yok	92.750	
	TOPRAKKALE		Plan Aşması	X								10.348	
	TOPRAKKALE (TÜYSÜZ)		Plan Aşaması	X								6.645	

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

Osmaniye Organize Sanayi Bölgesi: Osmaniye OSB'nin atıksu arıtma tesisi Nisan 2009'da işletmeye alınmıştır. Kapasitesi 7600 m³/gün. Ayrıca tesiste, Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) İstasyonu kurulmuştur.

Kadirli Organize Sanayi Bölgesi: Kadirli OSB'nin arıtma tesisi bulunmamaktadır. Arıtma tesisi yer seçimi tamamlanmış olup, Bakanlığımızca proje onayı Eylül 2021 tarihinde yapılmıştır. Yapılması planlanan Atıksu Arıtma Tesisi 1.kademe 8.000 m³/gün, toplamda 16.000 m³/gün olarak projelendirilmiştir. Atıksular, Kadirli Belediyesi ile yapılan protokol gereği Kadirli Belediyesine ait atıksu arıtma tesisine gönderilmektedir. Ön arıtma tesisi olan iki firma mevcut olup bir tanesi inşaat aşamasında diğeri ise faaliyettedir. Faaliyette olan olan firma Kadirli Belediyesinin belirlemiş olduğu atıksu deşarj kriterlerine uymak şartı ile ön arıtma yapmaktadır.

İlimizde serbest bölge bulunmamaktadır. Sanayi sitelerinde ise atıksular Belediye kanalizasyon sistemine verilmektedir.

Çizelge 20 –2024 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu

(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü-2025)

OSB Adı	Mevcut Durumu	Kapasite si (ton/gün)	AAT Türü	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı	Deşarj Koordinatları
Osmaniye O.S.B	Faal	7.600	Fiziksel, Biyolojik ve Kimyasal	Var	0,80	1 km uzunluğundaki kanal yardımıyla Alıcı ortam	37 S 4088935 K 240744 D
Kadirli O.S.B.	AAT Yok. Evsel Atıksular Kadirli Belediyesi AAT ye verilmekte. Atıksu arıtma tesisi proje onay süreci tamamlanmış olup, ihale aşamasına gelinmiştir.	I.Kademe 8.000 m ³ /gün II.Kademe 8.000 m ³ /gün Toplam: 16.000 m ³ /gün	Fiziksel, Biyolojik ve Kimyasal	Kurulum aşamasındadır.	-	-	-

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

Çizelge 21 –2024 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı
(Atıksu Bilgi Sistemi, 2024)

Tesis Statüsü	Toplam Tesis Sayısı	AAT’si Olan Tesis Sayısı
Üretim Sektörü/Sanayi Tesisi		30
Turizm Tesisi veya Site Yönetimi		4
Diğer		6
Toplam	201	40

B.6.3. Düzenli Depolama Tesislerinde Oluşan Sızıntı Sularının Yönetimi

İlimizde düzenli depolama sahası inşaat aşaması tamamlanarak tesis kurulumu tamamlanmıştır. 2015 yılsonu itibariyle inşaat aşaması bitmiştir. Osmaniye Katı Atık Bertaraf ve Altyapı Hizmetleri Mahalli İdareler Birliği’ne ait olan II. Sınıf Düzenli Depolama Tesisi 2015 yılsonu itibari ile atık kabulüne başlamıştır.

Katı atık deponi sahası içerisinde depolanan atıklardan dolayı oluşan çöp sızıntı suyu, yeraltı drenaj kanalları yardımı ile sızıntı suyu toplama ünitesine alınarak, zaman zaman çöp deponi sahasına pompa yardımıyla geri devir yaptırılmaktadır.

B.6.4. Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanılması veya Bertarafı

Çizelge 22 – 2024 yılı itibariyle yeniden kullanılan veya bertaraf edilen arıtılmış atıksu durumu (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü-2025) (TUIK, 2025)

A ARITILMIŞ ATIKSULARIN YENİDEN KULLANILMASI VEYA BERTARAFI								
Alıcı Ortama Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kanalizasyona Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kentsel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Tarımsal Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Endüstriyel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Çevresel/Ekolojik Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Başka Bir Tesise Su Kaynağı (m ³ /yıl)	Diğer Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	TOPLAM (m ³ /yıl)
21.188.000								

B.7. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirilenmiş Sahalar

“Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirilenmiş Sahalara Dair Yönetmelik” ve “Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirilenmiş Sahalara Dair Yönetmelik Yeterlilik Belgesi Tebliği” kapsamında İlimiz sınırları içerisinde gerçekleşen 2 olayda; sahada belirlenen temiz ve kirli noktalardan toprak numunesi alınarak Bakanlıkça yetkili laboratuvarında analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre kirilenmiş sahadaki atıkların lisanslı firmalara gönderimi sağlanarak Saha Temizleme Raporu İl Müdürlüğümüze sunulmuştur.

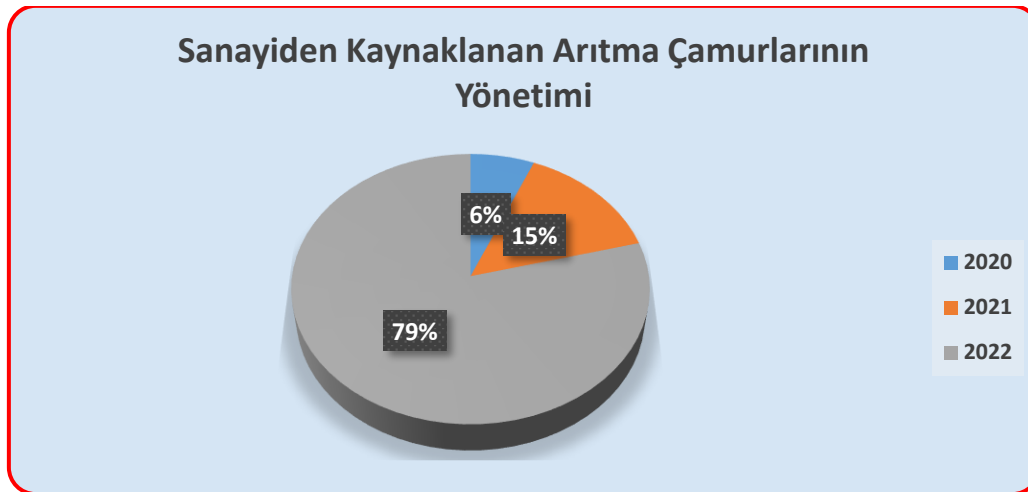
B.7.2. Arıtma Çamurlarının Yönetimi

İlimizde faaliyet gösteren atıksu arıtma tesislerinden kaynaklanan arıtma çamurlarının geçici depolama alanlarında biriktirilmesi ve akabinde lisanslı işletmelere gönderilmesi sağlanmaktadır. İlimizde 2022 yılında TABS verilerine göre 1.523.560 kg arıtma çamuru beyan edilmiş olup, 323.560 kg arıtma çamuru bertaraf tesislerine gönderilmiştir.

	2020	2021	2022
Tesis Dışı	15,32	65,48	8,95
Stok	412	398	1.200

Çizelge 23– 2024 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi
(Atık yönetim uygulaması, 2024)

	2020	2021	2022
Tesis Dışı	25	58,12	314,61
Stok	0	0	0

Grafik 8 -2024 yılında sanayiden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi
(Atık Yönetim Uygulaması, 2025)

B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

“Madencilik Faaliyetleri ile Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği” kapsamında yapılan çalışmalara değinilmelidir. Madencilik Faaliyetleri İle Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği kapsamında, yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten bu yana İlde hazırlanmış Doğaya Yeniden Kazandırma Planlarından ve bunların sayısından söz edilmelidir.

B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

Çizelge 24 –2024 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları

(İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2025)

Bitki Besin Maddesi	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	29.367	208.500
Fosfor	1.522	
Potas	95	
Kompoze	20.173	
Organik/Organomineral	719	
TOPLAM	51.876	

Çizelge 25 -2024 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)

(İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2025)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler	Böcek ve haşerelere karşı kullanılmaktadır.	170,025	58500
Herbisitler	Yabancı otlara karşı kullanılmaktadır.	137,925	45000
Fungisitler	Mantarla karşı kullanılmaktadır.	190,750	63000
Rodentisitler	Kemirgen hayvanlara karşı kullanılmaktadır	5,195	2000
Nematositler	-	-	-
Akarisitler	Akarlara karşı kullanılmaktadır	64,650	21000
Yazlık Yağlar	Böcek ve haşerelere ile Akarlara karşı kullanılmaktadır.	22,151	7000
PH Düşürücü Yayıcı Yapıştırıcılar	İlaçların PH düzeylerini ayarlayarak bitkilere düzgün bir şekilde dağılmasını ve yapışmasını sağlar.	35,835	12000
TOPLAM		626,531	208500

Çizelge 26 -.....yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları

(Kaynak, yıl)

Analizi Yapan Kurum/Kuruluş	Analiz Yapılan Yer (İlçe, Köy, Mevkii, Koordinatları)	Analiz Tarihi	Analiz Edilen Madde	Tespit Edilen Birikim Miktarı (µg/kg- fırın kuru toprak)

B.8. Sonuç ve Değerlendirme

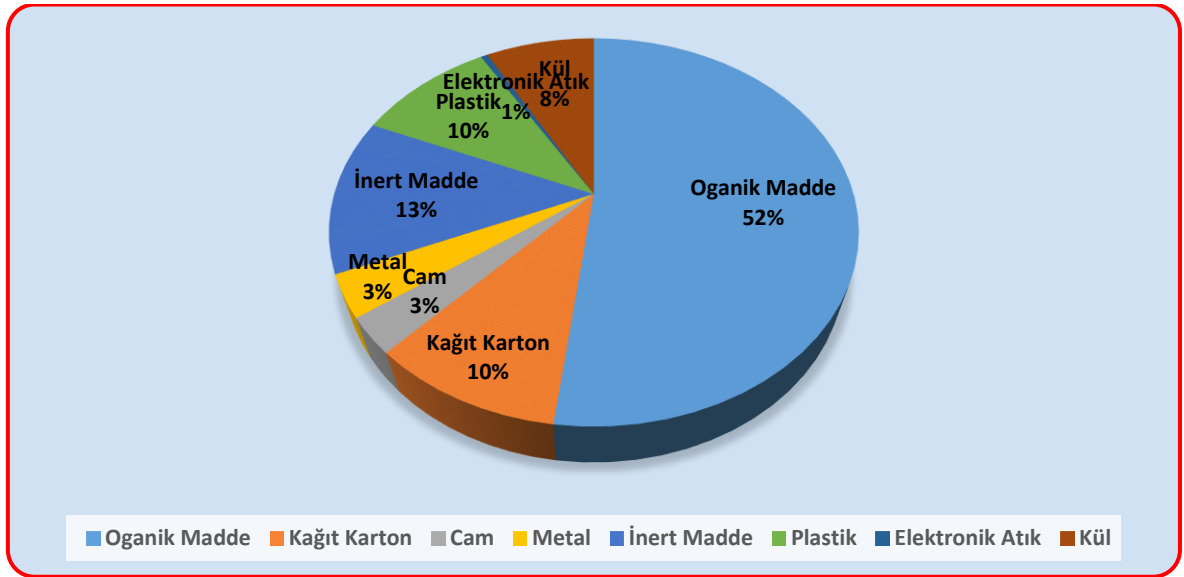
Kaynaklar

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
- Osmaniye Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- DSI
- Osmaniye Tarım ve Orman İl Müdürlüğü
- <https://sim.csb.gov.tr/>

C. ATIK

İlimizde katı atıkların yönetimi Osmaniye Katı Atık Bertaraf ve Altyapı Hizmetleri Mahalli İdareler Birliği tarafından yürütülmektedir. Katı atıklar, İlimiz, Merkez ilçe Karabahadırılı Mevkii Yaverpaşa Mah. 12026 Sk. No:9 adresinde yer alan Belediye Atıkları ve Tehlikesiz Atık Düzenli Depolama tesisinde depolanmaktadır. Tesisin işletmesi Atlas İnşaat San. Tic. Ltd. Şti. tarafından yürütülmektedir. Tesisin Düzenli Depolama - 2. Sınıf (Belediye Atıkları ve Tehlikesiz Atık Düzenli Depolama) Tıbbi Atık Sterilizasyon, Biyobozunur Atık İşleme - Mekanik Ayırma, Biyobozunur Atık İşleme – Kompost konulu Çevre Lisansı mevcuttur. İlimizde, Kadirli, Bahçe ve Düziçi ilçelerinde kurulu olan üç adet atık aktarma istasyonu mevcuttur.

C.1. Belediye Atıkları

Grafik 9-2023 yılı itibariyle Belediye atık karakterizasyonu
(Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi, 2025)

Grafik 10- Osmaniye ilinde 2012-2022 yılları arasında toplanan atık miktarı
(TUİK, 2025)

Çizelge 27 -2022 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri
(Osmaniye Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi, 2025)

Büyükşehir/İl/İlçe Belediye veya Birliğin Adı (Osmaniye Katı Atık Bertaraf ve Altyapı Hizmetleri Mahalli İdareler Birliği)	Büyükşehir Belediyesi/ Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Nüfus		Toplanan Ortalama Katı Atık Miktarı (ton/gün)		Kişi Başına Üretilen Ortalama Katı Atık Miktarı (kg/gün)		Transfer İstasyonu Varsa Sayısı	Atık Yönetimi Hizmetlerini Kim Yürütüyor?	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi				
		Yaz	Kış	Yaz	Kış	Yaz	Kış	3	ÖS	Düzenli Depolama Evet	Ön İşlem (Mekanik Ayırma/ Biyokurutma/ Kompost/ Biyometanizasyon)	Yakma	Düzensiz Döküm	Depo Gazından Enerji Üretimi
OSMANİYE				189,5						X	X			X
KADİRLİ				71,8						X	X			X
DÜZİÇİ BELEDİYESİ				33,6						X	X			X
BAHÇE BELEDİYESİ				15,5						X	X			X
TOPRAKKALE				8,6						X	X			X
TÜRKMEN				6,9						X	X			X
HASANBEYLİ				2,9						X	X			X
BÖCEKLİ				0,8						X	X			X
YARBAŞI				1,5						X	X			X
ATALAN				0,9						X	X			X
ELLEK BELEDİYESİ				1,9						X	X			X
CEVDETİYE				3,3						X	X			X
İL ÖZEL İDARESİ				14,8						X	X			X
AFAD				4,3						X	X			X
SUMBAS				0,9						X	X			X
MEHMETLİ				0,7						X	X			X
İl Geneli				357,8										

*Belediye (B), Özel Sektör (OS), Belediye Şirketi (BŞ) seçeneklerinden uygun olanın sembolünü yazınız.

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıkları

Hafriyat Toprağı İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği kapsamında ilimizde 1 adet Hafriyat Toprağı Sahası Belgesi, 1 adet Hafriyat Toprağı Sahası/Geri Kazanım Tesisi Belgesi düzenlenmiş olup geri kazanım tesisi henüz faaliyette değildir. Ayrıca Osmaniye Belediye Başkanlığınca hazırlanan bir adet rehabilitasyon projesi mevcuttur. Oluşan hafriyat toprağı, inşaat, ve yıkıntı atığı miktarları ile ilgili herhangi bir veri bulunmamaktadır.

Çizelge 28– 2022 yılı itibarıyla hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü,2024)

Belediye Adı	Üretilen İnşaat /Yıkıntı Atığı Miktarı (m³/yıl)	Ortaya Çıkan Hafriyat Toprağı Miktarı (m³/yıl)	İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Yönetimi		Hafriyat Toprağı Yönetimi
			Geri Kazanım Tesisi Sayısı	Düzenli Depolama Tesisi Sayısı	Döküm Sahası Sayısı
Osmaniye Belediyesi	-	-	1	-	1
İl Geneli (Toplam)	-	-	1	-	1

C.3. Sıfır Atık Yönetimi

İlimizde Sıfır Atık Yönetimi kapsamında kurum ve kuruluşlara saha ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Sıfır Atık Bilgi Sisteminde 1136 tesis kaydı bulunmakta olup, toplam 824 adet Sıfır Atık Belgesi düzenlenmiştir. İlimizde yer alan 14 belediyenin tamamı kendi belediye binaları için sıfır atık belgesi almıştır. Osmaniye Belediyesi ilçe geneli için Sıfır Atık Belgesi almış olup ayrıca Atık Getirme Merkezi kurulmuştur.

Çizelge 29-2024 Yılı İtibarıyla Osmaniye Sıfır Atık Raporu
(Sıfır Atık Bilgi Sistemi, 2025)

OSMANİYE Sıfır Atık Raporu			
Sisteme Geçen Belediye Sayısı :	14 adet	Sisteme Geçen Kurum Sayısı :	73 adet
Atık Getirme Merkezi/Mahalli İdareler :	1 adet	Eğitim Verilen Kişi Sayısı :	10940 kişi
Atık Getirme Merkezi/AVM:	0 adet	Atık Getirme Merkezi/OSB-Üniversite:	0 adet
Kompost Tesisi Sayısı :	0 adet	Mobil Atık Getirme Merkezi Sayısı :	0 adet
Yerleştirilen Kumbara Sayısı :	259 adet	Yerleştirilen Konteyner Sayısı :	35 adet
Geçici Atık Depolama Alanı Sayısı :	112 adet	Elde Edilen Kompost Miktarı :	235 kg
Çalışan Sayısı :	0 kişi	Öğrenci Sayısı :	2430 kişi
OSMANİYE Atık - Kazanım Raporu			
Atık	Miktar	Kazanım	
Atık Kağıt :	532583 kg	Ağaç : 9054 adet	
		Atık Depolama Alanı Tasarrufu : 1331 m3	
		Su tasarrufu : 14912 m3	
		Enerji Tasarrufu : 2183590 kWh	
		Sera Gazı : 94267 kg	

		Petrol : 310164 lt	
		Atık Depolama Alanı Tasarrufu : 297 m3	
		Enerji Tasarrufu : 686690 kWh	
		Sera Gazı : 4876 kg	
Atık Plastik :	118928 kg		
		Hammadde : 0 ton	
		Atık Depolama Alanı Tasarrufu : 0 m3	
		Enerji Tasarrufu : 2 kWh	
		Sera Gazı : 1 kg	
Atık Cam :	44 kg		
		Hammadde : 2970 ton	
		Atık Depolama Alanı Tasarrufu : 6855 m3	
		Enerji Tasarrufu : 1466892 kWh	
		Sera Gazı : 217063 kg	
Atık Metal :	2284878 kg		
Atık Piller :	38 kg	Atık Depolama Alanı Tasarrufu : 0 m3	
Bitkisel Atık Yağ :	15462 kg	Biyodizel : 15462 lt	
Atık Motor Yağı :	1440 kg	Baz Yağ : 1 lt	
Elektrikli ve elektronik atıklar :	9002 kg	Hammadde : 6 ton	
+			
		Ağaç : 9054 adet	
		Atık Depolama Alanı Tasarrufu : 8483 m3	
		Su tasarrufu : 14912 m3	
		Enerji Tasarrufu : 4337174 kWh	
		Sera Gazı : 316207 kg	
		Petrol : 310164 lt	
		Hammadde : 2976 ton	
		Biyodizel : 15462 lt	
		Baz Yağ : 1 lt	
Toplam Atık :	2962375 kg		

(Not: Veriler, 01.01.2024-31.12.2024 dönemi arasını kapsamaktadır.)

C.3.1. Eğitimler

2024 yılında Sıfır Atık kapsamında il genelinde 9381 kişiye eğitim verilmiştir.

Grafik 11 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı

(Sıfır Atık Bilgi Sistemi, 2024)

C.3.2. Atık Getirme Merkezleri

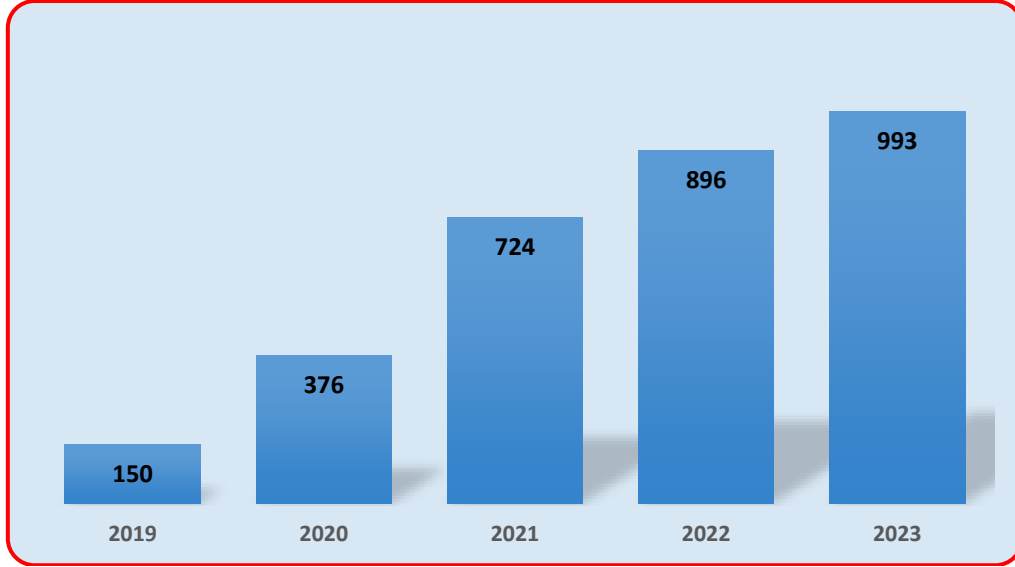
Çizelge 30–2023 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri/ Mobil Atık Getirme Merkezleri
(Sıfır Atık Bilgi Sistemi, 2024)

Atık Getirme Merkezi (AGM) /Mobil AGM	Belediye/AVM	Atık Getirme Merkezi Sayısı	AGM Alan Bilgisi(m ²)	Toplanan Atık Grupları
Atık Getirme Merkezi	Osmaniye Belediyesi	1		1-13 arası
Atık Getirme Merkezi	Mehmetli Belediyesi	1		1-13 arası
Mobil Atık Getirme Merkezi	Osmaniye Belediyesi	5		1-13 arası
Mobil Atık Getirme Merkezi	Düziçi Belediyesi	1		1-13 arası
Mobil Atık Getirme Merkezi	Sumbas Belediyesi	1		1-13 arası
Mobil Atık Getirme Merkezi	Mehmetli Belediyesi	1		1-13 arası
Mobil Atık Getirme Merkezi	Türkmen Belediyesi	1		1-13 arası

C.3.3. Temel seviye Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı

Çizelge 31–2023 yılı itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina/yerleşkelerin sayısı
(Sıfır Atık Bilgi Sistemi, 2024)

Kurum Türü	Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı
300 Ve Üzeri Konuta Sahip Siteler	-
Akaryakıt istasyonları ve Dinlenme Tesisi	74
Alışveriş Merkezi	1
Belediye	10
ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisi	17
ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisi	58
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	-
Diğer	37
Eğitim Kurumu ve Yurtlar	244
Havalimanı	-
İl Özel İdaresi	-
İş merkezi ve Ticari Plaza	-
Kafeterya ve Restoranlar	-
Kamu Kurum ve Kuruluşu	67
Kargo şirketleri	6
Konaklama İşletmeleri	1
Laboratuvarlar, hukuk büroları, dernek, kooperatif, çevre danışmanlık firmaları ve meslek kuruluşları, tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar	-
Liman	-
Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği kapsamında ambalajlı ürün satışı yapan yerler	-
Organize Sanayi Bölgesi	1
Sağlık Kuruluşu	11
Serbest Bölge, Sanayi Siteleri	-
Tren ve Otobüs Terminali	-
Zincir Marketler	205
Toplam Sayı	732

Grafik 12 – Yıllar itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan bina/yerleşke sayısı
(Sıfır Atık Bilgi Sistemi, 2025)

C.4. Ambalaj Atıkları

“Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında ambalajın üretimi, ürünlerin ambalajlı olarak satışa sunulması, ambalaj atığının oluşumu, ambalaj atığının toplanması ve geri dönüştürmesi aşamalarında yer alan bütün paydaşların yaptığı işlere sayısal değerler de belirtilerek değinilmelidir.

Çizelge 32 –2022 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi, 2025)

Ambalaj Cinsi	Beyan Edilen Ambalaj Atığı Miktarı (Kg)
Plastik	322.521
Metal	64.781
Kompozit	-
Kağıt Karton	1.399.717
Cam	330
Ahşap	418.460
Karışık	556.812
Toplam	2.762.711

Çizelge 33 - Kayıtlı ekonomik işletme sayısı*

(Kaynak, yıl)

Piyasaya Süren İşletme Sayısı	
Ambalaj Üreticisi Sayısı	
Tedarikçi Sayısı	

(*Ambalaj Bilgi Sisteminden temin edilebilir.)

*Güncel veri bulunmamaktadır.

Çizelge 34 -2022 yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı
(e-İzin Uygulaması, 2025)

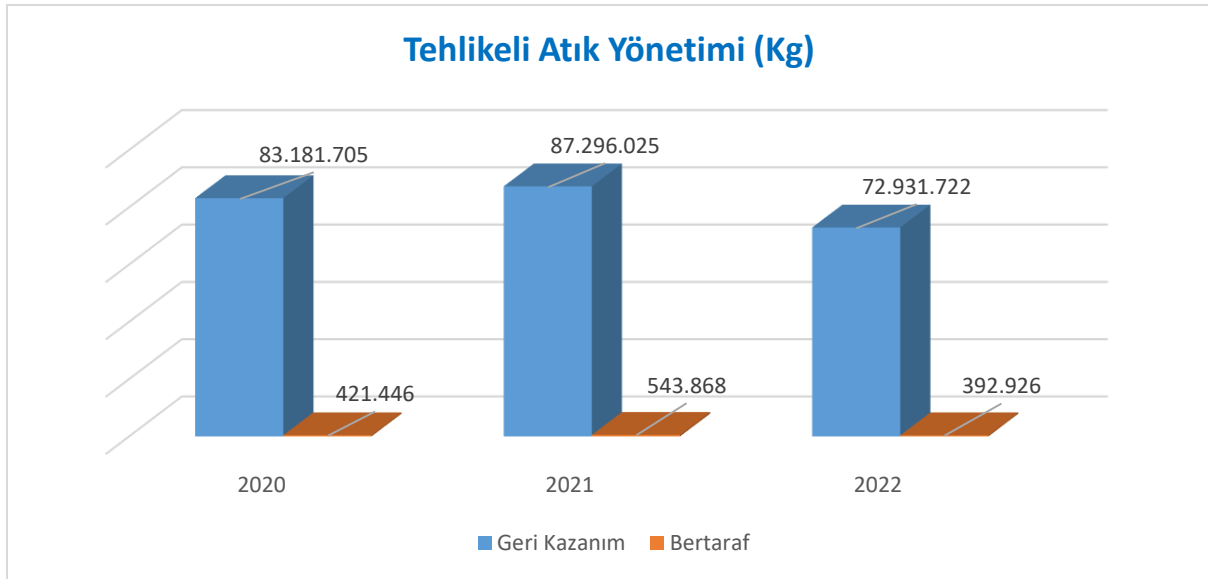
Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesis (TAT) Sayısı Toplam	1. Tip TAT Sayısı	2. Tip TAT Sayısı	3. Tip TAT Sayısı
6	1	2	3

Çizelge 35 - 2022 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı
(e-İzin Uygulaması, 2025)

Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesis (GKT) Sayısı Toplam*	Plastik Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kağıt- Karton Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Cam Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Metal Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Ahşap Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kompozit Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Tekstil Ambalaj Atığı GKT Sayısı
2	2						

*Bir geri kazanım tesisi birden fazla ambalaj atığı işleyebileceğinden toplam Geri Kazanım Tesis Sayısı farklı olabilir.

C.5. Tehlikeli Atıklar

Grafik 13 – 2022 yılı Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi*

(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi, 2025)

Çizelge 36 -2022 yılında atık işleme yöntemine göre tehlikeli atık miktarları*
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*)

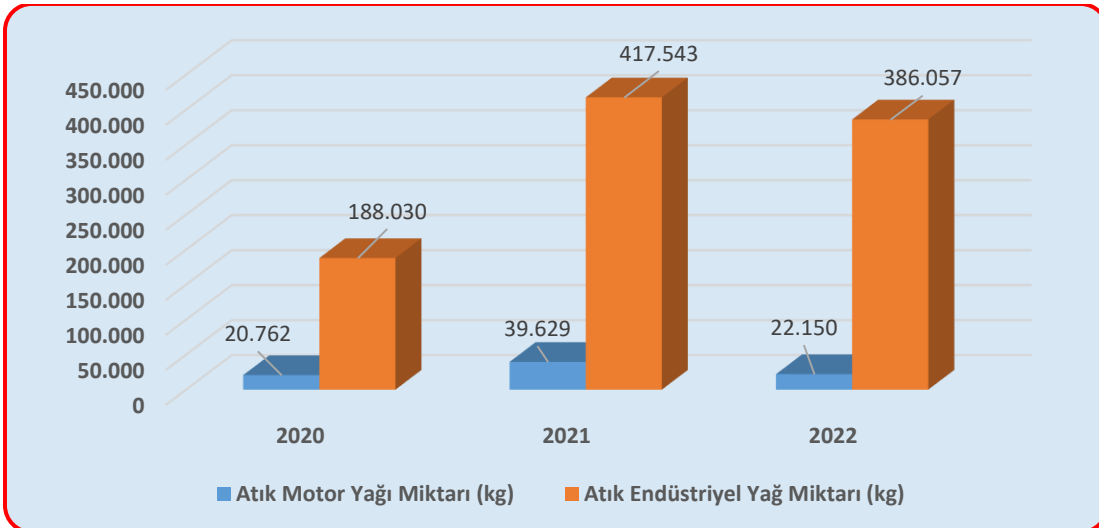
ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	MİKTARI (kg)
Geri Kazanım (R)	72.931.722
Bertaraf (D)	392.926

C.6. Atık Yağlar

İlimizde Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliği kapsamında atık yağ üreten tesisler denetlenmekte ve oluşan atık yağların lisanslı geri kazanım ve bertaraf tesislerine gönderilmesi sağlanmaktadır.

2022 yılı içerisinde ilimizde 22.150 kg atık yağ oluşmuştur. İlimizde iki adet atık yağ geri kazanımı tesisi bulunmaktadır. 2022 yılı itibari ile 15 adet Motor Yağı Değişim Noktası İzin Belgesi (MoYDEN) verilmiştir.

	Atık Motor Yağı Miktarı (kg)	Atık Endüstriyel Yağ Miktarı (kg)
2020	20.762	188.030
2021	41.736	418.748
2022	22.150	386.057

Grafik 14 – Yıllar itibariyle ilinde atık madeni yağ miktarları &
(Atık Yönetim Uygulaması, 2025)

Çizelge 37 –2022 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları
(Atık yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi, 2025)

Geri kazanım* (kg)	Nihai bertaraf (kg)	İhracat (kg)	Stok (kg)
408.207			1.622

C.7. Atık Pil ve Akümülatörler

Çizelge 38 – Yıllar itibariyle atık akü ve pil miktarı (kg)*
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi, 2025)

2018	2019	2020	2021	2022
14.140	22.615	112.234	135.503	98.806

*Atık kodları:

160601 Kurşunlu piller ve akümülatörler

160602 Nikel kadmiyum piller
160603 Cıva içeren piller
160604 Alkali piller (16 06 03 hariç)
160605 Diğer piller ve akümülatörler
160606 Piller ve akümülatörlerden ayrı toplanmış elektrolitler
200133 16 06 01, 16 06 02 veya 16 06 03'un altında geçen pil ve akümülatörler ve bu pilleri içeren sınıflandırılmamış karışık pil ve akümülatörler
200134 20 01 33 dışındaki pil ve akümülatörler

C.8. Bitkisel Atık Yağlar

02/04/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliğinin ek-4 Atık Listesinde yer alan; “20 01 25 - Yenilebilir sıvı ve katı yağlar” kodu kapsamında değerlendirilen bitkisel atık yağlar ve “20 01 26* - 20 01 25 dışındaki sıvı ve katı yağlar (A)” kodu kapsamında değerlendirilen kullanılmış kızartmalık yağların atık üreticileri tarafından Atık Beyan Sistemine gerçekleştirilen beyanlardan elde edilen miktarı ifade etmektedir.

Çizelge 39 –2022 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler

(E-İzin, Yıl, Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi, 2025)

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesis Sayısı ¹	Bitkisel Atık Yağ Miktarı (kg)		Lisans Alan Geri Kazanım Tesis Sayısı
	Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	
1	27.023	715	

Bitkisel atık yağlar için 6.6.2015 tarihinden önce verilen Bitkisel Atık Yağ Geçici Depolama İzinleri Dahil

* Atık Beyan Sisteminden alınan verilerin, yayınlanan en son Atık İstatistik Bülteni 'nin ait olduğu yıl seçilerek raporlanması gerekmektedir.

C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler

Çizelge 40 – 2022 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler

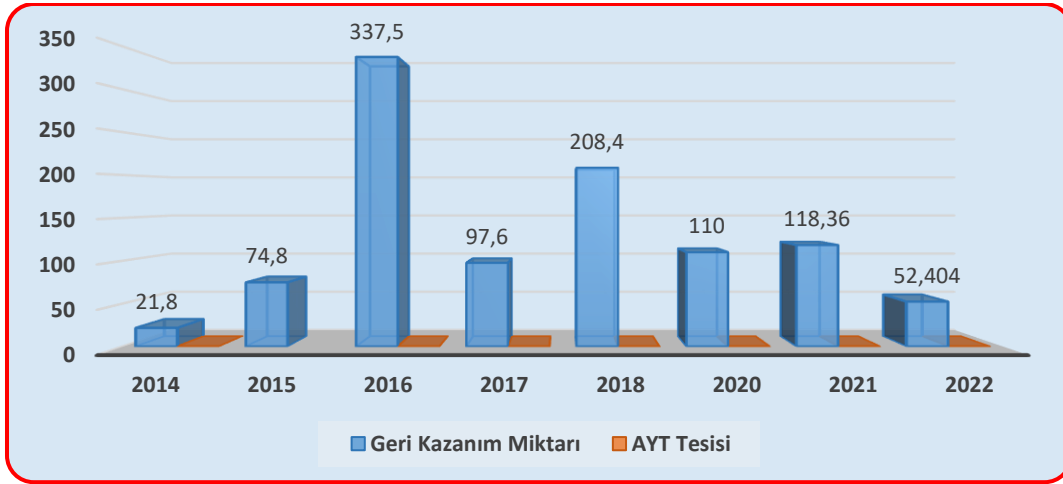
(Atık yönetim uygulaması, 2025)

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)					
ÖTL Geçici Depolama Alanı Sayısı	Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesis Sayısı	Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesis Sayısı	Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
-	-	1	52,404	-	52,404

Çizelge 41 – Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)

(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi, 2025)

	2018	2020	2021	2022
Geri Kazanım Tesis	208,4	110	118,365	52,404
AYT Tesis	-	-	-	-

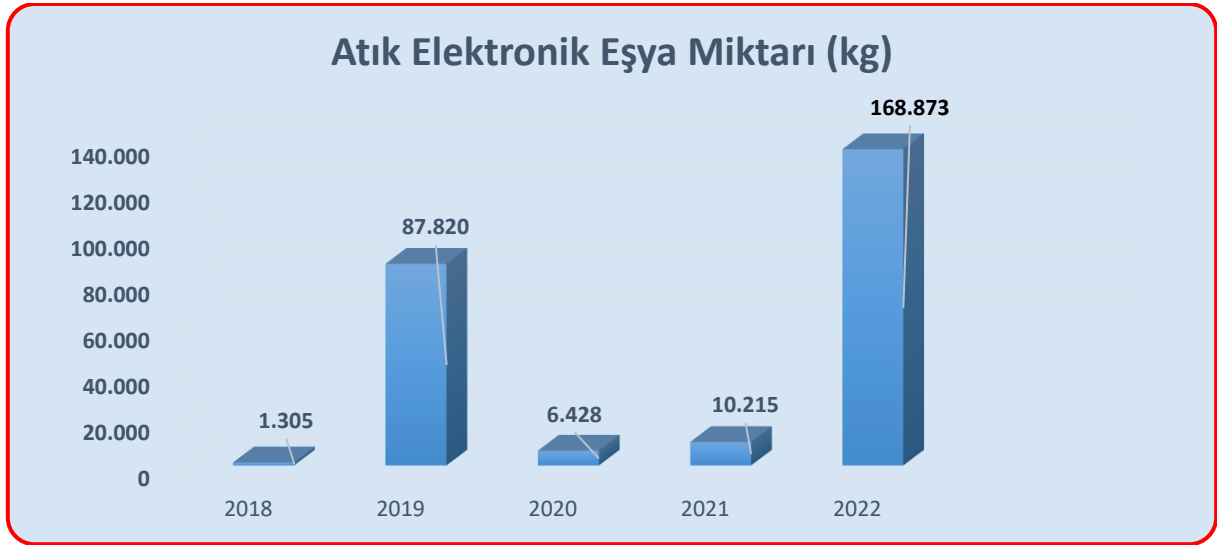
Grafik 15 – Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi, 2025)

C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar

Ulusal strateji ve politikalarımızda göz önünde bulundurularak ülkemiz mevzuatının Avrupa Birliği mevzuatları olan 2012/19/EU, WEEE Direktifine uyumu çerçevesinde “Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Yönetimi Hakkında Yönetmelik”, 2011/65/EU, RoHS II Direktifine uyumu çerçevesinde “Elektrikli ve Elektronik Eşyalarda Bazı Zararlı Maddelerin Kullanımının Kısıtlanmasına İlişkin Yönetmelik” olmak üzere iki ayrı yönetmelik düzenlenmiştir. Bahse konu yönetmelikler 26/12/2022 tarihli ve 32055 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olup 1/2/2023 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Yönetimi Hakkında Yönetmelikte yapılan düzenleme ile;

- 1/1/2024 tarihine kadar bu yönetmeliğin Ek-1/A’sında yer alan kategorilere dahil olan (büyük ev eşyaları, küçük ev aletleri, bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları, tüketici ekipmanları, aydınlatma ekipmanları, elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere), oyuncaklar, eğlence ve spor ekipmanları, tıbbi cihazlar, izleme ve kontrol aletleri ve otomatlar) elektrikli ve elektronik eşyaları
- 1/1/2024 tarihinden sonra Ek-2/A’sında yer alan kategorilerde sınıflandırılan (sıcaklık değişim ekipmanları, ekranlar, monitörler ve 100 cm²’den büyük yüzeyi olan ekrana sahip ekipmanlar, lambalar, büyük ekipmanlar (en az bir dış boyutu 50 cm’den büyük ekipmanlar), küçük ekipmanlar (50 cm’den büyük dış boyutu olmayan ekipmanlar), bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları (50 cm’den küçük dış boyutu olan ekipmanlar)) tüm elektrikli ve elektronik eşyaları, kapsar.

Grafik 16 - Yıllar itibariyle beyan edilen atık elektrikli ve elektronik eşya miktarları (ton)
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi, 2025)

Çizelge 42–2022 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar

(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi, 2025)

AEEE'nin Biriktirildiği Atık Getirme Merkezleri ve Mobil Atık Getirme Merkezleri Sayısı	AEEE'lerin Biriktirildiği Transfer Noktası Sayısı	AEEE İşleme Tesisi Sayısı	Atık Getirme Merkezlerinde, Mobil Atık Getirme Merkezlerinde ve Transfer Noktalarında Biriktirilen AEEE Miktarı (ton)	İşlenen AEEE Miktarı (ton)
			168.873	137,740

C.11. Ömrünü Tamamlamış Araçlar

Çizelge 43 –2022 Yılı İlde yer alan ÖTA Tesis sayısı (Adet)

(Kaynak, yıl)

ÖTA Teslim Yerleri Sayısı	ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı	ÖTA İşleme Tesisi Sayısı
1	1	

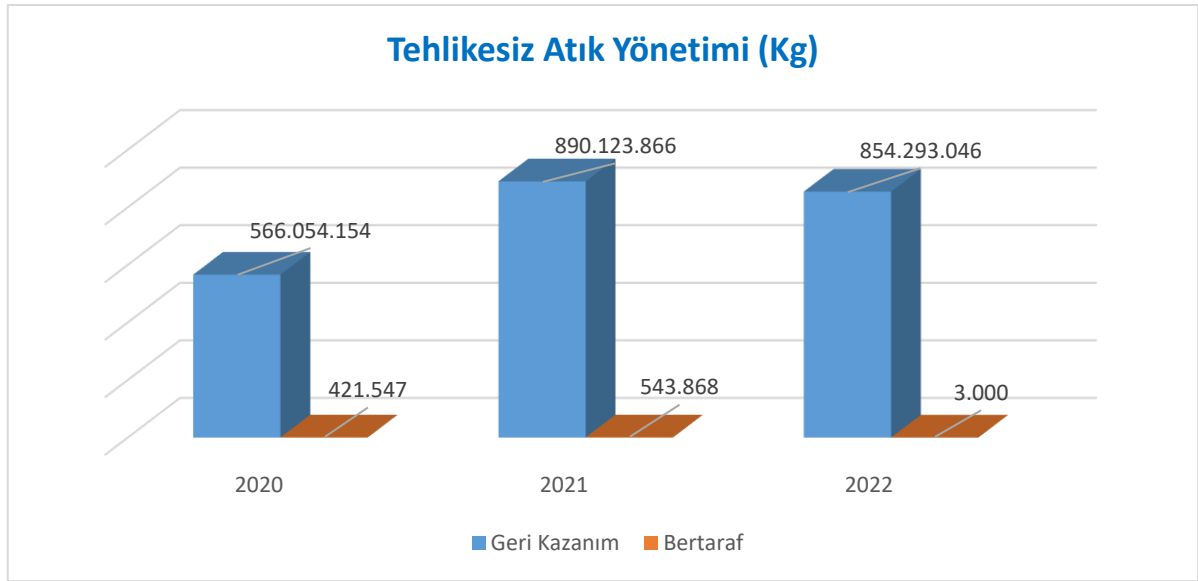
Çizelge 44– Yıllar itibariyle teslim alınan ÖTA miktarı (adet)

(Ömrünü Tamamlamış Araçlar Bertaraf Takip Sistemi, Yıl)

20....	20....	20....	20....	20....	20....	20....

* Veri bulunmamaktadır.

C.12. Tehlikesiz Atıklar

Grafik 17 – 2022 Yılı Atık Yönetim Uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikesiz atık yönetimi
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*)

Çizelge 45 –2022 Yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili veriler
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*)

ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	MİKTARI (kg)
Geri Kazanım (R)	854.293.046
Bertaraf (D)	3.000

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar, 05 Temmuz 2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik”in Atık Listesinde; 10 02 koduyla, “**Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar**” olarak belirtilen başlık altında yer almaktadır.

Çizelge 46 –.....yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri, cüruf ve bertaraf yöntemi*
(Kaynak, yıl)

Toplam Tesis sayısı	Kullanılan Hammadde Miktarı (ton/yıl)	Cüruf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi

* Veri bulunmamaktadır.

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlimizde kömürle çalışan termik santral bulunmamaktadır.

C.12.3 Atıksu Arıtma Çamurları

İlimizde faaliyet gösteren atıksu arıtma tesislerinden kaynaklanan arıtma çamurlarının geçici depolama alanlarında biriktirilmesi ve akabinde lisanslı işletmelere gönderilmesi sağlanmaktadır. İlimizde 2022 yılında TABS verilerine göre 1.523.560 kg arıtma çamuru beyan edilmiş olup, 323.560 kg arıtma çamuru bertaraf tesislerine gönderilmiştir.

C.13. Tıbbi Atıklar

İlde “Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında yapılan çalışmalardan söz edilerek aşağıdaki çizelgeler oluşturulmalıdır.

Çizelge 47 –2022 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı
(Osmaniye Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi, 2025)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atık Taşıma araç		Toplanan tıbbi atık miktarı	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu	ton/yıl	Yakma	Sterilizasyon + Düzenli Depolama	Belediyeni	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
	X		1		419,77					

Çizelge 48 - Yıllara göre tıbbi atık miktarı
(Osmaniye Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi, 2025)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	X	X	393,568	425,992	436,784	420,738	458,596	557,495	419,77

C.14. Maden Atıkları

TABS Sisteminde, 2022 yılına ait herhangi bir veri bulunmamaktadır.

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

Çizelge 49 –2022 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı*
(E-İzin Sistemi, 2024)

Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (1. Sınıf)	-
Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (2. Sınıf)	1
Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (3. Sınıf)	-
Atık Yakma ve Beraber Yakma	-
Biyobozunur Atık İşleme-Mekanik Ayırma	1
Biyobozunur Atık İşleme-Biyokurutma	-
Biyobozunur Atık İşleme-Biyometanizasyon	-
Biyobozunur Atık İşleme-Kompost	1
Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi ve Geri Kazanım Tesisi Sayısı	7
7Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	2
Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Tesisleri	1
Atık Pil ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı	1
Ömrünü Tamamlamış Araç Geçici Depolama Alanı Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Araç İşleme Tesisi Sayısı	1
Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı	1
Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	13
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı	-
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Yeniden Kullanıma Hazırlama Tesisi	-
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Transfer Noktaları	-
Maden Atığı Bertaraf Tesisi Sayısı	-
Atık Yağ Rafinasyon Tesisi Sayısı	1
Atık Yağ Transfer Noktaları	-
PCB Arındırma Tesisleri	-
Toplama Ayırma Tesisi	
1. Tip Toplama Ayırma Tesisi	1
2. Tip Toplama Ayırma Tesisi	2
3. Tip Toplama Ayırma Tesisi	3

*Tabloda yer almayan ancak ilde bulunan atık işleme tesisleri tabloya eklenebilir.

Kaynaklar

Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi
Ambalaj Bilgi Sistemi

Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında tehlikeli maddeleri bulunduran ya da bulundurması muhtemel kuruluşlar Yönetmeliğin bildirim maddesi uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında çalışan BEKRA Bildirim Sistemine bildirimlerini yapmakla ve üst seviyeli kuruluşun işletmecisi Yönetmeliğin 13 üncü maddesi uyarınca Bakanlığımız tarafından yayımlanan Büyük Endüstriyel Kazalarda Uygulanacak Dâhili Acil Durum Planları Hakkında Tebliğde belirtilen hususları dikkate alarak bir dâhili acil durum planı hazırlamak, kuruluştaki bulundurmak ve BEKRA Bildirim Sistemine yüklemekle yükümlüdür.

Çizelge 50 – 2024 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı
(BEKRA Bildirim Sistemi ve E-denetim uygulaması, 2025)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	1
Üst Seviye	5
TOPLAM	6

Çizelge 51 – 2024 yılında BEKRA denetimi yapılan kuruluş sayısı
(BEKRA Bildirim Sistemi ve E-denetim uygulaması, 2024)

KURULUŞ	DENETİM SAYISI
Alt Seviye	-
Üst Seviye	-
Kapsam Dışı	4
TOPLAM	4

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

BEKRA kapsamında 2024 yılında 4 kapsam dışı tesiste denetim gerçekleştirilmiştir.

Kaynaklar

- BEKRA Bildirim Sistemi ve E-Denetim Uygulaması

D. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ ÇALIŞMALARI

D.1. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ (PGD)

97/9196 Sayılı Türk Ürünlerinin İhracatının Artırılmasına Yönelik Teknik Mevzuatı Hazırlayacak Kurumların Belirlenmesine İlişkin Karar ile Ticaret Bakanlığı koordinatörlüğünde yayınlanan Ulusal PGD Strateji Belgesi uyarınca, Bakanlığımızın sorumlu olduğu ürün grupları hazır beton, yapı malzemeleri ve katı yakıtlardır. Bu ürün gruplarından katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimleri 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yayımlanan ikincil mevzuat kapsamında gerçekleştirilmektedir. Yürütülen piyasa gözetimi ve denetimi çalışmalarına dair tüm veriler üçer aylık dönemlerle değerlendirilmekte ve Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda yıllık olarak yayınlanan Ulusal PGD Raporuna kaynak teşkil etmektedir.

İl Müdürlüğümüz ve yetki devri yapılan kurum/kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerine ilişkin veriler aşağıdaki çizelgede verilmektedir.

Çizelge 52–2024 yılında Katı Yakıtlara Ait Piyasa Gözetimi ve Denetimi

	PGD Sayısı (Adet)	PGD Miktarı (Ton)	İdari Yaptırım Miktarı (TL)
İl Müdürlüğü	8	-	395.850,00 TL
Yetki Devri Yapılan Kurum	-	-	-

(E Denetim sistemi, 2024)

D.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

İl Müdürlüğü ile (Varsa) yetki devri yapılan kurum kapsamında İlde yürütülen çalışmalar hakkında sade bir anlatımla genel bir değerlendirme yapılmalıdır.

Kaynaklar

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

E. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

E.1. Flora

E.1.1. Habitat ve Toplulukları

Amanos Dağları, bitki coğrafyası açısından holarktik flora bölgesi içinde, Doğu Akdeniz bölümünde bulunmaktadır. Jeobotanik açıdan bölge Akdeniz sert yapraklı ormanları olarak tanımlanmıştır. Bölgede dikey yönde üç farklı vejetasyon kuşağı yer almaktadır. Bunlar:

Maki Kuşağı: 700-800 metreye kadar çıkan kızılçam (*Pinus brutia*) ormanların tahribiyle oluşmuş sekonder bir vejetasyon zonudur. Hakim bitki türleri *Quercus coccifera*, *Myrtus communis*, *Phillyrea latifolia*, *Pistacia terebinthus*, *Calicotome villosa*, *Erica manipuliflora*, *Cotinus coggyria*, *Cistus ssp.*, *Smilax aspera*, *Clematis cirrhosa* ve *Cercis siliquastrum*dur.

Orman Kuşağı: Ormanın tahrip olmadığı yerlerde 120 metreden, tahrip olduğu yerlerde ise maki kuşağının bitiminden itibaren başlayıp ormanın en üst sınırında (1900 m) son bulur. Kızılçam ormanları alçak kısımlarda (110 metreye kadar) yer alır. Kızılçamdan sonra çoğunlukla karaçam (*pinus nigra*), meşe (*Quercus cerris*) ve kayın (*Fagus orientalis*) bölümünde kayın, meşe, karaçam, sedir ve göknar çoğu kez karışık meşcereler oluşturmaktadır.

Orman Üstü Kuşak: Orman sınırının (1900 m) bitiminden itibaren başlayan, düz ve çıplak alan adı verilen, ekstrem iklim koşullarından dolayı ağaç ve çalılar barınmadığı bölgelerdir. Bunlarda genellikle yer örtücü bodur çalılar (*Acantholimon libanoticum*, *Astragalus ssp.*, *Asphodeline globifera*, *asphodelus aestivus*) ve alpin çayırlar yaygın Türlerin floristik bölgelere dağılım oranları incelendiğinde Akdeniz’li elementlerin büyük çoğunlukta olduğu görülmektedir. Bu durum bölgede Akdeniz ikliminin hakim olduğunu ortaya koyar.

OSMANİYE ORMANLIK ALANLAR

Çizelge 53-Ormanlık Alanlar
(Osmaniye Orman işletme Müdürlüğü)

ORMAN İŞLETME ŞEFLİĞİ	VERİMLİ ORMAN ALANI (hektar)	%	BOZUK ORMAN ALANI (hektar)	%	TOPLAM ORMAN ALANI (hektar)	%	ORMANSIZ ALAN (hektar)	%	GENEL ALAN (hektar)	%
OSMANİYE	3,623	5.78	587	0.94	4,210	6.72	18,185	29.03	22,395	35.75
KARACALAR	5,147	8.22	419	0.67	5,566	8.88	4,874	7.78	10,440	16.66
ZORKUN	5,737	9.16	76	0.12	5,813	9.28	536	0.86	6,349	10.13
HARAZ	6,429	10.26	1,101	1.76	7,530	12.02	923	1.47	8,453	13.49
YARPUZ	5,497	8.77	1,032	1.65	6,529	10.42	794	1.27	7,323	11.69
HACIDAĞ	4,392	7.01	1,030	1.64	5,422	8.65	2,266	3.62	7,688	12.27
TOPLAM	30,825	49.20	4,245	6.78	35,070	55.98	27,578	44.02	62,648	100.00

Sonuç olarak, Osmaniye'nin Türkiye florası içinde kendine özgü ve ayrıcalıklı bir yeri vardır.

AĞAÇ TÜRLERİ BAKIMINDAN ORMANLIK ALANLAR TABLOSU

Çizelge 54-Ağaç Türleri
(Osmaniye orman işletme Müdürlüğü)

AĞAÇ TÜRLERİ	VERİMLİ ORMAN ALANI (hektar)	%	BOZUK ORMAN ALANI (hektar)	%	TOPLAM ORMANLIK ALAN (hektar)	%
KIZILÇAM	17,427	49.69	2,729	7.78	20,156	57.47
KARAÇAM	7,455	21.26	847	2.42	8,302	23.67
MEŞE	2,726	7.77	47	0.13	2,773	7.91
KAYIN	2,607	7.43	618	1.76	3,225	9.20
FISTIK ÇAMI	532	1.52	4	0.01	536	1.53
ÖZEL AĞAÇLANDIRMA (BADEM+HARNUP+CEVİZ)	78	0.22			78	0.22
TOPLAM	30,825	87.90	4,245	12.10	35,070	100.00

Osmaniye İli İzlemeye Tabii Bitkiler Listesi (2022-2023);

Resim 1-Amasya kumotu (*Arenaria kotschyana* subsp. *Stenophyla*)
(Tarım ve Orman Bakanlığı, 7. Bölge Müdürlüğü, Osmaniye Şube Md., 2024)

Resim 2-Anadolu galateli (*Galatella anatolica*)
(Tarım ve Orman Bakanlığı, 7. Bölge Müdürlüğü, Osmaniye Şube Md., 2024)

Resim 3-Has filburnu (*Rhynchocorys elephas boissieri*)
(Tarım ve Orman Bakanlığı,7. Bölge Müdürlüğü, Osmaniye Şube Md.,2024)

Resim 4-Has kangal(*Carduus amarus*)
(Tarım ve Orman Bakanlığı,7. Bölge Müdürlüğü, Osmaniye Şube Md.,2024)

Resim 5-Dirmil menekşesi (*Viola dirimliensis*)
(Tarım ve Orman Bakanlığı,7. Bölge Müdürlüğü, Osmaniye Şube Md.,2024)

Resim 6-Amoanos havacivaotu (*Alkanna amana*)
(Tarım ve Orman Bakanlığı,7. Bölge Müdürlüğü, Osmaniye Şube Md.,2024)

Resim 7-Adana çiğdemi(*Crocus adanensis*)
(Tarım ve Orman Bakanlığı,7. Bölge Müdürlüğü, Osmaniye Şube Md.,2024)

Resim 8-Ak navruz(*Iris stenophylla margaretiae*)
(Tarım ve Orman Bakanlığı,7. Bölge Müdürlüğü, Osmaniye Şube Md.,2024)

Resim 9- Pir tekesakalı (*Scorzonera yildirimlii*)
(Tarım ve Orman Bakanlığı, 7. Bölge Müdürlüğü, Osmaniye Şube Md., 2024)

Resim 10- Zorkun tekesakalı (*Scorzonera zorkunensis*)
(Tarım ve Orman Bakanlığı, 7. Bölge Müdürlüğü, Osmaniye Şube Md., 2024)

Resim 11-Yalçın nakıl (*Silene doganii*)
(Tarım ve Orman Bakanlığı, 7. Bölge Müdürlüğü, Osmaniye Şube Md., 2024)

E.2. Fauna

E.2.1. Habitat ve Toplulukları

E.2.2 Türler ve Popülasyonları

Amanos Dağları ülkemizin en zengin faunistik alanları durumundadır. Yaban hayatı bakımından oldukça zengindir. Bölgede karaca, kurt, çakal, yaban domuzu, tilki, sırtlan, tavşan, kirpi gibi memeliler yanında akbaba, kartal gibi yırtıcı kuşlar ve turna, keklik, bıldırcın gibi kuşlar yaşamaktadır.

OSMANİYE İLİ YABAN HAYATI

Çizelge 55 – Osmaniye İli Memeli Fauna Türlerinin Bazı Temel Durum ve Nitelikleri
(Tarım ve Orman Bakanlığı, 7. Bölge Müdürlüğü, Osmaniye Şube Md., 2024)

Tak son No	Türkçe Adı	Bilimsel Adı	Tarih	Yüksel ti (m)	Saat	Bire y sayısı*	Yoğun luk	Endemik	IUC N	CIT ES	T D	BER N	OSB	MA KK	G T	Kayna k	İzleme Gösterge si#	ODHÜ ##
1.	Kirpi	<i>Erinaceus concolor</i>	17.04.2014	2051-2100	12:15	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK I	TA	EK III	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 13, 22	İzlemeye Konu Değil	Diğer
2.	Köstebek	<i>Talpa davidiana</i>	16.04.2014	1246	11:49	5-10	Nadir	Endemik Değil	DD	EK I	TA	EK III	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 13, 18, 22	İzlenecek Tür	Diğer
3.	Sivribur nlu Bahçefare si	<i>Crociodura suaveolens</i>	15/4/2014	601-650	18:02	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK I	TA	EK III	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 12, 13, 19, 22	İzlemeye Konu Değil	Diğer
4.	Çiftrenkli Beyazdı ş l i Böcekç il	<i>Crociodura leucodon</i>	16.04.2014	553	14:30	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK III	KA	Liste Dışı	Li te ra tü r	4, 5, 8, 12, 13, 19, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
5.	Etrüsk Böcekç ili	<i>Suncus etruscus</i>	16.04.2014	614	13:05	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK III	KA	Liste Dışı	Li te ra tü r	4, 5, 8, 12, 13, 19, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
6.	Meyve Yarasa sı	<i>Rousettus aegyptiacus</i>	13.03.2014	120	14:51	5-10	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK I	TA	EK III	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 11, 22	İzlenecek Tür	Diğer
7.	Cüce yarasa	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	15/4/2014	1401-1450	09:38	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK III	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 11, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
8.	Beyazyak alı Yarasa	<i>Pipistrellus kuhlii</i>	16/4/2014	<50	18:29	20-30	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK III	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 11, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
9.	Akdeniz Geniş Kanat lı Yarasa sı	<i>Eptesicus (bottae) anatolicus</i>	16/4/2014	433	17:50	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	Li te ra tü r	4, 5, 8, 11, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Uzunkana tlı Yarasa	<i>Miniopterus schreibersii</i>	16/4/2014	450	17:16	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	NT	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	Li te ra tü r	4, 5, 8, 11, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Farekulak lı Büyükyar asa	<i>Myotis myotis</i>	14/4/2014	<50	13:59	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK-I	TA	EK II	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 11, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Farekulak lı Küçükyar asa	<i>Myotis blythii</i>	14/4/2014	<50	13:59	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK-I	TA	EK II	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 11, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Bıyıklı Kahveren gi Yarasa	<i>Myotis aurescens</i>	27/05/2014	131	18:45	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	Li te ra tü r	4, 5, 8, 11, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Uzunayak lı yarasa	<i>Myotis capaccinii</i>	27/05/2014	678	17:47	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	VU	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	Li te ra tü r	4, 5, 8, 11, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Kirpikli yarasa	<i>Myotis emarginatus</i>	27/05/2014	532	10:49	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	Li te ra tü r	4, 5, 8, 11, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Saçaklı Yarasa	<i>Myotis nattereri</i>	15/04/2014	551-600	10:15	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 11, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Savi'nin Cüce Yarasa sı	<i>Hypsugo savii</i>	27/05/2014	190	11:34	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	Li te ra tü r	4, 5, 8, 11, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok

Tak son No	Türkçe Adı	Bilimsel Adı	Tarih	Yüksel ti (m)	Saat	Bire y sayısı*	Yoğun luk	Endemik	IUC N	CIT ES	T D	BER N	OSB	MA KK	G T	Kayna k	İzleme Gösterge si#	ODHÜ ##
	Nalburunlu yarasası	<i>Rhinolophus blasii</i>	27/05/2014	438	12:35	1	Bilinmiyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	Lite ratür	4, 5, 8, 11, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Akdeniz Nalburunlu yarasası	<i>Rhinolophus euryale</i>	27/05/2014	438	14:59	1	Bilinmiyor	Endemik Değil	NT	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	Lite ratür	4, 5, 8, 11, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Nalburunlu yarasası	<i>Rhinolophus mehelyi</i>	27/05/2014	171	15:55	1	Bilinmiyor	Endemik Değil	NT	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	Lite ratür	4, 5, 8, 11, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Nalburunlu Küçük yarasası	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	27/05/2014	165	13:10	1	Bilinmiyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	Lite ratür	4, 5, 8, 11, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Nalburunlu Büyük yarasası	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	27/05/2014	1260	18:54	1	Bilinmiyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	Lite ratür	4, 5, 8, 11, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Kuyruklu Yarasası, Buldog Yarasası	<i>Tadarida teniotis</i>	27/05/2014	154	10:14	1	Bilinmiyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	Lite ratür	4, 5, 8, 11, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Büyük Akşamcı Yarasası	<i>Nyctalus lasiopterus</i>	14.04.2014	54	14.53	25-50	Bilinmiyor	Endemik Değil	NT	EK I	TA	EK III	KA	Liste Dışı	Ara zi	4, 5, 8, 11, 21, 22	İzlenecek Tür	Yok
	Basık burunlu yarasası	<i>Barbastella barbastellus</i>	16.03.2014	787	10:35	1	Bilinmiyor	Endemik Değil	NT	EK I	TA	EK III	KA	Liste Dışı	Ara zi	4, 5, 8, 11, 22	İzlenecek Tür	Yok
	Yabani Tavşan	<i>Lepus europaeus</i>	14/3/2014	851-900	17:32	1	Bilinmiyor	Endemik Değil	LC	EK I	TA	EK II	KA	AH	Ara zi	4, 5, 8, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Oklukirpi	<i>Hystrix indica</i>	15/3/2014	1651-1700	17:15	1	Bilinmiyor	Endemik Değil	LC	EK I	TA	EK II	KA	AH	Ara zi	4, 5, 8, 9, 14, 15, 22	İzlenecek Tür	Yok
	Kafkas Sincabı	<i>Sciurus anomalus</i>	27/5/2014	601-650	18:25	1	Bilinmiyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	Ara zi	4, 5, 8, 9, 14, 15, 22	İzlenecek Tür	Yok
	Hasancık	<i>Dryomys nitedula</i>	16/4/2014	1201-1250	15:55	1	Bilinmiyor	Endemik Değil	LC	EK I	TA	EK II	KA	Liste Dışı	Ara zi	4, 5, 8, 9, 14, 15, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Körfare	<i>Nannospalax xanthodon</i>	27.05.2014	1710	10:20	4-8	Yaygın	Endemik Değil	LC	EK I	TA	EK II	KA	Liste Dışı	Ara zi	4, 5, 8, 9, 14, 15, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Filistin Körfaresi	<i>Nannospalax ehrenbergi</i>	27.05.2014	751-800	10:20	4-8	Bilinmiyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	Ara zi	4, 5, 8, 9, 14, 15, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Tarla Faresi	<i>Microtus levis</i>	27/05/2014	46	12:31	1-2	Bilinmiyor	Endemik Değil	LC	-	-	EK II	KA	Liste Dışı	Ara zi	4, 5, 8, 9, 14, 15, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Tarla Faresi	<i>Microtus guentheri</i>	15/4/2014	751-800	17:42	5-10	Bilinmiyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	Lite ratür	4, 5, 8, 9, 14, 15, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Doğu Tarla Faresi	<i>Microtus socialis</i>	27/05/2014	751-800	17:42	5-10	Bilinmiyor	Endemik Değil	LC	-	-	EK II	KA	Liste Dışı	Lite ratür	4, 5, 8, 9, 14, 15, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Kayalık Orman Faresi	<i>Apodemus mystacinus</i>	27/5/2014	51-100	11:00	5-10	Bilinmiyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	Ara zi	4, 5, 8, 9, 14, 15, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Orman Faresi	<i>Apodemus witherbyi</i>	27/05/2014	123	10:30	3-5	Yaygın	Endemik Değil	LC	-	-	EK II	KA	Liste Dışı	Ara zi	4, 5, 8, 9, 14, 15, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Siyah Ev Faresi	<i>Mus domesticus</i>	16/4/2014	951-1000	15:39	3-5	Bilinmiyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	Ara zi	4, 5, 8, 9, 14, 15, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok

Tak son No	Türkçe Adı	Bilimsel Adı	Tarih	Yüksel ti (m)	Saat	Bire y sayısı*	Yoğun luk	Endemik	IUC N	CIT ES	T D	BER N	OSB	MA KK	G T	Kayna k	İzleme Gösterge si#	ODHÜ ##
	Sarı Ev Faresi	<i>Mus macedonicus</i>	17/4/2014	101-150	10:30	3-5	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 9, 14, 15, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Cüce Avurtlak	<i>Cricetellus migratorius</i>	14/4/2014	51-100	12:20	2-4	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 9, 14, 15, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Kar Faresi	<i>Chionomys nivalis</i>	27/05/2014	1451-1500	13:30	1-5	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 9, 14, 15, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Su Sıçanı	<i>Arvicola amphibius</i>	16/04/2014	51-100	14:12	19	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 9, 14, 15, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Sıçan	<i>Rattus rattus</i>	15/4/2014	651-700	17:26	2-4	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 9, 14, 15, 22	İzlemeye Konu Değil	Diğer
	Norveç Sıçanı	<i>Rattus norvegicus</i>	17/04/2014	<50	14:40	1-12	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 9, 14, 15, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Çöl Sıçanı	<i>Meriones tristrami</i>	14/4/2014	51-100	12:58	2-4	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK II	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 9, 14, 15, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Tilki	<i>Vulpes vulpes</i>	15/4/2014	751-800	17:42	1	Yaygın	Endemik Değil	LC	EK I	-	EK III	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 22	İzlemeye Konu Değil	Diğer
	Kurt	<i>Canis lupus</i>	16/4/2014	1101-1150	16:20	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	I, II	TA	EK II	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 22	İzlemeye Konu Değil	Post
	Çakal	<i>Canis aureus</i>	14/4/2014	101-150	10:30	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK I	TA	EK II	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Gelincik	<i>Mustela nivalis</i>	27/5/2014	751-800	18:25	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	Lc	EK-I	-	EK III	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 22	İzlemeye Konu Değil	Diğer
	Kaya Sansarı	<i>Martes foina</i>	16/3/2014	<50	12:39	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK-I	-	EK III	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 22	İzlemeye Konu Değil	Diğer
	Porsuk	<i>Meles meles</i>	15/4/2014	751-800	18:02	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK-I	-	EK III	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 22	İzlemeye Konu Değil	Diğer
	Saz Kedisi	<i>Felis chaus</i>	15/03/2014	51-100	13:20	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK-I	-	EK III	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Yaban kedisi	<i>Felis silvestris</i>	14/04/2014	51-100	10:02	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK-I	-	EK III	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 22	İzlemeye Konu Değil	Yok
	Firavun Sıçanı	<i>Herpestes ichneumon</i>	14/4/2014	<50	11:45	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	III	TA	EK III	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 22	İzlenecek Tür	Diğer
	Karakulak	<i>Caracal caracal</i>	16/4/2014	1651-1700	11:49	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK-I	TA	EK II	KA	Liste Dışı	A ra zi	4, 5, 8, 22	İzlemeye Konu Değil	Post
1.	Yabani Domuz	<i>Sus scrofa</i>	15/4/2014	601-650	09:38	2	Yaygın	Endemik Değil	LC	EK-I	-	Liste dışı	KA	AH	A ra zi	1, 4, 5, 8, 22	İzlemeye Konu Değil	Et
2.	Karaca	<i>Capreolus capreolus</i>	16/3/2014	251-300	13:59	1	Bilinm iyor	Endemik Değil	LC	EK-I	TA	EK II	KA	AH	A ra zi	1, 4, 5, 8, 22	İzlenecek Tür	Et
3.	Yaban Keçisi	<i>Capra aegagrus</i>	15/4/2014	801-850	13:46	1-2	Bilinm iyor	Endemik Değil	VU	EK-I	TA	EK II	KA	EK-I	A ra zi	1, 4, 5, 8, 22	İzlemeye Konu Değil	Et

OSMANİYE İLİ KUŞ TÜRLERİNİN BAZI TEMEL DURUM VE NİTELİKLERİ

Çizelge 56– Osmaniye İli Kuş Türlerinin Bazı Temel Durum ve Nitelikleri
(Tarım ve Orman Bakanlığı, 7. Bölge Müdürlüğü, Osmaniye Şube Md., 2022)

N O	Türkçe Adı	Bilimsel Adı	Tarih	Yükselti	Saat	Birey sayısı*	Yoğunluk	GD	Ürem e	Endemik	IU CN	CIT ES	TD	BER N	OSB	MAK K	GT	Kayn ak	İzleme Göstergesi #	ODHÜ
				(m)				**	***											##
1.	Suna	<i>Tadorna tadorna</i>	25/1/2014	Bilinmiyor	-	Bilinmiyor	Bilinmiyor	k	0	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	VU	EK-II	EK-III	EK-I	Dışkı	5,8,9	İzlemeye Konu Değil	Yok
2.	Boz Ördek	<i>Anas strepera</i>	05/01/2014	<50	07:15 08:00	3	Bilinmiyor	k	0	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	VU	EK-III	EK-II	EK-II	Birey		İzlemeye Konu Değil	Yok
3.	Fiyu	<i>Anas penelope</i>	15/3/2014	Bilinmiyor	-	-	Bilinmiyor	k	0	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	NE	EK-III	EK-II	EK-III	Dışkı	5,9	İzlemeye Konu Değil	Yok
4.	Yeşilbaş	<i>Anas platyrhynchos</i>	03/01/2014	<50	16:04 - 16:50	1	Orta	G,K	0	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	LC	EK-III	EK-II	EK-II	Birey		İzlemeye Konu Değil	Yok
5.	Kaşıkçaga	<i>Anas clypeata</i>	24/4/2005	Bilinmiyor	-	2	Bilinmiyor	g,k	0	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	EN	EK-III	EK-II	EK-II	Dışkı	5,8,9	İzlemeye Konu Değil	Yok
6.	Kılkuş	<i>Anas acuta</i>	3/1/2014	<50	16:00 - 16:50	1	Nadir	G,K	0	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	VU	EK-III	EK-II	EK-II	Birey		İzlemeye Konu Değil	Yok
7.	Çıkrıkçı	<i>Anas querquedula</i>	25/3/2007	Bilinmiyor	-	21	Bilinmiyor	g,k	0	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	NT	EK-III	EK-II	EK-III	Dışkı	5,8,9	İzlemeye Konu Değil	Yok
8.	Çamurcun	<i>Anas crecca</i>	3/1/2014	51-100	16:00 - 16:50	17	Orta	H	0	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	LC	EK-II	EK-III	Liste Dışı	Birey		İzlemeye Konu Değil	Yok
9.	Elmabaş Patka	<i>Aythya ferina</i>	4/1/2014	51-100	14:00 - 14:40	200	Nadir	G,K	0	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	LC	EK-III	EK-II	EK-II	Birey		İzlemeye Konu Değil	Yok
10.	Pasbaş Patka	<i>Aythya nyroca</i>	31/7/2013	Bilinmiyor	-	-	Bilinmiyor	g	0	Endemik Değil	NT	Liste Dışı	EN	EK-III	EK-III	EK-I	Dışkı	5,8	İzlemeye Konu Değil	Yok
11.	Tepeli Patka	<i>Aythya fuligula</i>	3/2/2011	Bilinmiyor	-	-	Bilinmiyor	g,k	0	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	NT	EK-III	EK-II	EK-III	Dışkı	5,8	İzlemeye Konu Değil	Yok
12.	Kımalı Keklik	<i>Alectoris chukar</i>	11/5/2014	201-250	18:40 - 19:30	2	Nadir	H	1	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	VU	EK-III	EK-II	EK-II	Birey		İzlemeye Konu Değil	Yok
13.	Turaç	<i>Francolinus francolinus</i>	3/7/2014	151-200	15:30 - 17:30	9	Orta	H	12	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	NT	EK-III	EK-III	Liste Dışı	Birey		İzlemeye Konu Değil	Yok
14.	Bıldırcın	<i>Coturnix coturnix</i>	13/5/2014	51-100	08:30 - 09:30	1	Nadir	y, g, k	1	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	LR	EK-III	EK-II	EK-II	Birey		İzlemeye Konu Değil	Yok
15.	Küçük Batağan	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	17/10/2014	251-300	16:45 - 17:45	75	Orta	H, k	12	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	LC	EK-II	EK-III	Liste Dışı	Birey		İzlemeye Konu Değil	Yok
16.	Bahri	<i>Podiceps cristatus</i>	4/1/2014	51-100	14:00 - 14:40	4	Nadir	k,g	0	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	LC	EK-III	EK-III	Liste Dışı	Birey		İzlemeye Konu Değil	Yok
17.	Kara Boyunlu Batağan	<i>Podiceps nigricollis</i>	18/10/2014	51-100	08:00 - 10:00	1	Nadir	k	0	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	NT	EK-II	EK-III	Liste Dışı	Birey		İzlemeye Konu Değil	Yok

N O	Türkçe Adı	Bilimsel Adı	Tarih	Yükselti	Saat	Birey sayısı*	Yoğunluk	GD	Ürem e	Endemik	IU CN	CIT ES	TD	BER N	OSB	MAK K	GT	Kaynak	İzleme Göstergesi #	ODHÜ
				(m)				**	***											##
18.	Flamingo	<i>Phoenicopterus roseus</i>	3/1/2014	<50	07:30 - 08:00	2	Nadir	g	0	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	EN	EK-II	EK-III	Liste Dışı	Birey		İzlemeye Konu Değil	Yok
19.	Kara Leylek	<i>Ciconia nigra</i>	25/01/2014	Bilinmiyor	16:04 - 16:50	2	Nadir	g,k	0	Endemik Değil	LC	EK-II	LC	EK-II	EK-III	Liste Dışı	Birey		İzlemeye Konu Değil	Yok
20.	Leylek	<i>Ciconia ciconia</i>	11/5/2014	551-600	09:15 - 10:10	47	Orta	y, G, k	13	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	LC	EK-II	EK-III	Liste Dışı	Birey		İzlemeye Konu Değil	Yok
21.	Çeltikçi	<i>Plegadis falcinellus</i>	18/10/2014	51-100	15:00 - 16:00	1	Nadir	G,K	0	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	EN	EK-II	EK-III	Liste Dışı	Birey		İzlemeye Konu Değil	Yok
22.	Kaşıkçı	<i>Platalea leucorodia</i>	18/3/2005	Bilinmiyor	-	1	Bilinmiyor	g,k	0	Endemik Değil	LC	EK-II	EN	EK-II	EK-III	EK-I	Dışkı	5,8,9	İzlemeye Konu Değil	Yok
23.	Balaban	<i>Botaurus stellaris</i>	08/02/2014	Bilinmiyor	-	-	Bilinmiyor	K	0	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	VU	EK-II	EK-III	EK-I	Dışkı	5,9	İzlemeye Konu Değil	Yok
24.	Küçük Balaban	<i>Ixobrychus minutus</i>	18/10/2014	51-100	13:30 - 14:30	1	Nadir	y, g		Endemik Değil	LC	Liste Dışı	NT	EK-II	EK-III	Liste Dışı	Birey		İzlemeye Konu Değil	Yok
25.	Gece Balıkçılı	<i>Nycticorax nycticorax</i>	13/5/2014	<50	09:15 - 09:30	3	Orta	Y,G	16	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	LC	EK-II	EK-III	Liste Dışı	Birey		İzlemeye Konu Değil	Yok
26.	Alaca Balıkçıl	<i>Ardeola ralloides</i>	10/5/2014	<50	18:10 - 19:00	2	Orta	H	16	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	LC	EK-II	EK-III	Liste Dışı	Birey		İzlemeye Konu Değil	Yok
27.	Sığır Balıkçılı	<i>Bubulcus ibis</i>	3/1/2014	51-100	12:00 - 13:00	2	Yaygın	h,G,k	16	Endemik Değil	LC	Liste Dışı	VU	EK-II	EK-III	Liste Dışı	Birey		İzlemeye Konu Değil	Yok

Çizelge 57–Sokak Hayvanlarını Kontrol Altına Alınması İçin Yapılan Çalışmalar
(Tarım ve Orman Bakanlığı,7. Bölge Müdürlüğü, Osmaniye Şube Md.,2022)

Sıra No	Belediye (İl / İlçe)	Bakımevi kapasitesi (hayvan sayısı)	Bakımevinde sahiplendirilen hayvan sayısı	Kısırlaştırılan hayvan sayısı		Aşılanan hayvan sayısı		İşaretlenen hayvan sayısı	Alındığı ortama bırakılan hayvan sayısı	Belediye sınırları dahilindeki tahmini işaretlenmemiş sokak hayvanı sayısı
				Dişi	Erkek	Kuduz	Karma aşı			
1	Osmaniye	500	0	18	46	0	313*	65		
2	Toprakkale									
3	Kadirli	300	0	0	0	0	0	0		
4	Sumbas									
5	Düziçi									
6	Bahçe									
TOPLAM		800	0	18	48	0	313*	65		

Nesli Tehlike Altında Olan ve Olması Muhtemel Olan Evcil Hayvanlar

İl genelinde İlçe belediyelerden alınan bilgilere göre bu konuda herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

Hayvan Hakları İhlalleri

2021 yılında 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanunu kapsamında 6 kişiye toplam 44.844,00 TL tutarında idari para cezası uygulanmıştır.

E.3. Ormanlar, Milli Parklar ve Tabiat Parkları

E.3.1. Ormanlar

Çizelge 58 - Osmaniye Orman İşletme Müdürlüğü Ormanlık Alanlar Tablosu
(Osmaniye Orman İşletme Müdürlüğü,2025)

ORMAN İŞLETME ŞEFLİĞİ	VERİMLİ ORMAN ALANI (hektar)	%	BOZUK ORMAN ALANI (hektar)	%	TOPLAM ORMAN ALANI (hektar)	%	ORMANSIZ ALAN (hektar)	%	GENEL ALAN (hektar)	%
OSMANİYE	3,623	5.78	587	0.94	4,210	6.72	18,185	29.03	22,395	35.75
KARACALAR	5,147	8.22	419	0.67	5,566	8.88	4,874	7.78	10,440	16.66
ZORKUN	5,737	9.16	76	0.12	5,813	9.28	536	0.86	6,349	10.13
HARAZ	6,429	10.26	1,101	1.76	7,530	12.02	923	1.47	8,453	13.49
YARPUZ	5,497	8.77	1,032	1.65	6,529	10.42	794	1.27	7,323	11.69
HACIDAĞ	4,392	7.01	1,030	1.64	5,422	8.65	2,266	3.62	7,688	12.27
TOPLAM	30,825	49.20	4,245	6.78	35,070	55.98	27,578	44.02	62,648	100.00

E.3.2. Milli Parklar

Osmaniye il sınırları içerisinde yer alan Karatepe-Aslantaş Milli Parkı 1956 tarihli 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 25. Maddesine göre Ziraat Vekaletinin 29.08.1958 tarih ve 6685-19 sayılı muvafakatı ile milli park olarak ilan edilmiş olup, Karatepe-Aslantaş Milli Parkı, bir çok kayıtlarda 7715 ha olarak bildirilmesine karşın, 1969 yılında ilk olarak yapılan amenajman planında 7845,9 ha ve 1991 yılında yapılan amenajman planında ise 8006,5 ha olarak gösterilmiştir (Adana Orman Bölge Müdürlüğü, 1990) 2002 tarihli Milli Park Amenajman Planına göre ise 7891,5 hektar olarak gösterilmiştir. Milli parkın eski evraklarının incelenmesi neticesinde muhafaza karakterli ormanlık alanların da milli park dahilinde gösterildiği tespit edilerek Mülga Orman ve Su İşleri Bakanlığı’nın 19.09.2012 tarih ve 70 sayılı oluru ile bu muhafaza karakterli ormanlık alanlar milli park sınırlarından çıkarılarak revize edilmiş olup günümüz itibarıyla milli parkın alanı 4346,84 hektardır.

Karatepe-Aslantaş Milli Parkı Uzun Devreli Gelişme Planı’nın amacı; sahip olduğu ana kaynak değeri olan arkeolojik yapısı, doğal ekosistem ile floristik özellikleri ve yaban hayatı çeşitliliği ile çok önemli kaynak değerlerine sahip Milli Park’ın, koruma-kullanma dengesini sağlayacak, doğal ekosistem ile insan faaliyetlerinin birlikte yer almalarına olanak verecek uygulama koşullarını, araçlarını ve yöntemlerini geliştirmektir.

Gelişme planının ana hedefi; “Milli Parkta koruma-kullanma dengesinin sağlanarak, alandaki arkeolojik yapıların ve ekosistemlerin korunması ve geliştirilmesi ile bu sahanın gelecek nesillere aktarılmasıdır.

Milli Park'ın kaynak değerlerinin sürdürülebilirliğinin sağlanması ortak bir stratejik amaçtır. Öngörülen sürdürülebilirlik, Karatepe-Aslantaş Milli Parkı Uzun Devreli Gelişme Planı ile önerilen stratejiler ve uygulama hedeflerinin gerçekleşmesi ile sağlanacaktır. Bu amaçla strateji ve uygulama hedefleri geliştirilmiştir.

E.3.3. Tabiat Parkları

E.4. Çayır ve Mera

İlimizde toplam yaklaşık 44.170 dekar çayır mera alanı bulunmaktadır. İlimizdeki çayır mera alanlarının büyük çoğunluğu taban ve sulanabilir alanlardır. Ayrıca Toprakkale İlçesi Yağankaş ve Tüysüz beldelerinde (Delihalil) olduğu gibi orta ve hafif eğimli yamaç yerlerde de meralar bulunmaktadır, bu mera alanlarının sulama olanağı kısıtlıdır. İlimizde taban arazilerde bulunan mera alanları genel olarak küçükbaş hayvan merası olarak kullanılmaktadır.

Toprakkale İlçemiz en fazla Çayır-Mera alanına sahip olmasına rağmen (2.029,9 ha.) bu alanların büyük bir çoğunluğu bazalt taşları ile kaplı olması nedeniyle üzerinde verimli bir şekilde hayvan otlatılması söz konusu olamamaktadır, bu meralar koyun yetiştiricileri tarafından kullanılmaktadır. Ayrıca Düziçi İlçesi Böcekli Beldesinde bulunan mera alanında da taşlılık problemi bulunmaktadır.

İlimizde bulunan bazı mera alanlarında (Örneğin Kadirli İlçesi Yusufizzettin Köy merası) erozyon problemine rastlanılmaktadır.

İlimizde bulunan çayır-mera alanlarının büyük çoğunluğu sulanabilir alanlardan oluşmaktadır. Bundan dolayı da köyde bulunan bu alanların, büyük bir çoğunluğu da köy halkı tarafından işgal edilmek suretiyle tarım arazisine dönüştürülmüştür. Ancak mera kanununun çıkması ile kanunun 1. maddesi gereğince köylerde yapılan tespit çalışmaları sonucunda işgal olduğu tespit edilen bu alanlarda mera kanunun 19. maddesi gereğince yapılan işlemler sonucunda bu işgaller önlenmeye çalışılmakta, işgalciler hakkında gerekli yasal işlemler yapılmaktadır (Toprakkale-Kışla, Aslanpınarı Merkez-Kesmeburun, Değirmenocağı Düziçi-Yazlamazlı, Pirsultanlı Sumbas-Akdam).

İlimiz meraları genel olarak tek yıllık otsu bitkilerden oluşmaktadır. Tüysüz Beldesi Delihalil Mevkii, Kadirli İlçesi Yusufizzettin Köyü ve Düziçi İlçesi Böcekli Beldesinde bulunan mera alanlarında çok yıllık ağaç ve çalı formunda, çok yıllık bitkiler bulunmaktadır.

İlimizde ki bütün mera alanları aşırı hayvan otlatması nedeniyle tahrip edilmiş durumdadır. Mera kanununun çıkması ile tespit ve tahdit çalışmaları tamamlanan mera alanlarında, hazırlanan Mera Islahı ve Amenajmanı Projeleri kapsamında, proje uygulaması yapılan köylerde münavebeli hayvan otlatması yaptırılmaktadır

Bölgemizde bulunan çayır-mera alanları sadece hayvan otlatması ve kışında bazı köyde yaşayan koyun yetiştiricilerinin hayvanlarını kışlatmak amacıyla da kullanılmaktadır.

İlimizde, tespit ve tahdit çalışmaları sona eren, köylerde mera tahsis çalışmalarını müteakip, uygulaması yapılan mera ıslah ve amenajman projesi kapsamında proje gereği eğitim çalışmaları da gerçekleştirilmektedir. Bu amaçla ilimizde halen 2025 yılında proje uygulaması yapılan Hasanbeyli İlçesi Sarayova köyünde, proje uygulama süresi boyunca 3 hayvan çobanı, 65 hayvan yetiştiricisi ve 4 de teknik eleman olmak üzere toplam 72 kişinin eğitimi yapılmıştır.

İlimizde 4342 Sayılı Mera Kanunu ile oluşturulan İl Mera Komisyonu ve 3 adet Mera Teknik Ekibi görev yapmakta olup 2019-2025 yılları arasında 2004,83 dekar mera da ıslah çalışması yapılmıştır.2021-2023 yılları arasında Merkez İlçesi Kırmıtlı köyünde 602 dekar , 2019-2023 yılları arasında Merkez İlçesi Orhaniye köyünde 512 dekar, 2022-2024 yılları arasında Kadirli İlçesi Kerimli köyünde 233,74 dekar alanda Mera Islah ve Amenajman Projeleri uygulaması yapılmış olup, 2023-2027 yılları arasında Hasanbeyli İlçesi Sarayova köyünde 656,91 dekar alanda Mera Islah ve Amenajman Projeleri uygulanması devam etmektedir.

2023 yılından itibaren 06.02.2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler dolayısıyla genel hayat etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde AFAD Müdürlüğü tarafından Düziçi İlçesi Bayındırlı Köyü 200 ada 1 parselde, Böcekli Köyü 157 ada 9 parselde, Çerçioğlu Köyü 180 ada 6 parselde, Pirsultanlı Köyü 200 ada 47 parselde, Kadirli İlçesi, Topraktepe Köyü 134 ada 10 parsel ve 138 ada 1 parselde, Yusufizzettin Köyü 181 ada 2 parselde, Merkez İlçe Köyleri Köyü 104 ada 28 parselde ve Issızca Köyü 130 ada 28 parselde afet konutu yapılmak üzere el konulmuştur.

Çizelge 59- Osmaniye ili Sınırları içinde bulunan Çayır ve Meraların, alan, vasıf ve kullanım durumu
(Osmaniye İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2025)

İlçe Adı	Çayır Mera Alanı(ha)
Merkez	897,7
Bahçe	9,7
Düziçi	267,3
Hasanbeyli	67,2
Kadirli	627,9
Sumbas	517,17
Toprakkale	2029,9
TOPLAM	4417

E.5. Sulak Alanlar

E.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

E.6.1. Tabiat Anıtları

E.6.2. Tabiatı Koruma Alanları

E.6.3. Anıt Ağaçlar

E.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri

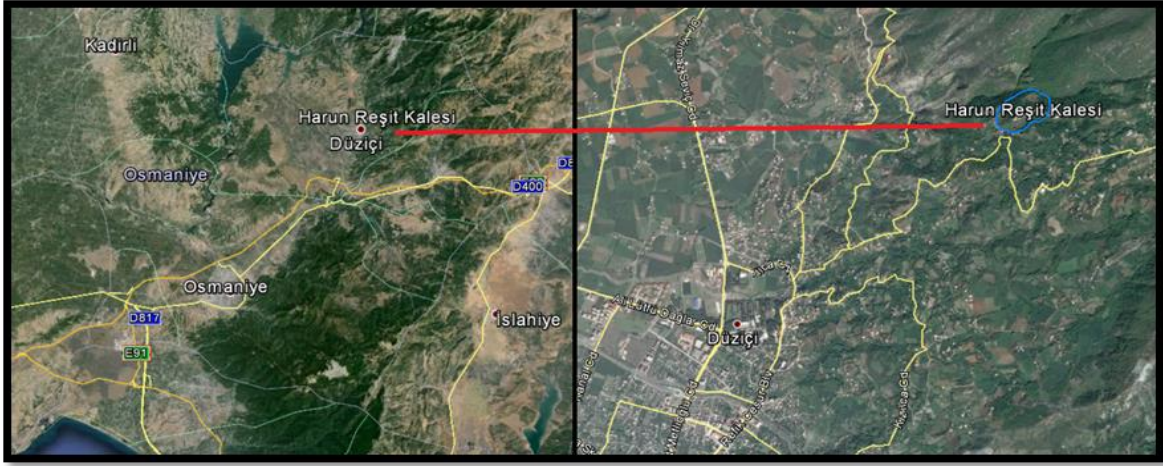
D.6.5. Doğal Sit Alanları

1.HARUN REŞİT KALESİ

Resim 12- Harun Reşit Kalesi

Harun Reşit Kalesi'nin Nitelikli Doğal Koruma ve Arkeolojik Sit Alanı statüsü bulunmaktadır

Resim 13 - Harun Reşit Kalesi konumu

Osmaniye İli, Düzici İlçesi sınırlarında yer alan "Harun Reşit Kalesi Doğal Sit Alanı"nın sınır değişikliği ile koruma statüsünün "Nitelikli Doğal Koruma Alanı olarak tescil edilmesinin uygun olduğuna ilişkin mülga Adana Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu'nun 24/03/2017 tarihli ve 17 sayılı kararı, 1 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 109/2 Maddesine göre söz konusu tescil kararı 26.06.2019 tarih ve 148754sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile onaylanmıştır.

Yüksekçe bir tepe üzerine inşa edilen kale eteklerinde *Quercus coccifera* hakim ağaç formasyonunu, *Rubus sp.* ise hakim çalı formasyonunun oluşturmakta olup ayrıntılı çalışma sonraki ziyaretlerde yapılacaktır. Kale çevresi kalker kayalıklardan oluşmakta tipik maki bitki örtüsüne sahiptir.

Yaklaşık 760 m kotlarında bulunan ve alana adını veren Harun Reşit Kalesi alanda öne çıkan peyzaj öğesidir. Alanın peyzaj karakteri incelendiğinde, Kale ve kaleye erişim yolu boyunca tesis edilen donatı elemanları ile alanının genel itibarıyla turizm/rekreasyon amaçlı peyzaj özelliğinde olduğu görülmektedir. Tepe noktasında konumlanan alanın çevresi eğimli bir yapıya sahip olup alt kotlara doğru inen yamaçlar bitki örtüsü ile kaplıdır. Jeomorfolojik açıdan hareketli bir yapıya sahip alanda tepe noktası farklı vista noktaları yaratarak manzara olanakları sunmaktadır.

Düzici yerleşimi, kırsal yerleşimler, kırsal yerleşimlere ait yollar ve tarım arazileri ile bitkisel lekeler göze çarpmaktadır. Proje özelinde yapılacak peyzaj değerlendirme çalışmalarında alan ve yakın çevresi bir arada ele alınarak alanın doğal sit ve tabiat varlığı açısından peyzaj değeri ortaya konulacaktır.

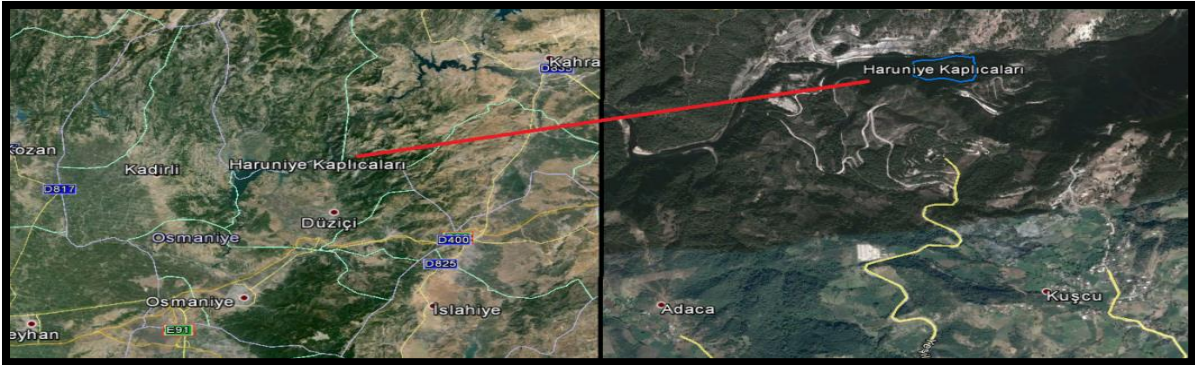
Alan morfolojisi yüksek drenaj yoğunluklu sivri doruklu sarp tepe olup litolojisi şist, kalker ve volkanitlerdir. Bu birimler kırıklı çatlaklı yapısından dolayı orta verimlilikte yeraltısuyu bulundurmaktadır.

2. Haruniye Kaplıcaları

Haruniye Kaplıcaları; Osmaniye İlinin Düzici İlçesinde bulunmaktadır.

Resim 14- Haruniye Kaplıcası

Resim 15- Haruniye Kaplıcaları konumu

Alan, Kesin Korunacak Hassas Alan, Nitelikli Doğal koruma Alanı, Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım olarak koruma statüsüne sahiptir.

Osmaniye İli, Düziçi İlçesi sınırlarında yer alan "Haruniye Kaplıcalarının Doğal Sit Alanı"nın sınır değişikliği ile koruma statüsünün bir kısmının "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" ve "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak tescil edilmesinin uygun olduğuna ilişkin Mersin Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu'nun 19/09/2019 tarihli ve 38 sayılı kararı, 1 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 109/2 Maddesine göre söz konusu tescil kararı 06.01.2020 tarih ve 2716 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile onaylanmış olup 12.01.2020 tarihli ve 31006 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Kesin Korunacak Hassas Alan" a dair tescil işlemi 03.03.2020 tarihli ve 2216 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile onaylanarak 04.03.2020 tarihli ve 30885 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak ilan edilmiştir.

Ceyhan nehri üzerine kurulu bir tesis ve etrafındaki doğal alandır. *Pinus brutia*, *Myrtus communis*, *Quercus coccifera* hakim ağaç formasyonu bitkileridir. *Parietaria judaica*, *Umbrius ovata* otsu karakterde sucul bitkilerdir. *Pteridium equilinum* ise alanda bulunan bir eğrelti üyesidir. Kaplıca Ceyhan nehir yatağı kıyısında bulunmaktadır. Kaplıca çevresi riparyan vejetasyonu özelliği göstermektedir.

Ceyhan Nehri üzerinde ve akış yönüne doğru sol yamaçlarında bulunan alan genel itibarıyla doğal peyzaj niteliği gösterse de, alanda yer alan Berke Barajına ait yapılar ve alanın sahip olduğu jeotermal potansiyeli kullanmak için tesis edilen kaplıca yapıları bu doğal peyzaj üzerinde değişimlere neden olmuştur. Jeomorfolojik açıdan bir vadi içerisinde bulunan alan, eğimli bir arazi yapısına sahiptir. Arazi özellikleri, bitki örtüsü ve su yüzeyleri ile birleşerek alanın doğal peyzaj yapısını oluşturmaktadır.

Haruniye Kaplıcaları, Yeşildere Köyü ve arazileri, alanla yaklaşık 350 m kıyısı olan Ceyhan Nehri, Berke Barajı sanat yapıları ve bu alanlara erişim için açılan kılcal yollar göze çarpmaktadır. Proje özelinde yapılacak peyzaj değerlendirme çalışmalarında alan ve yakın çevresi bir arada ele alınarak alanın doğal sit ve tabiat varlığı açısından peyzaj değeri ortaya konulacaktır.

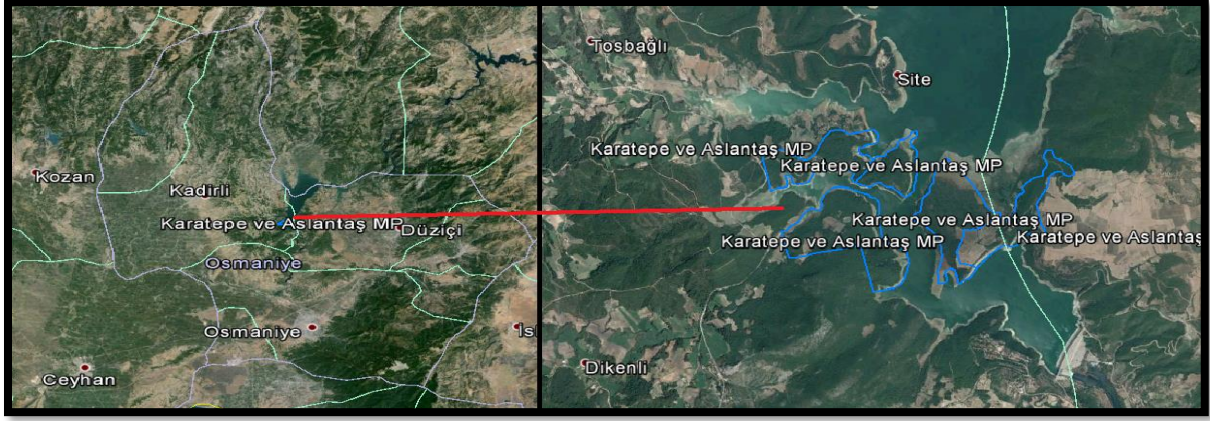
Alan morfolojisi yüksek drenaj yoğunluklu sivri doruklu sarp tepe olup litolojisi bazik ve ultra bazik kayalar yanında mermerdir. Bu birimler kırıklı çatlaklı yapısından dolayı orta verimlilikte yeraltısu bulundurulur. Bölgenin volkanik ve tektonik kökeni itibarıyla jeotermal su kaynakları oluşmuştur.

4. KARATEPE ASLANTAŞ MİLLİ PARKI

Karatepe Aslantaş Sit Alanları Osmaniye İlinin Kadirli ve Düziçi İlçelerinde bulunmaktadır

Resim 16 - Karatepe Aslantaş Sit Alan

Resim 17 - Aslantaş Sit Alanlarının konumu

Alan, Kesin Korunacak Hassas alan ve Nitelikli Doğal Koruma Alanı statüsüne sahiptir.

Alan ve çevresi arkeolojik kalıntılar nedeniyle Milli Park ilan edilmiş olup, ormanlık alanlar ve baraj çevresi riparyan vejetasyonu kapsamaktadır. Alanda antropojenik etki olmadığı için büyük ölçüde korunmuş bir alandır.

Araştırma sahası ağaç, çalı ve ot katı olmak üzere her üç vejetasyon katını iyi temsil etmektedir. Ağaç katında *Quercus coccifera*, *Pinus brutia*, *Phillyrea lathifolia*, *Lauris nobilis*, *Smilax asper*, *Myrtus communis* taksonları hakim iken çalı katında, *Jasminium fruticans*, *Cistus salvifolius*, *Astragalus sp.*, *Asperagus sp.* taksonları, ot katında ise *Eryngium sp.*, *Echinops sp.*, *Bellis perennis*, *Erygium sp.*, taksonları hakim taksonlar olarak dikkat çekmektedir.

1. ve 2. Derece Sit Alanı olmak üzere iki kategoride sınıflandırılan alanlar içerisinde arkeolojik sit alanı da yer almaktadır. Söz konusu alanlar tarımsal faaliyetler için yapılan müdahaleler dışında genel itibarıyla doğal peyzaj özelliği göstermektedir. Alanlarda yer alan yoğun bitki örtüsü Aslantepe Barajına ait su yüzeyleri ve çevreleri ile birleşerek doğal peyzajı oluşturmaktadır. Jeomorfolojik açıdan hareketli bir yapıya sahip alanlarda tepe noktaları farklı vista noktaları yaratarak güzel manzara olanakları sunmaktadır.

Kırsal yerleşimler, kırsal yerleşimlere ait yollar ve tarım arazileri ile Aslantepe Barajı ve su yüzeyleri göze çarpmaktadır. Proje özelinde yapılacak peyzaj değerlendirme çalışmalarında alan ve yakın çevresi bir arada; jeoloji, topografya, arazi formu, su, arazi örtüsü ve yaban yaşamı başlıkları altında ele alınarak alanın doğal sit ve tabiat varlığı açısından peyzaj değeri ortaya konulacaktır.

Alan morfolojisi ova olup litolojisi bloklı çalkıltaşı, neritik kireçtaşı, konglomera ve alüvyonlardır. Alan Kireçtaşlarının kırıklı çatlaklı olması ve sedimanter birimlerin tanecik yapısından dolayı verimli yeraltısuyu bulundurur.

4. ŞARLAK ŞELELESİ

Şarlak Şelalesi; Osmaniye İlinin Sumbas İlçesinde bulunmaktadır.

Resim 18 - Şarlak Şelalesi

Resim 19 - Şarlak Şelalesinin konumu

Osmaniye İli, Sumbas İlçesi sınırlarında yer alan "Şarlak Şelalesi Doğal Sit Alanı"nın sınır değişikliği ile koruma statüsünün bir kısmının "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" ve "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak tescil edilmesinin uygun olduğuna ilişkin mülga Adana Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu'nun 24/03/2017 tarihli ve 20 sayılı kararı, 1 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 109/2 Maddesine göre söz konusu tescil kararı 29.07.2019 tarih ve 176279 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile onaylanmış olup; bir kısmının ise "Kesin Korunacak Hassas Alan" a dair tescil işlemi 04.10.2019 tarihli ve 1624 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile onaylanarak 05.10.2019 tarihli ve 30909 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak ilan edilmiştir.

Alan ve çevresinde kısmen tarımsal faaliyetler söz konusudur.

Alibeyli köyü, Kalfa Mahallesindedir. *Quercus cerris*, *Phillyrea latifolia*, *Smilax aspera* alandaki ağaç formasyonunun hakim türleri olup, *Ruscus acaulatus*, *Rubus sp.* türleri çalı formasyonunun, *Geranium sp*, *Ajuga orientalis*, *Malva sylvestris*, *Erodium sp.* taksonları ise ot formasyonunun hakim taksonları olarak göze çarpmıştır. Ayrıntılı saha çalışması ileriki ziyaretlerde yapılacaktır.

Kesiksuyu Çayı üzerinde bulunan alanın çevresi yerleşim alanları ve tarım arazileri desenleri

ile kırsal peyzaj özelliğinde olsa da, inşaat çalışmaları yarım kalan tesis dışında alan doğal peyzaj özelliği göstermektedir. Alanda adını veren şelale ve bunun sonucu oluşan su yüzeyleri öne çıkan en önemli doğal peyzaj elemanlarıdır. Jeomorfolojik açıdan alanın doğu kısmı eğimli bir yapıya sahipken batı kısmı nispeten daha düzdür. Arazi özellikleri, bitki örtüsü ve su ile birleşerek alanın doğal peyzaj yapısına hareket katmaktadır.

Kırsal yerleşimler, kırsal yerleşimlere ait yollar ve tarım arazileri ile bitkisel lekeler göze çarpmaktadır. Proje özelinde yapılacak peyzaj değerlendirme çalışmalarında alan ve yakın çevresi bir arada ele alınarak alanın doğal sit ve tabiat varlığı açısından peyzaj değeri ortaya konulacaktır.

Şelalenin bulunduğu alanın morfolojisi yassı doruklu aşınımlı tepedir. Şelale, akarsu yatağı ve çevresi karasal kırıntılılar ve neritik kireçtaşları temel litolojisini oluşturur. Yeraltısuyu açısından birimler verimli akifer özelliğinin gösterir ve şelale bölgesinde karstik mağaralar bulunmaktadır. Şelalenin su yükü mevsimsel akış değişimleri bağlıdır.

ANIT AĞAÇ LİSTESİ

Çizelge 60-Anıt Ağaçlar listesi

1	Osmaniye	Düziçi	Çitli Köyü	Çınar Ağacı (<i>Platanus orientalis</i>)	542	23.02.2007 Tarih ve 2467 Sayılı Karar	1
2	Osmaniye	Bahçe	Arıklıtaş Köyü	Çınar Ağacı (<i>Platanus orientalis</i>)	195	23.02.2007 Tarih ve 2466 sayılı Kararı	1
3	Osmaniye	Merkez	Gebeli Mah.	Çınar Ağacı (<i>Platanus orientalis</i>)	255	25.03.2008 Tarih ve 3699 sayılı Kurul Kararı	1
4	Osmaniye	Kadirli	Yoğunluk	Çınar Ağacı (<i>Platanus orientalis</i>)	500	26.05.2017 TARİH VE 5632 SAYILI OLUR	1
5	Osmaniye	Düziçi	Elbeyli	Çınar Ağacı (<i>Platanus orientalis</i>)	700	21.05.2018 TARİH 87653 SAYI	1

E.7. Sonuç ve Değerlendirme

F. ARAZİ KULLANIMI

F.1. Arazi Kullanım Verileri

F.2. Mekânsal Planlama

F.2.1. Çevre Düzeni Planı

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

Kaynaklar

G. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

G.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi İşlemleri

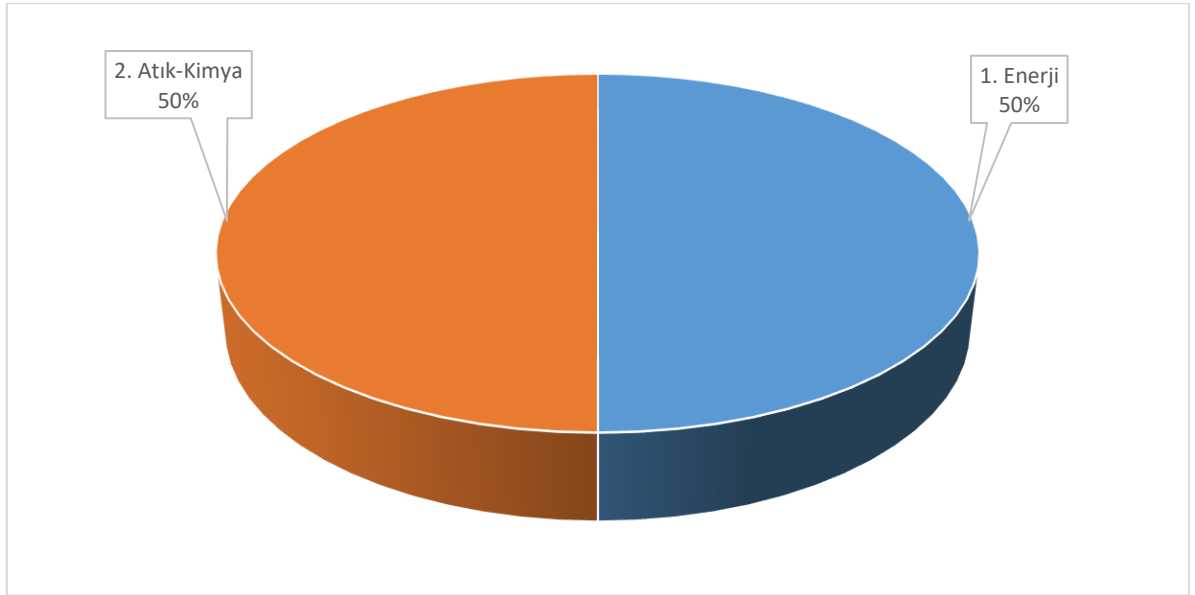
25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği kapsamında verilen kararların sektörel dağılımları aşağıda verilmiştir.

Çizelge 61 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2024 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı*

(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2025)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	8	2	4	12	2	-	2	30
ÇED Gereklidir	-	-	-	-	-	-	-	-
ÇED Olumlu Kararı	-	1	-	-	1	-	-	2
ÇED Olumsuz Kararı	-	-	-	-	-	-	-	-
İade/İptal	1	2	3	2	-	-	-	8

* ÇED Yönetmeliğine tabi faaliyetlerin bir kısmı birden fazla ili kapsadığı durumlarda her il ayrı ayrı bildirimde bulunduğundan ÇED karar sayılarında mükerrerlikler oluşmaktadır. Bilindiği üzere ÇED Yönetmeliğine tabi faaliyetlerin ÇED sürecinin yürütülmesinde Bakanlığımızca ÇED sürecini yürütecek koordinatör il e-ÇED sisteminden ilgili Daire Başkanlığınca belirlendiğinden koordinatör il olarak belirlenen ilin ÇED kararını tabloya işlemesi gerekmektedir.

Grafik 18 –2024 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2025)

Çizelge 62 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2024 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 01.08.2025)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
9	4	51	46	22	6	8	146

Çizelge 63 – 2014-2024 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 01.08.2025)

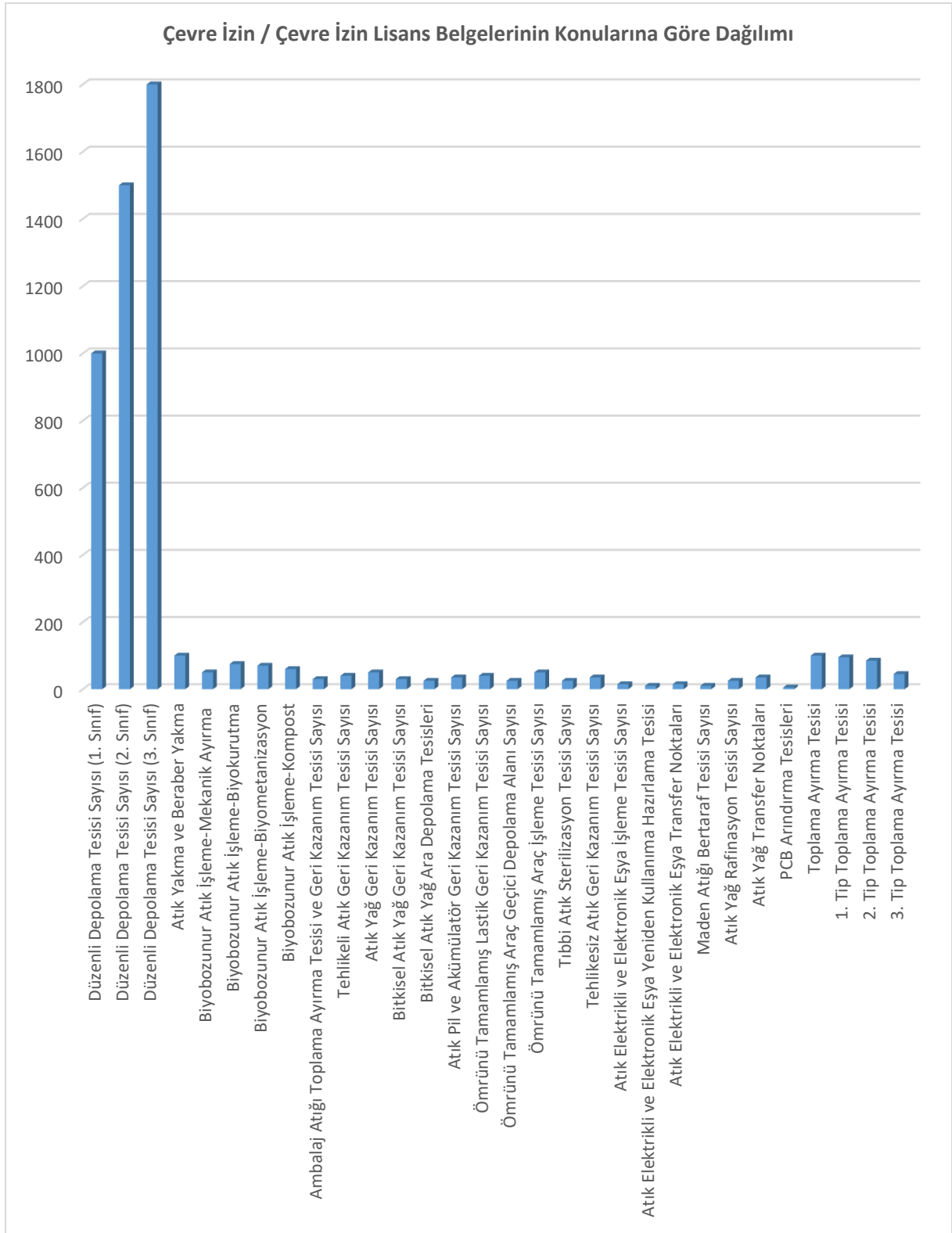
	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
2014	-	-	-	1	-	-	-	1
2015	3	-	-	-	-	-	-	3
2016	2	-	-	-	-	-	-	2
2017	1	-	-	-	1	--	-	2
2018	2	-	2	-	-	-	-	4
2019	1	-	-	1	-	-	-	2
2020	1	1	-	-	-	-	-	2
2021	4	-	1	2	1	-	-	8
2022	4	-	3	1	1	-	-	9
2023	5	1	2	5	1	-	-	14
2024	1	2	3	2	-	-	-	8

G.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

İlimizde 2024 yılında Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında verilen Geçici Faaliyet Belgesi (GFB) ve Çevre İzni / Çevre İzni ve Lisansı sayıları aşağıda verilmiştir.

Çizelge 64–2024 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları
(e-İzin Yazılımı, 2025)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	3	23	26
Çevre İzin/Çevre İzni ve Lisans Belgesi	5	37	42
TOPLAM	8	60	68

Grafik 19 –2024 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı
(e-izin yazılımı, 2025)

Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgesi konusu	Adet
Atıksu Deşarjı	2
Hava Emisyonu	20
Hava Emisyonu + Gürültü	1
Hava Emisyonu + Tehlikesiz Atık geri Kazanım	2
Hava Emisyonu + Atıkyığ	1
Toplama Ayırma	16
TOPLAM	42

G.3. Sonuç ve Değerlendirme

2004 yılında, İlimiz sınırları içerisinde ÇED Yönetmeliğı kapsamında; 30 faaliyet başvurusu hakkında “ÇED Gerekli Değıldir” Kararı, 2 faaliyet başvurusu hakkında “ÇED Olumlu” Kararı ve 8 faaliyet başvurusu hakkında “iptal / iade” Kararı, Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliğı kapsamında; 26 Geçici Faaliyet Belgesi (GFB), 42 Çevre İzni / Çevre İzin - Lisansı verilmiştir. ÇED ve Çevre İzin Lisans işlemleri e-ÇED ve e-İzin sistemleri üzerinden yürütölmekte olup, iş ve işlemler düzene binmiş durumdadır. Ancak bazen sistemlerde oluşan arıza vs olumsuzluklar elimizi kolumuzu bağlamaktadır. Ayrıca bazı İl Müdürlüklerimizde değıl uzman personel işleri takip edebilecek personel bulmakta zorluklar yaşanmaktadır.

Kaynaklar

- Osmaniye Çevre, Şehircilik ve İklim Değışikliğı İl Müdürlüğü
- e-ÇED Yazılımı
- e-İzin Yazılımı

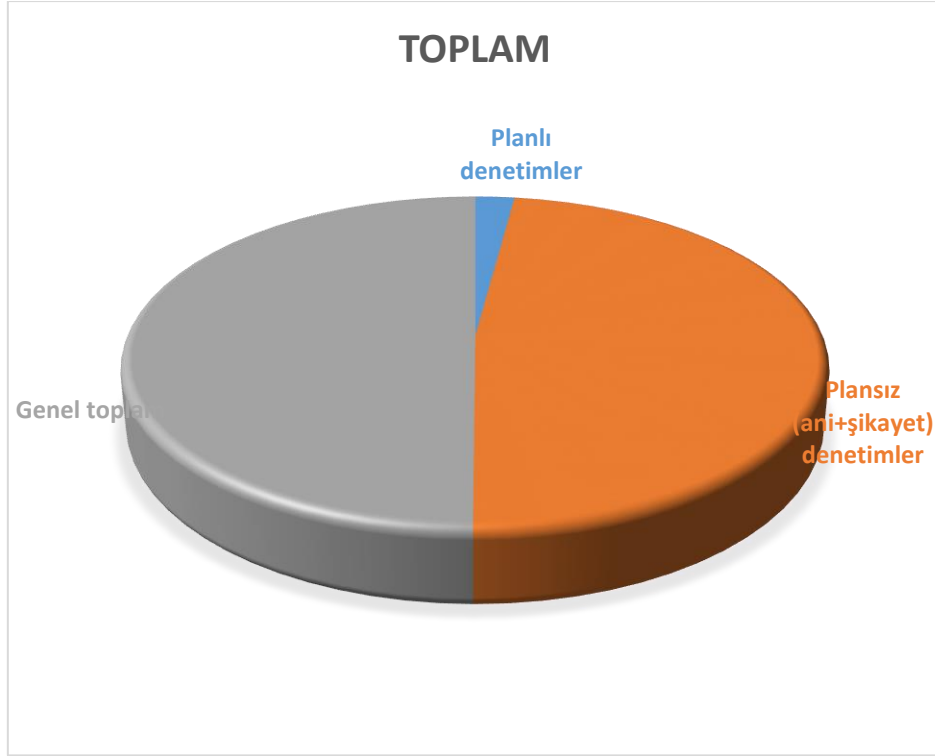
H. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

H.1. Çevre Denetimleri

Çizelge 65- 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı*
(e-denetim yazılımı, 2024)

Denetimler	Toplam
Planlı denetimler	24
Plansız (ani+şikayet) denetimler	546
Genel Toplam	570

*05.09.2025 tarihli ve 13477362 sayılı yazı ile iletilen denetim sayılarıdır.

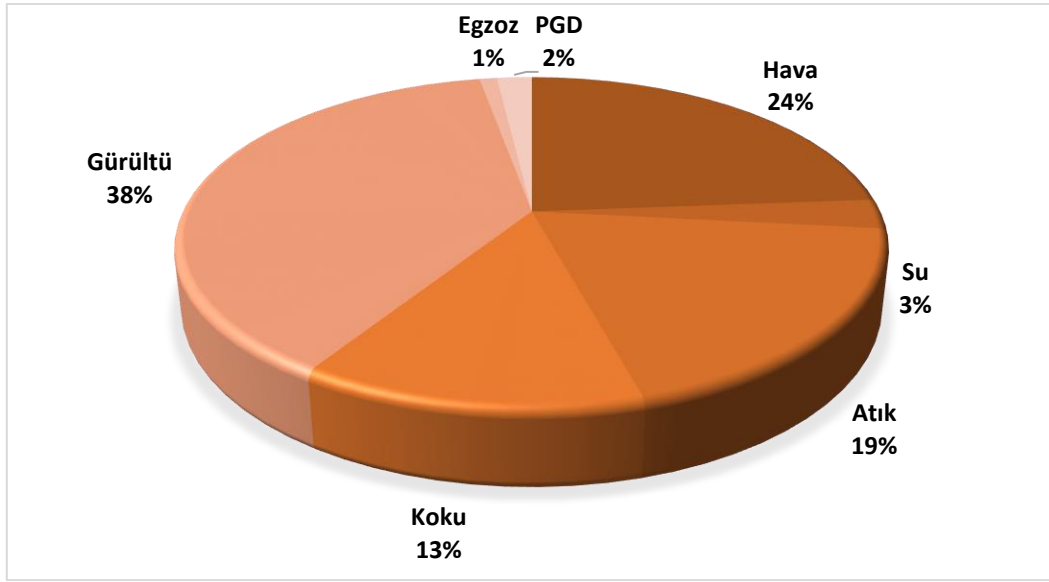
Grafik 20– ÇŞİDİM tarafından 2024 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)

H.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Çizelge 66– 2024 yılında ÇŞİDİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları

(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Şikâyetler	Hava	Su	Atık	Koku	Gürültü	Egzoz	PGD
Şikâyet sayısı	25	3	20	14	40	1	2
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	25	3	20	14	40	1	2
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	100	100	100	100	100	100	100

Grafik 21– 2024 yılında ÇŞİDİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı

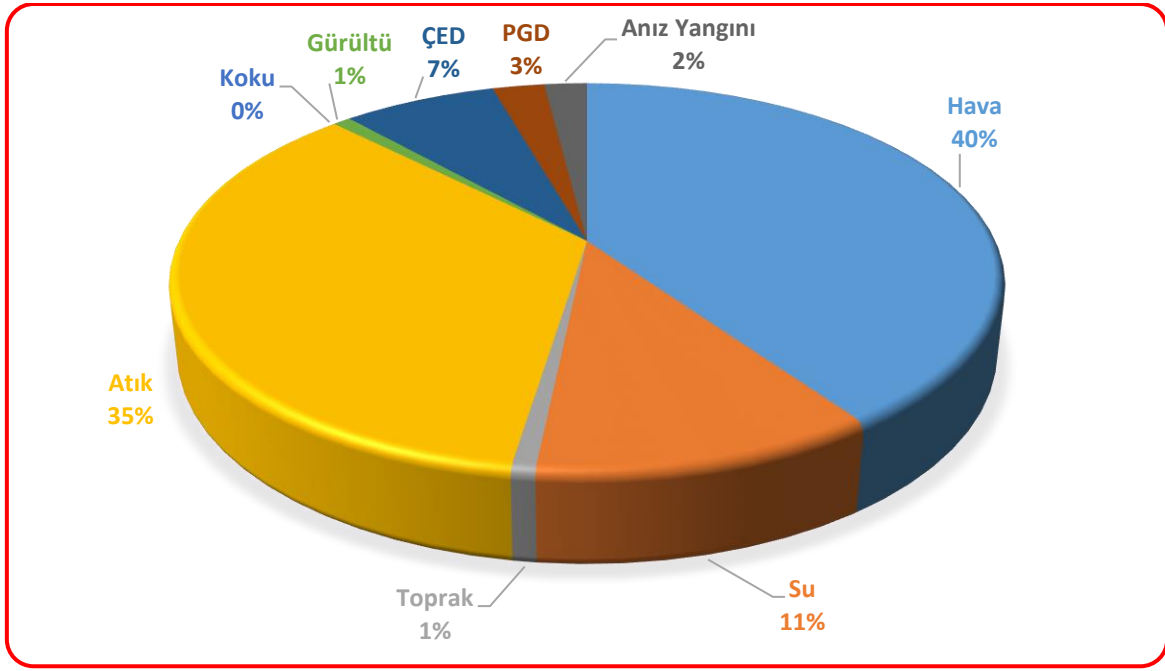
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

H.3. İdari Yaptırımlar

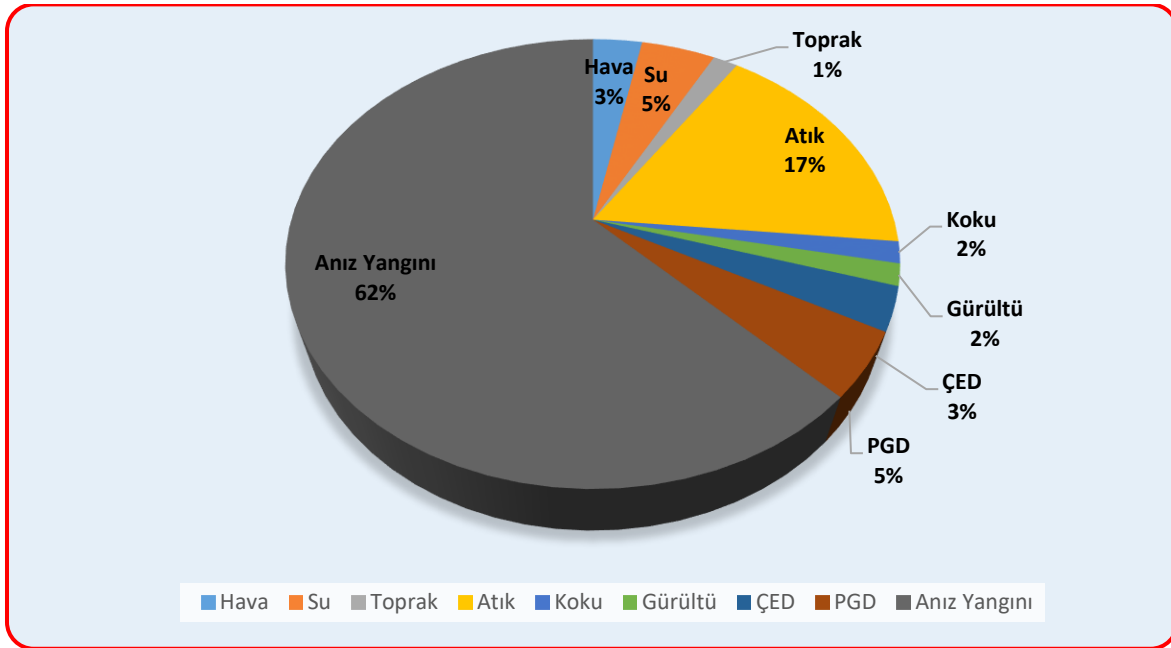
Çizelge 67– 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı

(e-denetim yazılımı, 2024)

	Hava	Su	Toprak	Atık	Koku	Gürültü	ÇED	PGD	Anız Yangını	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	3.716.680,00	1.045.230,00	73.243,00	3.237.273,00	116.060,00	77.372,00	663.238,00	223.969,00	183.564,24	9.336.629,24
Uygulanan Ceza Sayısı	8	3	1	11	1	1	7	3	40	75

Grafik 22– 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı (e-denetim yazılımı, 2024)

Grafik 23– 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı (e-denetim yazılımı, 2024)

H.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

2024 yılında 2872 Sayılı Çevre Kanunu uyarınca 4 adet tesise faaliyet durdurma cezası uygulanmıştır.

H.5. Sonuç ve Değerlendirme

Kaynaklar

(OSMANİYE) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
e-Denetim Yazılımı

I. KİRLETİCİ SALIM VE TAŞIMA KAYDI UYGULAMALARI

Avrupa Kirletici Salım ve Taşıma Kaydının kurulmasına ilişkin 18/1/2006 tarihli ve (AT) 166/2006 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmış olan Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı (KSTK) Yönetmeliği 4 Aralık 2021 tarihli ve 31679 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

KSTK; belirli endüstriyel faaliyetlerden kaynaklanan kirleticilerin hava, su, toprak gibi alıcı ortamlara bırakılmasına ve arıtma, işleme vb. faaliyetler için atıksu aracılığıyla taşınmasına ve tehlikeli/tehlikesiz atıkların taşınmasına ilişkin bilgileri içeren ve düzenli aralıklarla tesisler tarafından gerçekleştirilecek raporlamaya dayanan envanterin uluslararası tanımıdır.

Yönetmelik, Ek-1 Faaliyetlerin Listesi'nde 9 Sektör altında sınıflandırılmış 65 endüstriyel faaliyet için kademeli olarak yürürlüğe girmekte ve 91 kirleticinin raporlanmasını kapsamaktadır. Yönetmeliğin yayımı tarihinde enerji ve metal sektörü; bir yıl sonra maden ve kimya sektörü; iki yıl sonra atık ve atıksu yönetimi ile kağıt ve ahşap sektörü, üç yıl sonra yoğun hayvancılık ve su ürünleri yetiştiriciliği, gıda ve içecek sektöründe hayvansal ve bitkisel ürünler ve diğer faaliyetler başlığı altında yer alan endüstriyel faaliyetleri gerçekleştiren tesisler KSTK Sistemine dahil olarak yıllık raporlamalarını kademeli olarak gerçekleştirmektedir.

Çizelge 68- İlinde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Sektörel Dağılımı

Tesisin Ana Faaliyetinin Dahil Olduğu Sektör	KSTK Tesis Sayısı
Enerji sektörü	
Metal üretimi ve işlenmesi	
Mineral/Maden sanayisi	
Kimya sanayisi	
Atık ve atıksu yönetimi	
Kağıt ve ahşap üretimi ve işlenmesi	
Yoğun hayvancılık ve su ürünleri yetiştiriciliği	
Gıda ve içecek sektöründe hayvansal ve bitkisel ürünler	
Diğer faaliyetler	
TOPLAM	

**Bu kısım ile ilgili veri temin edilememiştir.*

İ. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

Osmaniye Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü olarak 5 Haziran Çevre Haftası kapsamında; Karaçay Mesire alanında Çevre Temizliği, “Geleceğe Nefes “ temalı erguvan fidanı dikim töreni, Dünya Çevre Günü Badminton turnuvası, “İki Teker Bir Nefes” temalı bisiklet turu, Çevre Festivali ve “Yeşil Beceriler” konulu tiyatro gösterisi düzenlenmiştir.

Resim 20-2024 Yılı 5 Haziran Dünya Çevre Günü Etkinliklerinden Bir Kare

Resim 21-2024 Yılı 5 Haziran Dünya Çevre Günü Etkinliklerinden Bir Kare

Resim 22-2024 Yılı 5 Haziran Dünya Çevre Günü Etkinliklerinden Bir Kare

Resim 23-2024 Yılı 5 Haziran Dünya Çevre Günü Etkinliklerinden Bir Kare

Resim 24-2024 Yılı 5 Haziran Dünya Çevre Günü Etkinliklerinden Bir Kare

Kaynaklar

-Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü,2024